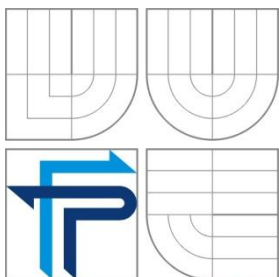

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ
BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA PODNIKATELSKÁ
ÚSTAV EKONOMIKY

FACULTY OF BUSINESS AND MANAGEMENT
INSTITUTE OF ECONOMICS

HODNOCENÍ FINANČNÍ SITUACE PODNIKU A NÁVRHY NA JEJÍ ZLEPŠENÍ

EVALUATION OF THE FINANCIAL SITUATION IN THE FIRM AND PROPOSALS TO ITS
IMPROVEMENT

DIPLOMOVÁ PRÁCE
MASTER'S THESIS

AUTOR PRÁCE
AUTHOR

Bc. MICHAELA BAČÍKOVÁ

VEDOUCÍ PRÁCE
SUPERVISOR

Ing. VOJTĚCH BARTOŠ, Ph.D.

BRNO 2011

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bačíková Michaela, Bc.

Podnikové finance a obchod (6208T090)

Ředitel ústavu Vám v souladu se zákonem č. 111/1998 o vysokých školách, Studijním a zkušebním řádem VUT v Brně a Směrnicí děkana pro realizaci bakalářských a magisterských studijních programů zadává diplomovou práci s názvem:

Hodnocení finanční situace podniku a návrhy na její zlepšení

v anglickém jazyce:

Evaluation of the Financial Situation in the Firm and Proposals to its Improvement

Pokyny pro vypracování:

Úvod

Vymezení problému a cíle práce

Teoretická východiska práce

Analýza problému a současné situace

Vlastní návrhy řešení, přínos návrhů řešení

Závěr

Seznam použité literatury

Přílohy

Podle § 60 zákona č. 121/2000 Sb. (autorský zákon) v platném znění, je tato práce „Školním dílem“. Využití této práce se řídí právním režimem autorského zákona. Citace povoluje Fakulta podnikatelská Vysokého učení technického v Brně. Podmínkou externího využití této práce je uzavření „Licenční smlouvy“ dle autorského zákona.

Seznam odborné literatury:

- DLUHOŠOVÁ, D. Finanční řízení a rozhodování podniku. 2. upravené vyd. Praha: Ekopress, s.r.o., 2008. 192 s. ISBN 978-80-86929-44-6.
- GRASSEOVÁ, M. a kol. Analýza podniku v rukou manažera. 1. vyd. Brno: Computer Press, a.s., 2010. 325 s. ISBN 978-80-251-2621-9.
- KISLINGEROVÁ, E. Manažerské finance. 1. vydání. Praha: C.H.Beck, 2004. 714 s. ISBN 80-7179-802-9.
- KNÁPKOVÁ, A., PAVELKOVÁ, D. Finanční analýza. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, a.s., 2010. 208 s. ISBN 978-80-247-3349-4.
- SCHOLLEOVÁ, H. Ekonomické a finanční řízení pro neekonomy. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, a.s., 2008. 256 s. ISBN 978-80-247-2424-9.
- SEDLÁČEK, J. Účetní data v rukou manažera. 2. vyd. Brno: Computer Press, 2001. 212 s. ISBN 80-7226-562-8.

Vedoucí diplomové práce: Ing. Vojtěch Bartoš, Ph.D.

Termín odevzdání diplomové práce je stanoven časovým plánem akademického roku 2010/2011.

L.S.

Ing. Tomáš Meluzín, Ph.D.
Ředitel ústavu

doc. RNDr. Anna Putnová, Ph.D., MBA
Děkan fakulty

V Brně, dne 13. 05. 2011

Abstrakt

Diplomová práce se zaměřuje na zjištění finančního zdraví vybrané společnosti v letech 2005 – 2009. V diplomové práci jsou aplikovány metody marketingové situační analýzy a metody finanční analýzy. Na základě zjištěných výsledků těchto analýz jsou navrhována možná opatření, která povedou ke zlepšení finanční situace vybrané společnosti.

Klíčová slova

Finanční analýza, finanční zdraví, účetní výkazy, absolutní ukazatele, poměrové ukazatele, soustavy ukazatelů.

Abstract

The diploma thesis focuses on determine the financial health selected company in years 2005 – 2009. Methods of marketing situational analysis and methods of financial analysis are used in the diploma thesis. Based on the results of this analysis are made suggestions to improve the financial situation of the company.

Key words

Financial analysis, financial health, financial statements, absolute ratio, financial ratio, system of ratio.

Bibliografická citace

BAČÍKOVÁ, M. *Hodnocení finanční situace podniku a návrhy na její zlepšení*. Brno: Vysoké učení technické v Brně, Fakulta podnikatelská, 2011. 117 s. Vedoucí diplomové práce Ing. Vojtěch Bartoš, Ph.D..

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že předložená diplomová práce je původní a že jsem ji zpracovala samostatně. Prohlašuji, že citace použitých pramenů je úplná, že jsem ve své práci neporušila autorská práva (ve smyslu Zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském a o právech souvisejících s právem autorským).

V Brně dne 25. května 2011

Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala Ing. Vojtěchu Bartošovi, Ph.D, vedoucímu mé diplomové práce, za cenné rady, odborné připomínky a podnětné komentáře.

Dále bych ráda poděkovala analyzované firmě za poskytnutí spolupráce a podkladů, bez kterých by má práce nemohla být zpracována.

Obsah

Úvod	10
1. Hodnocení současného stavu problematiky	12
1.1 Formulace cílů a metodiky diplomové práce.....	12
1. 2 Charakteristika společnosti	14
1.2.1 Základní údaje	14
1.2.2 Předmět podnikání	14
1.2.3 Organizační struktura	15
1.2.4 Strategie	16
1.3 Analýza současného stavu společnosti	17
1.3.1 PEST analýza	18
1.3.2 Porterův model konkurenčních sil	23
1. 3. 3 SWOT	26
2. Teoretická východiska práce	28
2. 1 Předmět a účel finanční analýzy	28
2. 2 Uživatelé finanční analýzy	28
2. 3 Podklady pro zpracování finanční analýzy	30
2.3.1 Rozvaha.....	31
2.3.2 Výkaz zisku a ztráty.....	32
2.3.3 Cash flow	34
2.4 Metody finanční analýzy	35
2.4.1 Analýza absolutních ukazatelů.....	35
2.4.2 Analýza fondů finančních prostředků	35
2.4.3 Analýza poměrových ukazatelů.....	38
2.4.4 Analýza soustav ukazatelů	46
3. Analýza problémů a návrh postupu řešení.....	51
3. 1 Analýza rozvahy	51
3. 1. 1 Horizontální analýza aktiv.....	51
3. 1. 2 Horizontální analýza pasiv	53
3. 1. 3 Vertikální analýza aktiv	56
3. 1. 4 Vertikální analýza pasiv.....	59
3. 2 Analýza výkazu zisku a ztráty	63
3. 2. 1 Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty.....	63
3. 2. 2 Vertikální analýza výkazu zisku a ztráty	66

3. 2. 3 Analýza struktury nákladů a výnosů	68
3. 3 Analýza přehledu o peněžních tocích	71
3. 4 Analýza fondů finančních prostředků	73
3. 4. 1 Čistý pracovní kapitál	73
3. 4. 2 Čisté pohotové peněžní prostředky	74
3. 4. 3 Čisté peněžně-pohledávkové prostředky	74
3. 5 Analýza poměrových ukazatelů	76
3. 5. 1 Ukazatele rentability	76
3. 5. 2 Ukazatele likvidity	79
3. 5. 3 Ukazatele aktivity	81
3. 5. 4 Ukazatele zadluženosti	84
3. 5. 5 Ukazatele produktivity práce	86
3. 6 Analýza soustav ukazatelů	90
3. 6. 1 Altmanův index finančního zdraví	90
3. 6. 2 Index IN05	91
3. 6. 3 Du Pont rozklad ukazatele ROE	92
4. Vyhodnocení výsledků a návrhy na jejich zlepšení	95
4. 1 Celkové zhodnocení dosažených výsledků	95
4. 2 Návrhy na zlepšení	97
4. 2. 1 Krátkodobé závazky	97
4. 2. 2 Spokojenost zákazníků	101
Závěr	103
Seznam použitých zdrojů	105
Seznam tabulek, grafů a obrázků	108
Přílohy	111

Úvod

Název diplomové práce „Hodnocení finanční situace podniku a návrhy na její zlepšení“ v sobě skrývá, jak obsah diplomové práce, tak i její cíl.

Tematicky se diplomová práce pohybuje v oblastech finančního controllingu, finančního plánování, manažersky orientovaného účetnictví a okrajově v oblasti strategického marketingu. Pro první tři zmiňované oblasti je stěžejní aplikace metod finanční analýzy. Předností finanční analýzy je možnost jejího využití jak pro interní, tak externí posouzení finanční situace podniku. Dokáže jednak přehledně vypovědět o majetkové a kapitálové struktuře podniku, o její platební schopnosti a ziskovosti, a jednak predikovat nebezpečí finančních problémů či bankrotu. Pro čtvrtou oblast jsou pak významné metody marketingové situační analýzy. Mezi nejznámější patří Porterova analýza konkurenčních sil či PEST.

Pravidelná kontrola finanční situace by měla být v každém podniku samozřejmostí. Při kontrole by se management neměl zaměřovat jen na samotnou společnost, ale také na její okolí, především pak na vývoj odvětví, ve které působí a na konkurenty, jak domácí, tak zahraniční. Výsledkem těchto kontrol jsou opatření, která budou podporovat správný kurz činnosti, v horším případě umožní nápravu nedostatků, které se odchylují od očekávaného stavu a zhoršují výsledné skóre podniku.

Finanční zdraví přináší podniku výhody a příležitosti. Na jednu stranu je náročné udržet podnik v dobré finanční kondici, ale na druhou stranu existují firmy s výborným finančním zdravím, které neumí této přednosti náležitě využít. Finanční zdraví představuje především perfektní příležitost pro další rozvoj společnosti a silnou konkurenceschopnost. V obou případech je zapotřebí, aby podnik byl dostatečně dynamický a prosazoval aktivní a inovativní přístup.

Mým úkolem je tedy zhodnotit finanční zdraví vybrané společnosti, která si nepřeje být jmenována. Výchozími zdroji pro hodnocení mi budou výroční zprávy dané společnosti v letech 2005 – 2009. Nejprve zhodnotím současný stav dotčené společnosti a určím si

metody finanční analýzy, které chci ve své práci aplikovat. Po aplikaci a výpočtu analýz budou dosažené výsledky vyhodnoceny. Na základě tohoto vyhodnocení výsledků dojde k odhalení oblastí, ve kterých se společnosti příliš nedaří. V těchto oblastech se budu snažit navrhnout relevantní možnosti zlepšení.

1. Hodnocení současného stavu problematiky

1.1 Formulace cílů a metodiky diplomové práce

Hlavní cíl se odvíjí od tématu diplomové práce, jež je „*Hodnocení finanční situace podniku a návrhy na její zlepšení*“. K naplnění tohoto cíle je třeba postupovat v rámci několika kroků.

V první části své práce nejprve stručně charakterizují společnost, v níž je diplomová práce zpracovávána. Především definují předmět podnikání, organizační strukturu a strategii společnosti. Po té provedu analýzu současného stavu vybrané společnosti. V rámci této analýzy použiji pro hodnocení obecného okolí PEST analýzu, pro hodnocení oborového okolí Porterův model konkurenčních sil a na závěr SWOT.

Druhá část práce je věnována teoretickým východiskům. Jedná se o vymezení předmětu finanční analýzy, podkladů pro její zhotovení a charakteristiku uživatelů finanční analýzy. Podstatou této části práce je především určení metod finanční analýzy.

Ve třetí části dojde k praktické aplikaci metod finanční analýzy, které jsou vymezeny v teoretických východiscích. Zdrojem dat pro realizaci jednotlivých analýz jsou výroční zprávy dotčené společnosti za časový horizont pěti let (2005 – 2009). Výsledky této praktické části mají za úkol především upozornit na nedostatky finanční situace analyzované společnosti.

Poslední část práce se opírá o zjištěné výsledky jednotlivých analýz. Na základě těchto výsledků dojde k vypracování návrhů, které mají dotčené společnosti pomoci ke zlepšení výchozí finanční situace. Pro management je důležité především eliminovat slabá místa, ale z hlediska konkurenceschopnosti podniku je třeba i umět zesilovat své přednosti, resp. silné stránky.

Aby bylo dosaženo cílů diplomové práce je zapotřebí uplatňovat jisté metody práce. Při zpracování budou použity především metody, kterými jsou pozorování, srovnávání,

analogie, analýza, syntéza, abstrakce, indukce, dedukce, matematické a statistické modely.

Pozorování je základní výzkumná metoda, při které dochází k plánovanému sledování určitých skutečností. Tato metoda je v případě této diplomové práce používána při návštěvách analyzované společnosti. [10]

Srovnávání je základní metodou hodnocení. Porovnává se především pomocí rozdílů, podílů, tempa růstu či procentních bodů. Ve své práci budu hlavně srovnávat, zda jsou ukazatele nízké či vysoké nebo zda splňují doporučené hodnoty či ne. [10]

Analogie neboli hledání shody vychází z metody srovnávání. Pomáhá lépe se orientovat při zkoumání neznámých jevů, kde výsledkem bývají úsudky vytvořené na základě podobnosti. [10]

Analýza je metodou rozložení zkoumaného jevu na jednotlivé části, které jsou dále zkoumány. Právě podrobnější poznání jednotlivých částí umožní lepší poznání jevu jako celku. [10]

Syntéza je metodou sjednocení jednotlivých zkoumaných částí v celek. Syntéza především ukazuje vnitřní zákonitosti fungování a vývoje zkoumaného jevu. Analýza i syntéza jsou metodami, které se navzájem prolínají a doplňují. [10]

Abstrakce je metodou, která odděluje nepodstatné vlastnosti jevu od vlastností podstatných a tak umožňuje odhalit podstatu jevu. Pomáhá při vytváření vědeckých pojmů, kategorií a zákonů. [10]

Indukce je metodou, která postupuje od zvláštního k obecnému. Umožňuje zformulovat obecný závěr nejčastěji na základě statistického zpracování a zhodnocení vhodných souborů údajů platných pro zkoumanou oblast. [10]

Dedukce je metodou, která naopak postupuje od obecného ke zvláštnímu. Dedukcí tedy díky obecným závěrům přicházíme na specifické tvrzení či soudy. Indukce a dedukce spolu úzce souvisí. [10]

Matematické a statistické modely umožňují vyjádřit jevy a vztahy pomocí univerzálního matematického jazyka. [10]

1. 2 Charakteristika společnosti

V této části práce charakterizují společnost, v níž je diplomová práce zpracovávána. Společnost si nepřeje být v diplomové práci jmenována, proto v nadcházejících kapitolách bude označována jako „dotčená“ společnost.

1.2.1 Základní údaje

<u>Název:</u>	„Dotčená“ společnost
<u>Právní forma:</u>	akciová společnost
<u>Sídlo společnosti:</u>	Brno
<u>Základní kapitál:</u>	5 000 000 Kč
<u>Hlavní obor působnosti:</u>	doprava opravárenská činnost

1.2.2 Předmět podnikání

Mezi činnosti, které společnost provozuje a které má zapsány v obchodním rejstříku patří:

- silniční motorová doprava,
- opravárenská činnost,
- provozování čerpacích stanic s palivy a mazivy,
- provozování cestovní kanceláře,

- reklamní činnost,
- zprostředkovatelská činnost,
- pronájem nemovitostí, včetně poskytování jejich služeb,
- ekonomické a daňové služby,
- činnost účetních poradců,
- psychologické poradenství a diagnostika. [31]

V rámci provozování silniční motorové dopravy společnost provozuje vnitrostátní i zahraniční dopravu, a to jak pravidelné, tak i nepravidelné linky. Společnost také zabezpečuje příměstskou dopravu v Jihomoravském kraji.

Oprávérenská činnost je zaměřena především na vlastní autobusy, při čemž není vyloučeno poskytování oprávérenských služeb i pro jiné zákazníky.

Dotčená společnost provozuje autobusové nádraží. Do této činnosti je především zahrnuto poskytování informací cestujícím, předprodej jízdenek, úschovna zavazadel, nástup a výstup cestujících, parkování autobusů.

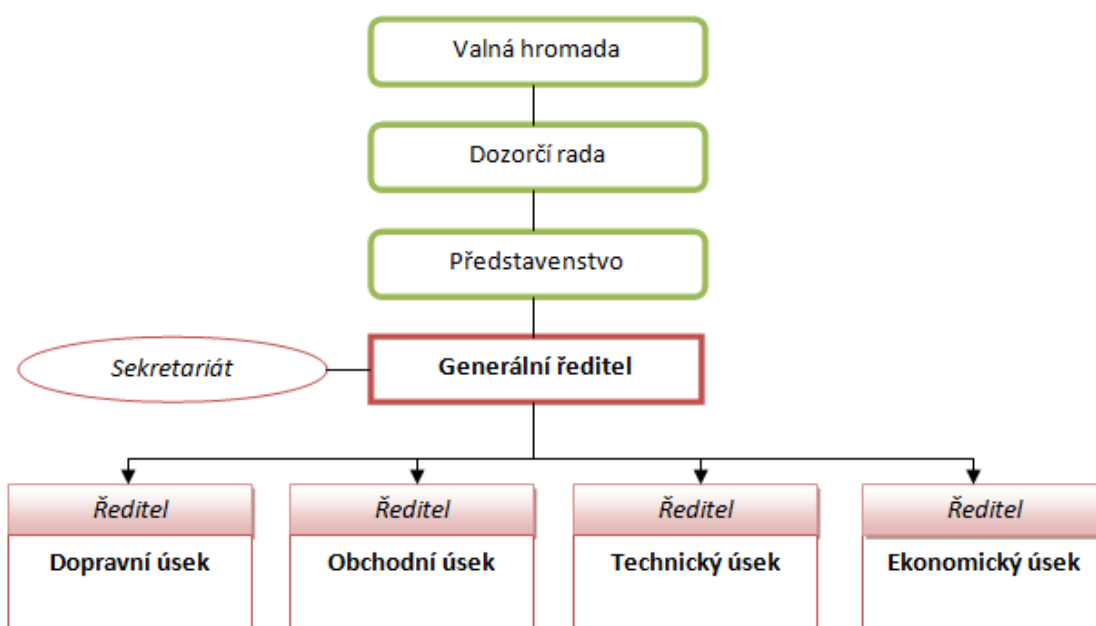
Mezi další činnosti patří provozování cestovní kanceláře, která byla zařazena do systému městských informačních center pro turisty. Tuto činnost se rozhodla dotčená společnost na konci sledovaného období omezit.

1.2.3 Organizační struktura

Ve společnosti jsou čtyři úseky – **dopravní, obchodní, technický a ekonomický**, které mají své specializované vedoucí. Tito specializovaní vedoucí jsou přímo podřízeni generálnímu řediteli.

Činností dopravního úseku je doprava a provoz cestovní kanceláře, činností technického úseku jsou oprávérenské činnosti. Obchodní úsek se zaměřuje na správu majetku a ekonomický úsek realizuje komplexní ekonomické činnosti podniku.

Dotčená společnost má **funkcionální organizační strukturu**. Výhodou této organizační struktury je jasné stanovení odpovědností a pravomocí. Každý úsek se plně soustředí na svůj předmět činnosti, dochází tak v rámci celé společnosti k efektivní dělbě práce. Nevýhodou, v jistém úhlu pohledu, může být vysoká koncentrace na vlastní činnost v rámci daného útvaru a považování této činnosti za nejdůležitější.

Obrázek č. 1: **Organizační struktura společnosti** [31]

1.2.4 Strategie

Hlavním cílem dotčené společnosti je zajistit rentabilní hospodaření, kterého chce dosáhnout především pomocí snižování nákladů ve všech oblastech činnosti. Společnost se dlouhodobě snaží o snižování pohledávek a závazků, především pak o snižování či předcházení vzniku závazků po lhůtě splatnosti.

Je třeba, aby společnost byla schopna rychle a pružně reagovat na neustálé změny tržních podmínek, ať už domácích či zahraničních. Důležité je také úsilí zvyšovat

hodnotu pro zákazníky neboli neustále zlepšovat nabízené služby. A nepodceňovat význam navazování nových obchodních styků.

Obor, ve kterém dotčená společnost podniká, je pod drobnohledem představitelů ochrany životního prostředí. Proto je této oblasti věnována vysoká pozornost. Jedná se o důsledné dodržování ekologických předpisů a norem, včetně vykonávání kontrolní činnosti.

Prioritním cílem každé společnosti je zvyšování hodnoty vloženého kapitálu vlastníky, resp. akcionářů. S dosahováním tohoto cíle je nutná snaha o získávání a udržení si konkurenčních výhod na „poli“ neustálých změn a konkurenčního boje.

1.3 Analýza současného stavu společnosti

V rámci analýzy současného stavu firmy budu analyzovat prostředí podniku. Prostředí lze chápat jako soubor okolností, ve kterých daný podnik žije. Na jeho chování působí jak kladné, tak záporné vlivy prostředí. A právě ty ovlivňují současný, tak i budoucí vývoj podniku.

Vnější prostředí firmy se člení na makroprostředí a mikroprostředí. Makroprostředí zahrnuje takové vlivy a situace, které firma nemůže svou činností ovlivnit. Naopak mikroprostředí zahrnuje takové vlivy a situace, které firma může významně ovlivnit. [1]

Pro zhodnocení makroprostředí použiji PEST analýzu (PESTEL analýzu) a pro zhodnocení mikroprostředí Porterův model konkurenčních sil.

1.3.1 PEST analýza

Podle počátečních písmen českých a anglických názvů se zkoumají faktory politicko-právní, ekonomické, kulturně-sociální a technologické, ty, které ovlivňují nebo mohou ovlivnit podnik.

Politicko-právní faktory

Politické a legislativní faktory vytvářejí základní rámec pro podnikatelskou činnost. Českou republiku lze považovat za politicky stabilní stát. Právní normy finančního, obchodního a daňového práva procházejí častými novelizacemi, přesto však lze situaci považovat za stabilně fungující. V úvahu je nutno brát také sbližování právních předpisů a norem České republiky s právem Evropské unie.

Dotčená firma musí plnit v rámci svého předmětu podnikání především:

vnitrostátní předpisy:

- zákon č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů;
- zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů;
- vyhláška č. 478/200 Sb., kterou se provádí zákon o silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů;
- vyhláška č. 175/2000 Sb., o přepravním řádu pro veřejnou drážní a silniční osobní dopravu; [30]

mezinárodní smlouvy:

- Evropská dohoda o práci osádek vozidel v mezinárodní silniční dopravě (AETR);
- Úmluva o přepravní smlouvě v mezinárodní silniční přepravě cestujících a zavazadel (CVR);
- Dohoda o mezinárodní příležitostné přepravě cestujících autokarem a autobusem (INTERBUS). [30]

Dotčená společnost musí mít na svá vozidla uzavřenou pojistnou smlouvu na pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla, povinné ručení. Tato povinnost je uložena zákonem. Společnost má zřízeno i havarijní pojištění, pojištění zavazadel, úrazové pojištění osob a pojištění čelního skla.

Ekonomické faktory

Každý trh je ovlivňován výkonností nejvyspělejších zemí světa. Náš domácí trh je velmi úzce propojen s trhem Evropské unie. Fáze hospodářského cyklu, ve které se nachází celá EU včetně ČR, je bohužel recese.

Vývoj HDP

Tabulka č. 1: Vývoj HDP [27]

	2005	2006	2007	2008	2009	2010
HDP [%]	6,3	6,8	6,1	2,5	- 4,1	2,2

Hrubý domácí produkt je velmi důležitou veličinou, která vypovídá o výkonnosti daného státu. Je žádoucí její růst v čase.

Inflace

Tabulka č. 2: Vývoj inflace [28]

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Inflace [%]	1,9	2,5	2,8	6,3	1,0	1,5	1,8

V tabulce je inflace vyjádřena jako průměrný index spotřebitelských cen. Inflace představuje růst cenové hladiny za konkrétní časový horizont. Je zapotřebí sledovat tento ekonomický faktor, protože má schopnost znehodnocovat úspory a odpuzovat investory.

Úroková sazba

Tabulka č. 3: Vývoj úrokových sazeb [20]; [21]

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
2T REPO [%]	2,00	2,50	3,50	2,25	1,00	0,75	0,75
3M PRIBOR [%]	2,56	2,20	2,55	4,04	3,58	1,54	1,21

Tyto úrokové míry obecně ovlivňují cenu úvěrů. V podniku se projevují při placení úroků z cizích zdrojů. Úroky jsou ale daňově uznatelným nákladem, který snižuje daňový základ. Dvoutýdenní REPO sazba je považována za nejdůležitější úrokovou míru, kterou stanovuje ČNB. Za tuto úrokovou sazbu ukládají komerční banky přebytkovou likviditu. PRIBOR je pak důležitý pro stanovování úrokových měr u hypoték. [2]

Devizové kurzy

Tabulka č. 4: Vývoj devizových kurzů [22]

<i>K I. I.</i>	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
CZK/EUR	30,36	29,00	27,46	26,17	26,83	26,30	24,89
CZK/USD	22,48	24,41	20,73	17,75	19,35	18,27	18,54

Kurz české měny za sledované období posiluje, a to jak vůči americkému dolaru, tak vůči euru. Vývoj obou kurzů nezaznamenává výrazné výkyvy, lze ho považovat za stabilní.

Nezaměstnanost

Tabulka č. 5: Vývoj nezaměstnanosti [29]

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Míra nezaměstnanosti [%]	8,9	7,7	6,0	6,0	9,2	9,6	8,6

V roce 2009 prudce stoupla míra nezaměstnanosti a od té doby si drží vyšší hodnoty. Tento růst míry nezaměstnanosti je ovlivněn i negativním dopadem hospodářské krize.

Daň z příjmů právnických osob

Tabulka č. 6: Vývoj sazby daně z příjmů právnických osob [2]

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
DPO [%]	26,0	24,0	24,0	21,0	20,0	19,0	19,0

Výše sazby daně z příjmů má výrazný vliv na výsledek hospodaření. Obecně platí, čím nižší sazba, tím lépe se daří podnikání.

V rámci užšího pohledu na dopravu po stránce ekonomické lze tvrdit, že je hromadná doprava levnější. Srovnání osobní a hromadné dopravy je často diskutabilní, neboť zastánci osobních automobilů rádi vyzdvihují jistý osobní komfort a cenu za benzin či naftu, ale zapomínají do výpočtu cesty zahrnout další náklady jako je opotřebení, povinné ručení, případná další pojištění, veškeré investice do servisu automobilu (opravy, zimní pneumatiky), případné poplatky za parkování či mytí. Ve výsledku se ukazuje, že hromadná doprava je mnohdy výrazně levnější, zejména při slabé obsazenosti osobních automobilů. [26]

Hromadná doprava má také podstatný ekonomický vliv v oblasti cestovního ruchu. Kde vytváří pracovní místa, buď přímo v dopravních společnostech či nepřímo v hotelích, restauracích.

Faktory kulturně-sociální

Od roku 2003 začal narůstat počet obyvatel České republiky. Bohužel na tomto nárůstu mají největší podíl cizinci. Počet obyvatel v České republice byl v roce 2010 celkem 10 506 813, z čehož je 5 157 197 mužů a 5 349 616 žen. [23]

Je zaznamenána i zvyšující se životní úroveň. Právě zvyšující se životní úroveň z hlediska materiálního vede k vyššímu využívání osobních automobilů. Ke změnám dochází i v základních hodnotách dotýkajících se zdraví, rodiny, pracovního úspěchu. Je zde snaha o zdravý způsob života včetně ohleduplného chování k životnímu prostředí.

Veřejná doprava má výrazný sociálně kulturní dopad, je nedílnou součástí uspořádání měst a obcí na celém světě. Vytváří kolem sebe místa přirozené hospodářské a sociální aktivity, která pomáhají utvářet ekonomicky stabilní, bezpečné a produktivní prostředí. Její omezování naopak znamená omezování příležitostí občanů, a to jak pracovních, tak volnočasových.

Omezování veřejné dopravy a nedostatečná úroveň služeb ještě více snižuje atraktivitu venkova pro bydlení, způsobuje jeho vyliďňování a další pokles poptávky po službách. Následkem je pak neustálé rozšiřování předměstí velkých měst a vznik satelitů.

Vozidla veřejné dopravy, jejich technická úroveň, komfort pro řidiče a cestující, design, navazující infrastruktura, to vše je zrcadlem společenské úrovně daného národa, regionu či města. [26]

Faktory technologické

Technický a technologický vývoj spolu s rostoucími konkurenčními tlaky zvedá úroveň v požadavcích na komplexní řízení jakosti produktů a odráží se tak i ve standardech jakosti (ISO normy). Kromě výrazných technologických skoků vznikají i inovace, které mohou nositelé těchto inovací zvyhodňovat vůči konkurenci. [13]

Za obrovský technologický skok lze za poslední desetiletí považovat nástup a vývoj informačních technologií. Zvyšuje se počet lidí, kteří vyřizují své záležitosti přes internet. Využití internetu jako distribuční cesty je velkou konkurenční výhodou. Jedná se například o koupi jízdenek on-line z pohodlí domova či vyhledávání jízdních řádů.

Faktory ekologické

V poslední době se používá rozšířená analýza PESTEL, která poukazuje na ekologické vlivy.

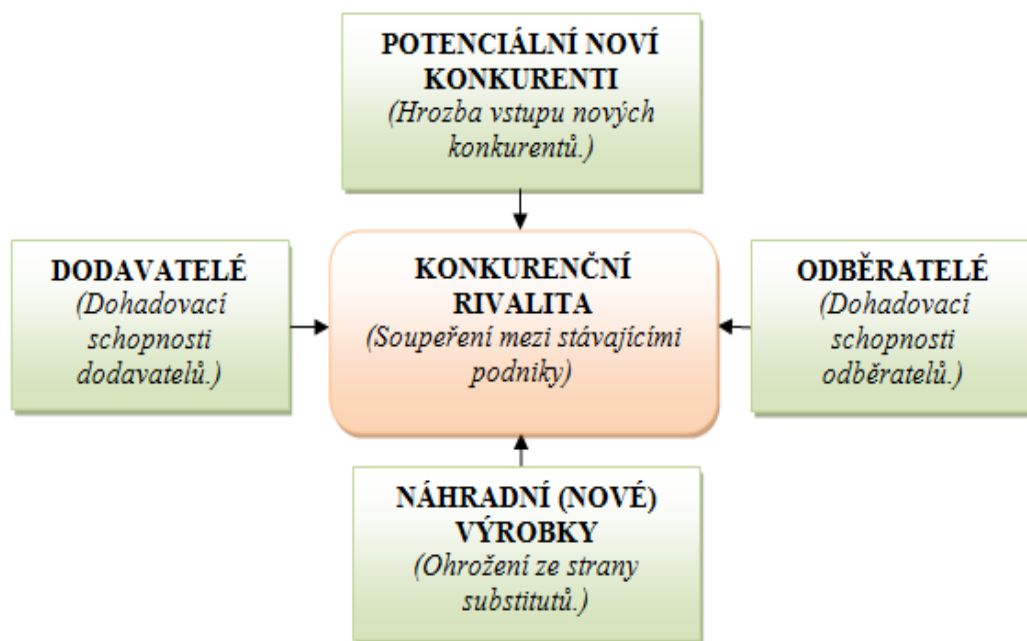
Doprava patří vedle průmyslu a neekologického spalování odpadů k významným znečišťovatelům ovzduší. V rámci České republiky jsou nejméně ekologické autobusy městské hromadné dopravy. Důvodem je především jejich stáří.

Stlačený zemní plyn (CNG – *Compressed Natural Gas*) je považován za čistější alternativu benzínu a nafty. Ministerstvo životního prostředí se snaží dlouhodobě podporovat v **městské hromadné dopravě alternativní paliva** jako je zemní plyn. Podporuje ho nulovou spotřební daní a dobrovolnou dohodou s plynárenskými společnostmi, které se zavázaly vybudovat síť čerpacích stanic a podporovat nákup **autobusů na zemní plyn**. [26]

Díky rostoucí produkci roste i energetická spotřeba, zhoršuje se dostupnost a dochází k devastaci přírodních zdrojů. Tyto skutečnosti vedou k ekologickým aktivitám a mezinárodním, evropským i státním opatřením. Ve většině případů je přechod na alternativní zdroje energie finančně náročný. I přesto by se měla většina účastníků trhu připravit na tuto blízkou budoucnost.

1.3.2 Porterův model konkurenčních sil

Podle Portera charakterizuje každé odvětví pět dynamických konkurenčních sil. Především jsou to přímí konkurenti v daném odvětví. Dále je nutné uvážit jednak možnost vstupu nových konkurentů, a jednak vstup náhradních (nových) výrobků. Také se nesmí podceňovat dohádovací (vyjednávací) schopnosti dodavatelů a odběratelů.

Obrázek č. 2: Porterův model konkurenčních sil [13]

Potenciální noví konkurenti

Jak obtížné je pro nového konkurenta vstoupit na trh? Jaké existují bariéry vstupu?

Dotčená společnost se nachází na trhu, kde není snadné vstoupit a přežít. Existují zde bariéry týkající se finanční náročnosti podnikání, vysokých vstupních nákladů a nutnosti získání licencí a oprávnění. Samotný trh, na kterém společnost působí, je do značné míry obsazen.

Konkurenční rivalita

Je mezi stávajícími konkurenty silný konkurenční boj? Je na trhu jeden dominantní konkurent?

U stávající konkurence je citelné soupeření o pozice na trhu, a to především prostřednictvím cenových válek a zvyšováním kvality zákaznických služeb (např. možnost Wi-Fi v autobusech či nákup jízdenek online). Reklamní bitvy nejsou tak citelné.

Za nejvýraznější konkurenty dotčené společnosti považují Student Agency, s. r. o. a ČSAD Vsetín, a. s..

Náhradní (nové) výrobky

Jak snadno mohou být výchozí produkty a služby nahrazeny jinými?

V rámci vnitrostátní dopravy jsou zde České dráhy, které ale i přes změnu obchodní strategie nepřesvědčily cestující upřednostňovat železniční dopravu. V rámci mezinárodní dopravy je citelnou hrozbou substitutu letecká doprava. Kde poměr ceny a kvality je mnohdy nejlepší ze všech variant cestování.

Dodavatelé

Jak silná je pozice dodavatelů? Jedná se o velké či malé množství dodavatelů?

Díky dlouholetému působení má dotčená společnost výborné vztahy se svými dodavateli. V případě koupě nafty má společnost na výběr velké množství dodavatelů, tudíž zde je pozice dodavatelů výrazně oslabena. Naopak v případě náhradních dílů a údržby vozového parku je závislá na spolupráci výrobců vozového parku. Společnost Iveco Czech Republic, a. s., a německá společnost MAN mají silnou pozici jakožto dodavatelé dotčené společnosti.

Odběratelé

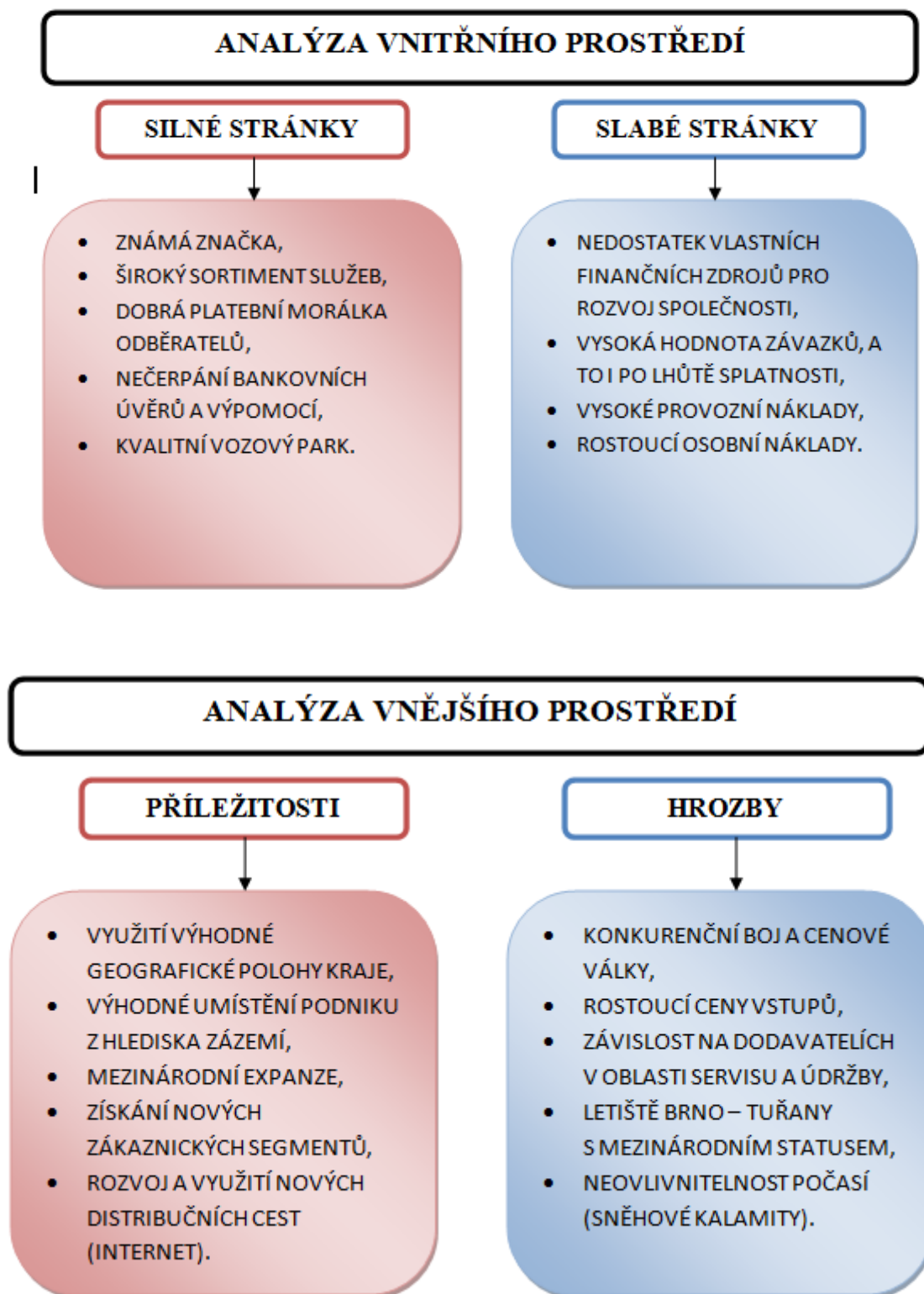
Jak silná je pozice odběratelů?

Odběrateli, resp. zákazníci dotčené společnosti jsou jednak FO – veřejnost (studenti, pracující, důchodci, ...), PO – společnosti, které zajišťují dopravu svým zaměstnanců do práce prostřednictvím vybraného dopravce. Dotčená společnost je také smluvně svázána se státní institucí (krajský úřad), která mimo jiné poskytuje dotace.

Pozice odběratelů je v rámci hromadné městské dopravy výrazně oslabena, protože je většinou provozována jedním dopravcem. Naopak u dálkových a mezinárodních linek je pozice odběratelů silnější.

1. 3. 3 SWOT

Prostřednictvím SWOT analýzy lze identifikovat, do jaké míry je firma připravena a schopna se vyrovnat se změnami, které nastávají v prostředí. SWOT analýzu tvoří **silné stránky** (*strengths*) přinášející společnosti výhody. **Slabé stránky** (*weaknesses*) zaznamenávají ty věci, které společnost nedělá dobře, nebo ty, ve kterých si ostatní společnosti vedou lépe. **Příležitosti** (*opportunities*) zaznamenávají ty skutečnosti, které mohou zvýšit poptávku a přinést firmě úspěch. **Hrozby** (*threats*) zaznamenávají ty skutečnosti, trendy, události, které mohou snížit poptávku nebo zapříčinit nespokojenost zákazníků. [1]

Obrázek č. 3: SWOT

2. Teoretická východiska práce

V teoretické části práce se především zaměřím na metody finanční analýzy, které chci aplikovat ve své diplomové práci. Předtím definuji předmět a účel finanční analýzy, její uživatele a podklady, které je nutné mít pro zpracování.

2. 1 Předmět a účel finanční analýzy

Dnešní ekonomické prostředí je charakteristické neustálými změnami, které mění pravidla hry pro společnosti, jež v něm působí. Je nutné umět rychle reagovat na tyto změny. Úspěšné firmy se při svém hospodaření bez rozboru své finanční situace neobejdou.

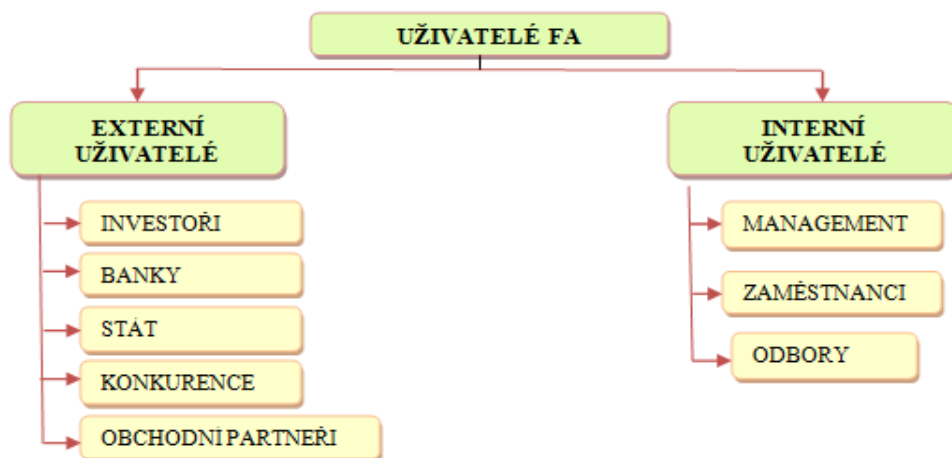
Finanční analýza představuje systematický rozbor získaných dat, které se nachází v účetních výkazech. Díky finanční analýze dochází ke komplexnímu zhodnocení finanční situace podniku. Znalost finančního postavení je nezbytná, jak ve vztahu k minulosti, tak hlavně pro odhad budoucího vývoje. [4]

Hlavním cílem finanční analýzy je vyhodnocení finančního zdraví podniku. „*Za finančně zdravý podnik lze považovat takový podnik, který je v danou chvíli perspektivně schopen naplňovat smysl své existence.*“¹ Finanční zdraví podniku závisí na jeho výkonnosti a finanční pozici. Kvalita finančního zdraví se pak projeví v odolnosti podniku vůči interním a externím rizikům v daných situacích. [12]

2. 2 Uživatelé finanční analýzy

Informace, které se týkají finančního stavu podniku, jsou předmětem zájmu nejen managementu, ale i mnoha dalších zájemců o informace, kteří přicházejí do kontaktu s daným podnikem. V následujícím schéma jsou uvedeni nejčastější uživatelé, kteří se dělí dle vztahu k podniku na externí a interní uživatele.

¹ VALACH, J. a kol. *Finanční řízení podniku*. Praha: Ekopress, 1999. 324 s. Kap. 5, str. 91 – 92.

Obrázek č. 4: Uživatelé finanční analýzy [2]

Investory jsou především vlastníci a akcionáři. Jsou to ti, kteří podniku poskytnou kapitál. Finanční analýzou si ověřují, zda jejich investice jsou dobře zhodnoceny. Za základní cíl považují maximalizaci tržní hodnoty vlastního kapitálu společnosti. Zajímá je i vývoj tržních ukazatelů, ukazatelů ziskovosti a vztah peněžních toků k dlouhodobým závazkům. Zároveň investoři jakožto akcionáři kontrolují manažery podniku, jak hospodaří. [6]

Banky představují hledisko věřitelské. Finanční analýza zde vyjadřuje finanční stav potenciálního nebo již existujícího dlužníka. Z hlediska bank jako věřitelů je důležité sledovat vývoj likvidity, schopnost tvorby finančních prostředků a stabilitu cash flow. V případě jakéhokoli věřitele, bude vždy převažovat jeden společný rys, a to že všichni věřitelé vyžadují vrácení vložených finančních prostředků. [6]

Stát a jeho orgány kontrolují správnost vykázaných daní. Státní orgány využívají informace o podnicích i pro různá statistická šetření. [2]

Obchodními partnery jsou dodavatelé a odběratelé. Dodavatelé sledují především solventnost, likviditu a zadluženost. Jsou to ukazatele krátkodobého zájmu obchodních partnerů. Z hlediska dlouhodobého je třeba mít předpoklady pro stabilitu

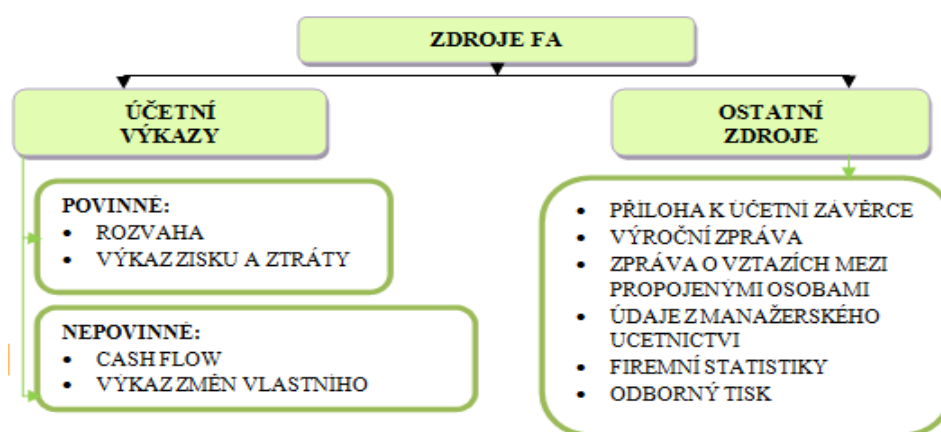
dodavatelských vztahů. Odběratelé hledají především jistotu v bezproblémovém zajištění výroby, která také souvisí s dlouhodobou stabilitou. [2]

Konkurence využívá finanční analýzu za účelem srovnání. Jedná se především o podniky ze stejného odvětví. Zajímají je především výsledky hospodaření, rentabilita a obratovost.

Management sleduje především platební schopnost podniku, strukturu zdrojů, ziskovost a likviditu. Manažeři využívají výsledky finanční analýzy pro operativní a strategické finanční řízení podniku. Znalost výsledků umožňuje manažerům se správně rozhodnout při získávání finančních zdrojů, při realizaci obchodní politiky a při vytváření optimální majetkové struktury. [6]

U **zaměstnanců i odborů** by měl existovat přirozený zájem na prosperitě podniku. Na druhou stranu by měl podnik představovat pro zaměstnance jistotu zaměstnání, mzdy a sociální podpory.

2. 3 Podklady pro zpracování finanční analýzy

Obrázek č. 5: Zdroje finanční analýzy [2]

2.3.1 Rozvaha

Rozvaha (balance) je účetní výkaz, který zachycuje stav majetku (aktiv) a zdrojů krytí majetku (pasiv). Jedná se o **okamžikové** neboli **stavové ukazatele**. Majetek se dělí na dlouhodobý a oběžný. Zdroje krytí majetku pak na vlastní a cizí. Při sestavování rozvahy musí být dodrženo tzv. zlaté bilanční pravidlo – součet aktiv musí být roven součtu pasiv. [9]

Tabulka č. 7: **Struktura rozvahy** [2]

AKTIVA	PASIVA
Pohledávky za upsaný vlastní kapitál	Vlastní kapitál
Dlouhodobý majetek	Základní kapitál
Dlouhodobý nehmotný majetek	Kapitálové fondy a ostatní fondy ze zisku
Dlouhodobý hmotný majetek	Rezervní fondy
Dlouhodobý finanční majetek	Hospodářský výsledek minulých let
	Výsledek hospodaření běžného účetního období
Oběžná aktiva	Cizí zdroje
Zásoby	Rezervy
Dlouhodobé pohledávky	Dlouhodobé závazky
Krátkodobé pohledávky	Krátkodobé závazky
Krátkodobý finanční majetek	Bankovní úvěry a výpomoci
Časové rozlišení	Časové rozlišení

Aktiva představují výsledek minulých investic. Jsou v rozvaze uspořádána jednak podle funkce, kterou v podniku plní, podle času, po kterou je majetek v podniku vázán a posledním hlediskem je likvidita. Položky jsou uspořádány od nejméně likvidních k nejvíce likvidním. [2]

Podíl jednotlivých položek aktiv na celkovém majetku tvoří **majetkovou strukturu**. Majetková struktura především ovlivňuje likviditu podniku – schopnost přeměnit aktiva v peníze potřebné k úhradě krátkodobých dluhů.

Pasiva obsahují dva druhy zdrojů – vlastní a cizí. Základní položkou vlastního kapitálu je základní kapitál. Základní kapitál je vytvářen v obchodních společnostech dle zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů. Cizí zdroje podnik získal od jiných fyzických či právnických osob na sjednanou dobu za sjednaný úrok. [2]

Podíl vlastního a cizího, dlouhodobého a krátkodobého kapitálu na celkovém kapitálu tvoří **kapitálovou strukturu**. Dosažení optimální kapitálové struktury je prostřednictvím snižování celkových nákladů na kapitál, snižováním rizika spojeného s kapitálovou strukturou a zvyšováním ceny akcií.

Z hlediska financování podniku je cizí kapitál upřednostňovaný před vlastním kapitálem. Vysvětlením je tzv. **daňový efekt**: *„úroky z cizího kapitálu jako součást nákladů snižují zisk, ze kterého se platí daň, a tím snižují daňové zatížení podniku.“*² Zároveň dochází ke zvyšování rentability vlastního kapitálu. [11]

2.3.2 Výkaz zisku a ztráty

Přehled o výnosech, nákladech a výsledku hospodaření podává výkaz zisku a ztráty neboli výsledovka. Výsledovka obsahuje **tokové veličiny**, které se kumulují a jejich změny v čase nemusí být rovnoměrné. Výkaz zisku a ztrát má stupňovité uspořádání. Rozlišuje se část provozní, finanční a mimořádná.

*„Výnosy podniku jsou peněžní částky, které podnik získal z veškerých svých činností za určité účetní období (měsíc, rok) bez ohledu na to, zda v tomto období došlo k jejich inkasu.“*³

*„Náklady podniku představují peněžní částky, které podnik v daném účetním období účelně vynaložil na získání výnosů, i když k jejich skutečnému zaplacení nemuselo ve stejném období dojít.“*⁴

² SYNEK, M. a kol. Manažerská ekonomika. Praha: GRADA, 2007. 452 s. Kap. 2, str. 55.

³ Tamtéž, kap. 3, str. 72.

⁴ Tamtéž, kap. 1, str. 40.

Tabulka č. 8: **Zjednodušená struktura výkazu zisku a ztráty** [7]

<i>Název</i>	
+	Tržby z prodeje zboží
-	Náklady vynaložené na prodané zboží
=	Obchodní marže
+	Tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb
+	Změna stavu vnitropodnikových zásob vlastní výroby
+	Aktivace
-	Výkonová spotřeba (materiál, energie, služby)
=	Přidaná hodnota
-	Osobní náklady
-	Daně a poplatky
-	Odpisy
-	Ostatní provozní náklady
*	Provozní výsledek hospodaření
+	Výnosy z finanční činnosti
-	Náklady z finanční činnosti
*	Finanční výsledek hospodaření
-	Daň z příjmů za běžnou činnost splatná
-	Daň z příjmů za běžnou činnost odložená
**	Výsledek hospodaření za běžnou činnost
+	Mimořádné výnosy
-	Mimořádné náklady
-	Daň z příjmů z mimořádné činnosti
*	Mimořádný výsledek hospodaření
***	Výsledek hospodaření za účetní období
****	Výsledek hospodaření před zdaněním

Náklady ani výnosy nezobrazují skutečné příjmy, ani výdaje. Proto ani výsledný čistý zisk nelze považovat za čistou skutečnou hotovost získanou činností podniku. Problém spočívá v tom, že náklady či výnosy nemusejí být zaplacený ve stejném období, za jaké se objevují ve výkazu zisku a ztrát nebo některé výnosy či náklady nejsou vůbec hotovostním příjmem či výnosem. Z tohoto důvodu je třeba tvořit přehled o peněžních tocích.

2.3.3 Cash flow

Cash flow podává informace o peněžních tocích v průběhu účetního období. Za peněžní toky se považují příjmy a výdaje. Jedná se o **veličiny tokové**. Cash flow se počítá dvěma způsoby. Buď přímou metodou pomocí sledování příjmů a výdajů podniku za dané období, nebo nepřímou metodou pomocí transformace zisku do pohybu peněžních prostředků. Nejčastěji se používá nepřímá metoda. [6]

Výkaz cash flow poskytuje informace o struktuře finančních zdrojů získaných podnikem v daném období, o struktuře užití finančních prostředků v daném období a o změnách likvidity podniku.

Výhodou sestavování výkazu cash flow je, že není ovlivněn metodou odpisování majetku a není zkreslován systémem a výší časového rozlišení, které ovlivňuje zejména oblast nákladů a výnosů. [6]

V rámci hodnocení finančního zdraví společnosti je doporučováno provést samostatně analýzu Cash flow.

Tabulka č. 9: **Zjednodušená struktura CF** [2]

Název	
A.	Počáteční stav finančního majetku
<i>Z.</i>	<i>Zisk/Ztráta (před zdaněním)</i>
B.	Cash flow z provozní činnosti
C.	Cash flow z investiční činnosti
D.	Cash flow z finančních aktivit
<i>E.</i>	<i>Přírůstek/úbytek finančního majetku</i>
F.	Konečný stav finančního majetku

2.4 Metody finanční analýzy

2.4.1 Analýza absolutních ukazatelů

Absolutní ukazatele umožňují srovnat vývoj položek účetních výkazů v čase a umožňují jednotlivé položky účetních výkazů vyjádřit v procentních podílech ke zvoleným základnám.

Horizontální analýza

Tato analýza srovnává změny položek jednotlivých účetních výkazů v časové posloupnosti. Jednak se vypočítává absolutní hodnota změny a dále její procentní změna oproti výchozímu roku.

$$\text{Absolutní změna} = Ukazatel_t - Ukazatel_{t-1} \quad (2.1)$$

[4]

$$\% \text{ změna} = \frac{\text{Absolutní změna}}{Ukazatel_{t-1}} \times 100 \quad (2.2)$$

[4]

Vertikální analýza

Jedná se o procentní rozbor jednotlivých položek účetních výkazů. Jednotlivé položky jsou vyjádřeny jako procentní podíl k zvolené základně vyjadřující 100 %. U rozvahy je obvykle základnou celková výše aktiv, resp. pasiv. U výkazu zisku a ztráty je výchozí základnou velikost celkových výnosů nebo celkových nákladů. [4]

2.4.2 Analýza fondů finančních prostředků

Analýza fondů finančních prostředků neboli analýza rozdílových ukazatelů se zaměřuje na finanční likviditu podniku. Cílem této analýzy je zjistit, jestli analyzovaná společnost má k dispozici dostatek aktiv, která převyšují splatné závazky společnosti. [5]

Fondy finanční prostředků představují:

- čistý pracovní kapitál (ČPK),
- čisté pohotové peněžní prostředky (ČPP),
- čisté peněžně-pohledávkové prostředky (ČPM).

Čistý pracovní kapitál

Čistý pracovní kapitál je oběžný majetek snížený o krátkodobá pasiva, jimiž jsou krátkodobé bankovní úvěry a krátkodobé závazky. Takto získaná hodnota pracovního kapitálu je označována jako tzv. bezpečností marže. Úkolem tzv. bezpečností marže je udržet běžný provozní chod podniku v případech finančních problémů, které jsou většinou způsobeny nečekanými riziky. [5]

Definice čistého pracovního kapitálu lze vyjádřit takto:

$$\mathbf{PK = oběžný\ majetek - krátkodobé\ zdroje = dlouhodobé\ zdroje - dlouhodobý\ majetek} \quad [5]$$

Dlouhodobý majetek	Vlastní kapitál	
	Cizí kapitál dlouhodobý	
ČPK		Dlouhodobé zdroje
Oběžný majetek	Cizí kapitál krátkodobý	

Obrázek č. 6: Čistý pracovní kapitál [3]

Čistý pracovní kapitál je část oběžného majetku, která je kryta z dlouhodobých zdrojů. Aby mohl být podnik dostatečně likvidní, musí převažovat krátkodobé likvidní aktiva nad krátkodobými zdroji. [4]

Manažerský přístup vychází z položek aktiv:

$$\mathbf{\check{C}PK = Oběžný\ majetek - Krátkodobé\ zdroje} \quad (2.3)$$

[16]

Investorský přístup vychází z položek pasiv:

$$\text{ČPK} = \text{Dlouhodobé zdroje} - \text{Dlouhodobý majetek} \quad (2.4)$$

[16]

Čisté pohotové peněžní prostředky

Tento fond finančních prostředků vyjadřuje, zda je společnost schopna okamžitě uhradit svoje splatné krátkodobé závazky.

$$\text{ČPP} = \text{Pohotové finanční prostředky} - \text{Okamžitě splatné závazky} \quad (2.5)$$

[5]

Okamžitě splatnými závazky se rozumí všechny závazky, u kterých je doba splatnosti k aktuálnímu datu výpočtu a starší. Z hlediska přísnějšího přístupu jsou do pohotových finančních prostředků zahrnuty pouze peníze v hotovosti a peníze na běžných účtech. Tento přístup umožňuje vyjádřit nejvyšší stupeň likvidity. Benevolentnější přístup zahrnuje do pohotových finančních prostředků navíc i šeky, směnky, krátkodobé cenné papíry, krátkodobé vklady vypověditelné do 3 měsíců a zůstatky nevyčerpaných neúčelových úvěrů. [16]

Tento fond finančních prostředků není na jedné straně ovlivňován oceňovacími metodami dané společnosti, ale na druhou stranu je s ním možné snadno manipulovat prostřednictvím přesouvání plateb, buď formou zadržování plateb či naopak předčasnou realizací plateb. [7]

Čisté peněžně-pohledávkové prostředky

Ve srovnání s předchozími finančními fondy představuje tento fond ve zjišťování likvidity „zlatou“ střední cestu. Oběžný majetek je upraven o zásoby a dlouhodobé pohledávky. Takto získaná hodnota je poté snížena o hodnotu krátkodobých závazků. [7]

$$\check{C}PM = \text{Oběžný majetek} - \text{Zásoby} - \text{Dl.pohledávky} - \text{Kr.závazky} \quad (2.6)$$

[16]

2.4.3 Analýza poměrových ukazatelů

Na analýzu fondů finančních prostředků navazuje analýza poměrových ukazatelů. Zatímco předchozí analýza se zaměřuje na oblast řízení likvidity podniku a zatímco vertikální a horizontální analýza sleduje vývoj jedné veličiny – položky rozvahy nebo výkazu zisku a ztráty – v čase nebo ve vztahu k jedné vztažné veličině, poměrová analýza dává do „poměru“ položky vzájemně mezi sebou. [3]

Analýza poměrových ukazatelů je v praxi velmi oblíbená z důvodů rychlého nastínění finanční situace podniku. V praxi se osvědčilo využívat několik základních ukazatelů roztržděných do skupin podle jednotlivých oblastí hodnocení. Jsou to skupiny ukazatelů rentability, likvidity, aktivity, zadluženosti a ukazatele produktivity práce.

V následujícím textu uvedu poměrové ukazatele, které chci ve své finanční analýze využít. Doporučené hodnoty, které jsou u některých ukazatelů uvedeny, vycházejí z běžné praxe finanční analýzy.

Ukazatele rentability

*Rentabilita, resp. výnosnost vloženého kapitálu, je měřítkem schopnosti dosahovat zisku použitím investovaného kapitálu, tj. schopnosti podniku vytvářet nové zdroje.*⁵ Všechny rentability mají podobnou interpretaci. Uvádí, kolik Kč zisku připadá na 1 Kč jmenovatele.

Z hlediska finanční analýzy se rozlišují různá vyjádření zisku:

⁵ KNÁPKOVÁ, A., PAVELKOVÁ, D. Finanční analýza. Praha: GRADA, 2010. 208 s. Kap. 3, str. 96.

Tabulka č. 10: Vyjádření podnikového zisku a způsob jeho výpočtu [14]

Výsledek hospodaření za účetní období – EAT	
+	daň z příjmů z mimořádné činnosti (splatná + odložená)
+	daň z příjmů za běžnou činnost (splatná + odložená)
Zisk před zdaněním – EBT	
+	nákladové úroky
Zisk před zdaněním a úroky – EBIT	
+	odpisy
Zisk před úroky, odpisy a zdaněním – EBITDA	

Rentabilita investovaného kapitálu ROI

Tento ukazatel měří výnosnost dlouhodobého kapitálu vloženého do majetku podniku, myšleno jak dlouhodobého cizího, tak dlouhodobého vlastního kapitálu. ROI je vhodný i ke srovnání různě zdaňovaných podniků, možné je i mezinárodní srovnání. Doporučované hodnoty se pohybují mezi 12 % až 15 %.

$$ROI \text{ (Return On Investment)} = \frac{EBIT}{\text{Celkový kapitál}} \times 100 \quad (2.7)$$

[16]

Rentabilita celkového kapitálu ROA

Jedná se o důležitý ukazatel, který měří produkční sílu podniku. Vyjadřuje, jak efektivně společnost využívá majetek bez ohledu na druh zdrojů jeho financování. Doporučované hodnoty by měly přesahovat 10 %. Výsledek se srovnává s oborovým průměrem.

$$ROA \text{ (Return On Assets)} = \frac{EAT}{\text{Aktiva}} \times 100 \quad (2.8)$$

[16]

Rentabilita vlastního kapitálu ROE

Tento ukazatel vyjadřuje výnosnost vloženého kapitálu vlastníky podniku. Výsledek by se měl pohybovat ve výši několika procent nad dlouhodobým průměrem úročení dlouhodobých vkladů. Doporučované hodnoty se pohybují kolem 10 % až 15 %.

$$ROE \text{ (Return On Equity)} = \frac{EAT}{Vlastní kapitál} \times 100 \quad (2.9)$$

[16]

Rentabilita tržeb ROS

Ukazatel vyjadřuje ziskovou marži, která je důležitým ukazatelem pro hodnocení úspěšnosti podniku. Za dobré výsledky jsou považovány hodnoty 5 % - 6 %. Výsledky jsou doporučovány srovnat s oborovým průměrem.

$$ROS \text{ (Return On Sales)} = \frac{EAT}{Tržby} \times 100 \quad (2.10)$$

Pozn.: $Tržby = Tržby \text{ za prodej zboží} + Tržby \text{ za prodej vlastních výrobků a služeb}$

[16]

Ukazatele likvidity

Likvidita je nezbytnou podmínkou pro dlouhodobou existenci podniku. Aby byl podnik likvidní, musí být vázány finanční prostředky v zásobách, pohledávkách a na účtech. Řízení likvidity odráží strategii firmy.

Likvidita vyjadřuje schopnost podniku hradit své závazky. Ukazatele likvidity poměřují to, čím je možné platit, s tím, co je nutno zaplatit. Naopak likvidnost je míra obtížnosti přeměnit majetek na peníze. Za nejlikvidnější je považován krátkodobý finanční majetek. [4]

Běžná likvidita – likvidita III. stupně

Běžná likvidita udává, kolikrát pokrývají oběžná aktiva krátkodobé cizí zdroje. Příliš vysoká hodnota ukazatele signalizuje zbytečně vysokou hodnotu pracovního kapitálu a drahý způsob financování. Naopak nízká hodnota ukazatele signalizuje, že podnik

využívá část krátkodobých cizích zdrojů k financování dlouhodobého majetku, což je považováno za velmi rizikové. [4]

Doporučené hodnoty se pohybují v intervalu (1,6 – 2,5). V případě konzervativního přístupu managementu mají být hodnoty vyšší jak 2,5. Naopak v případě agresivního přístupu jsou hodnoty nižší jak 1,6, ale nesmí klesnout pod 1. [2]

$$\text{Běžná likvidita} = \frac{\text{Oběžná aktiva}}{\text{Krátkodobé cizí zdroje}} \quad (2.11)$$

Pozn.: $\text{Krátkodobé cizí zdroje} = \text{Krátkodobé závazky z obchodního styku} + \text{Krátkodobé bankovní úvěry} + \text{Krátkodobé finanční výpomoci}.$

[4]

Pohotová likvidita – likvidita II. stupně

Pohotová likvidita vylučuje nejméně likvidní část oběžného majetku – zásoby. Při poměru menším než 1 musí podnik spoléhat na případný prodej zásob. Naopak v případě vyšších hodnot je situace příznivá pro věřitele, ale vysoké hodnoty váží zbytečné množství pohotových prostředků, které nepřinášejí dostačující úrok. Management podniku by měl usilovat o přiměřenou úroveň pohotové likvidity. [14]

Doporučené hodnoty se pohybují v intervalu (0,7 – 1). U konzervativního přístupu se doporučují hodnoty (1,1 – 1,5). U agresivního přístupu se jedná o interval (0,4 – 0,7). [2]

$$\text{Pohotová likvidita} = \frac{\text{Oběžná aktiva} - \text{Zásoby}}{\text{Krátkodobé cizí zdroje}} \quad (2.12)$$

[4]

Okamžitá likvidita – likvidita I. stupně

Okamžitá likvidita pracuje s nejvíce likvidní částí oběžného majetku. Jedná se o sumu prostředků na běžném účtu, v pokladně a hodnotu volně obchodovatelných krátkodobých cenných papírů. Doporučená hodnota ukazatele je 0,2. [2]

$$Okamžitá\ likvidita = \frac{Krátkodobý\ finanční\ majetek}{Krátkodobé\ cizí\ zdroje} \quad (2.13)$$

[4]

Ukazatele aktivity

Ukazatele aktivity kontrolují, zda management podniku efektivně využívá aktiva. Tyto ukazatele poměří nejčastěji tokovou veličinu (tržby) se stavovou veličinou. Je možné je vyjádřit ve formě obrátkovosti, která vyjadřuje počet obrátek aktiv za období, během kterého bylo dosaženo daných tržeb. Anebo ve formě doby obratu, která udává počet dní, po které trvá jedna obrátka. U těchto ukazatelů je nutné hodnotit jejich stav či vývoj ve vztahu k odvětví, ve kterém se podnik nachází. [3]

Obrat celkových aktiv

Všeobecně platí, čím větší hodnota, tím lépe. Naopak nízká hodnota ukazatele signalizuje neúměrnou majetkovou vybavenost podniku a jeho neefektivní využití. Doporučované hodnoty se pohybují od 1,5 do 3. [16]

$$Obrat\ aktiv = \frac{Tržby}{Aktiva} \quad (2.14)$$

Pozn.: Tržby = Tržby za prodej zboží + Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb

[2]

Obrat stálých aktiv

Tento ukazatel měří především efektivnost využívání budov, strojů a zařízení. Tvoří významnou součást podkladů při rozhodování o nových investicích. Obrat stálých aktiv by měl být vyšší než obrat celkových aktiv. V opačném případě je třeba, buď zvýšit využití výrobních kapacit a tím zvyšovat tržby nebo omezit investice či naopak odprodávat některá aktiva. [2]

$$Obrat\ stálých\ aktiv = \frac{Tržby}{Stálá\ aktiva} \quad (2.15)$$

[2]

Doba obratu zásob

Vyjadřuje průměrný počet dnů, po které jsou zásoby vázány v podniku, než dojde k jejich spotřebě nebo jejich prodeji. Pokud se doba obratu zásob snižuje, signalizuje tím pozitivní situaci v podniku.

$$Doba\ obratu\ zásob = \frac{Zásoby}{Denní\ tržby} \quad (2.16)$$

[16]

Doba obratu pohledávek

Vyjadřuje průměrný počet dní, po které je inkaso za každodenní tržby zadržováno v pohledávkách. Jedná se o krátkodobé pohledávky z obchodního styku. Čím kratší je doba obratu pohledávek, tím lépe. Delší doba obratu pohledávek naopak vyžaduje potřebu úvěrů a tím i vyšší náklady.

$$Doba\ obratu\ pohledávek = \frac{Krátkodobé\ pohledávky}{Denní\ tržby} \quad (2.17)$$

[16]

Doba obratu závazků

Vyjadřuje průměrný počet dní, po které podnik „odkládá“ platbu svým dodavatelům a tím využívá bezúročný obchodní úvěr. Jedná se o krátkodobé závazky z obchodního styku. Situace, kdy je doba obratu závazků delší než doba obratu pohledávek, je pro podnik žádoucí.

$$Doba\ obratu\ závazků = \frac{Krátkodobé\ závazky}{Denní\ tržby} \quad (2.18)$$

[16]

Ukazatele zadluženosti a finanční stability

Ukazatele zadluženosti sledují vztah mezi cizími zdroji a vlastními zdroji. Určitá výše zadlužení je pro podnik vhodná, protože cizí kapitál je levnější než vlastní. Toto tvrzení dokazuje tzv. daňový efekt. Snahou managementu podniku by mělo být dosáhnout optimální kapitálové struktury, tedy co nejvhodnějšího poměru vlastního a cizího kapitálu.

Celková zadluženost

Jedná se o základní ukazatel zadluženosti. Jeho doporučená hodnota se pohybuje mezi 30 % – 50 %. Nejčastěji je uplatňován poměr mezi cizími zdroji a vlastním kapitálem 50:50 nebo 60:40. V rámci hodnocení zadluženosti je ale nutné respektovat příslušnost k odvětví a schopnost splácet úroky včetně dluhu.

$$\text{Celková zadluženost} = \frac{\text{Cizí zdroje}}{\text{Aktiva}} \times 100 \quad (2.19)$$

[5]

Koeficient samofinancování

Koeficient samofinancování představuje doplněk k celkové zadluženosti. Po sečtení by měly tyto ukazatele dát 1, resp. 100 %. Koeficient samofinancování vyjadřuje finanční nezávislost společnosti, neboli do jaké míry jsou aktiva společnosti financována vlastním kapitálem. [16]

$$\text{Koeficient samofinancování} = \frac{\text{Vlastní kapitál}}{\text{Aktiva}} \times 100 \quad (2.20)$$

[16]

Koeficient úrokového krytí

Ukazatel především vyjadřuje schopnost splácet úroky, neboli kolikrát převyšuje EBIT placené úroky. S tímto ukazatelem pracují i ratingové agentury, které považují hodnotu tohoto ukazatele ve výši 3 za maximální doporučovanou. Za dobrý výsledek se považuje hodnota ukazatele 6 až 8. [2]

$$\text{Úrokové krytí} = \frac{EBIT}{\text{Nákladové úroky}} \quad (2.21)$$

[5]

Finanční páka

Velice důležitý ukazatel, který vyjadřuje efekt zvyšování rentability vlastního kapitálu použitím cizího kapitálu v kapitálové struktuře podniku. Je-li úroková míra nižší než výnosnost aktiv, potom použití cizího kapitálu zvyšuje výnosnost vlastního kapitálu. Kdyby byla úroková míra vyšší než výnosnost aktiv, pak by naopak použití cizího kapitálu snižovalo výnosnost vlastního kapitálu. [18]

$$\text{Finanční páka} = \frac{\text{Aktiva}}{\text{Vlastní kapitál}} \quad (2.22)$$

[5]

Ukazatele produktivity práce

Poslední skupinou poměrových ukazatelů, které jsem se rozhodla ve své práci, použít jsou ukazatele produktivity práce. Tyto ukazatele se zaměřují především na výkonnost podniku ve vztahu k nákladům na zaměstnance.

Průměrná mzda

Jedná se o průměrnou hrubou mzdu připadajícího na jednoho zaměstnance v rámci přepočteného počtu zaměstnanců. Do této mzdy jsou zahrnuty především základní mzdy a platy, prémie a odměny, náhrady mezd a platů. Je to mzda před snížením o pojistné na zdravotní pojištění a sociální zabezpečení, o zálohu na daň z příjmů fyzických osob a další srážky vycházející ze zákona či na základě dohody mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem.

$$\text{Průměrná mzda} = \frac{\text{Mzdové náklady}}{\text{Počet zaměstnanců}} \quad (2.23)$$

[3]

Produktivita práce z přidané hodnoty

Tento ukazatel vyjadřuje, jaký podíl přidané hodnoty připadá na jednoho zaměstnance. Pozitivní a očekávaný trend je růst tohoto ukazatele v čase.

$$PP \text{ z přidané hodnoty} = \frac{\text{Přidaná hodnota}}{\text{Počet zaměstnanců}} \quad (2.24)$$

[3]

Produktivita práce z výkonů

Tento ukazatel vyjadřuje, jaký podíl výkonů připadá na jednoho zaměstnance. Pozitivní a očekávaný trend je růst tohoto ukazatele v čase.

$$PP \text{ z výkonů} = \frac{\text{Výkony}}{\text{Počet zaměstnanců}} \quad (2.25)$$

[16]

2.4.4 Analýza soustav ukazatelů

Při hodnocení celkového výsledku finanční analýzy je snem finančních analytiků mít jeden ukazatel, který by byl schopen vyjádřit, jestli je podnik zdravý či ne.

Pro analýzu finančního zdraví podniku lze použít celou řadu ukazatelů, jak už bylo zmíněno výše. Nevýhodou těchto jednotlivých ukazatelů je, že samy o sobě mají malou vypovídající schopnost, protože se zaměřují jen na určitou oblast činnosti. K posouzení celkového finančního zdraví se proto vytváří soustavy ukazatelů, které se dělí na:

- a) **účelové výběry ukazatelů** – cílem je sestavit takové výběry ukazatelů, které by dokázaly spolehlivě identifikovat finanční situaci podniku a případně varovat před hrozícími finančními problémy;
- b) **soustavy hierarchicky uspořádaných ukazatelů** – nejčastěji se jedná o pyramidové rozklady, které slouží k rozklíčování ekonomických vazeb mezi ukazateli. [8]

Účelové výběry ukazatelů

Účelové výběry ukazatelů neboli souhrnné ukazatele lze rozdělit na bankrotní modely a bonitní modely. Cílem **bankrotních modelů** je stanovit, zda v blízké budoucnosti hrozí firmě bankrot. K bankrotním modelům patří např. Altmanův index finančního zdraví (Z-skóre), indexy důvěryhodnosti IN nebo Tafflerův model. Naopak **bonitní modely** zjišťují finanční zdraví pomocí bodového hodnocení za jednotlivé hodnocené oblasti hospodaření. Jedná se např. o Tamariho model nebo Kralickův Quicktest. [4]

Altmanův index finančního zdraví

Altmanův index finančního zdraví neboli Z-skóre patří mezi nejznámější a nejpoužívanější modely. Autorem je Prof. Edward Altman, který si vybral několik firem, u kterých bylo možno předpovídat finanční krach. Ze získaných ukazatelů vybraných firem, pak sestavil rovnici, do které se dosazují hodnoty finančních ukazatelů, a na základě výsledku se o firmě dá předpovídat, jestli se jedná o do budoucna prosperující firmu, či o hrozící bankrot. [3]

Verze modelu z roku 1983 je použitelná i pro české prostředí:

$$Z = 0,717 \times X_1 + 0,847 \times X_2 + 3,107 \times X_3 + 0,420 \times X_4 + 0,998 \times X_5 \quad (2.26)$$

[16]

kde:

X_1 = ČPK / Celková aktiva

X_2 = Nerozdělené HV / Celková aktiva

X_3 = EBIT / Celková aktiva

X_4 = Účetní hodnota akcií (Základní kapitál) / Cizí zdroje

X_5 = Celkové tržby / Celková aktiva

Interpretace hodnot:

Tabulka č. 11: **Interpretace hodnot Altmanova modelu** [16]

$Z > 2,9$	Firma může předpovídat uspokojivou finanční situaci, která vytváří pro své majitele hodnotu a nehrozí jí bankrot.
$1,2 < Z < 2,9$	Tzv. „šedá zóna“, kdy má firma nejasnou finanční situaci.
$Z < 1,2$	Firma je ohrožena vážnými finančními problémy. Nevytváří hodnotu pro své majitele a hrozí jí bankrot.

Index IN05

Dalším zvoleným modelem je index důvěryhodnosti IN05, který vznikl po aktualizaci jeho předchůdce indexu IN01. Index IN05 je sestaven tak, aby vyhovoval českému prostředí. Nedostatkem tohoto indexu je, že při výpočtu nezadlužené firmy nebo jen velmi málo zadlužené se stane ukazatel nákladového krytí velkým číslem. Z tohoto důvodu se doporučuje omezit tento ukazatel hodnotou ve výši 9. [17]

$$IN05 = 0,13 \times X_1 + 0,04 \times X_2 + 3,97 \times X_3 + 0,21 \times X_4 + 0,09 \times X_5 \quad (2.27)$$

[19]

kde:

X_1 = Celková aktiva / Cizí zdroje

X_2 = EBIT / Nákladové úroky

X_3 = EBIT / Celková aktiva

X_4 = Výnosy / Celková aktiva

X_5 = Oběžná aktiva / (Krátkodobé závazky + Krátkodobé bankovní úvěry a výpomoci)

Interpretace hodnot:

Tabulka č. 12: **Interpretace hodnot indexu IN05 [19]**

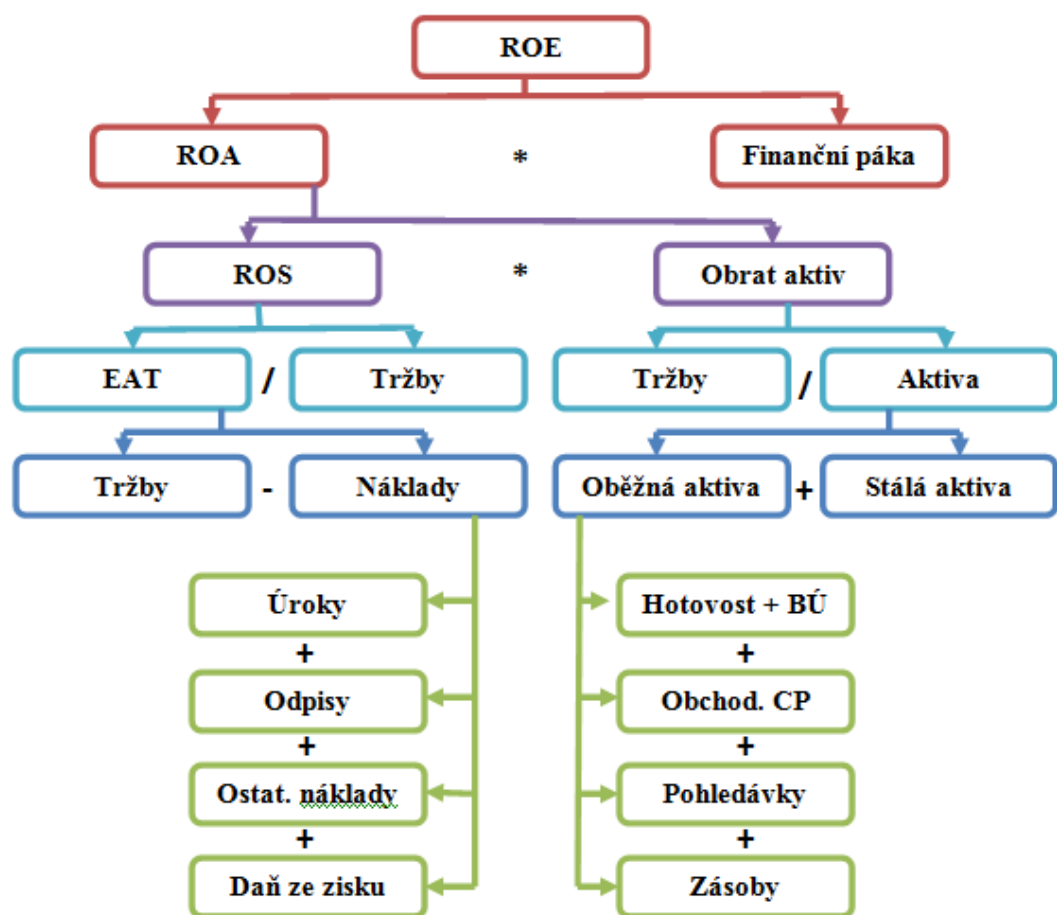
<i>IN05 > 1,6</i>	Firma může předpovídat uspokojivou finanční situaci, která vytváří s 95 % pravděpodobností pro své majitele hodnotu a s 92 % pravděpodobností jí nehrozí bankrot.
<i>0,9 < IN05 < 1,6</i>	Tzv. „šedá zóna“, kdy se 70 % pravděpodobností bude podnik tvořit hodnotu pro majitele, ale s 50 % pravděpodobností může dospět k bankrotu.
<i>IN05 < 0,9</i>	Firma je ohrožena vážnými finančními problémy. Se 76 % pravděpodobností firma nevytváří hodnotu pro majitele a s 97 % pravděpodobností spěje firma k bankrotu.

Pyramidové soustavy ukazatelů

Principem pyramidových rozkladů je přehledně vyjádřit v rámci jedné tabulky souvislosti mezi výnosností a finanční stabilitou firmy. Začíná se od vrcholu pyramidy, kde je rozložen ukazatel do dalších dílčích ukazatelů pomocí násobení, dělení, odčítání či sčítání jednotlivých vazeb. [8]

Ve své práci použiji ***Du Pontův rozklad ukazatele ROE***. Levá strana pyramidy odvozuje ziskovou marži, resp. ROS. Od základny pyramidy směrem nahoru jsou sčítány jednotlivé nákladové položky a jejich odečtením od tržeb se získá čistý zisk (EAT). Zisková marže se vypočítá jako podíl zisku na tržbách. Je-li zisková marže nízká, nebo jestliže má klesající trend, je třeba se zaměřit na analýzu jednotlivých nákladových položek. Pravá strana pyramidy se zaměřuje na rozvahové položky. Dochází zde k výpočtu obratu celkových aktiv. Zisková marže násobená obratem celkových aktiv pak dá výnosnost aktiv ROA. Tato část se nazývá Du Pont rovnice:

$$\mathbf{ROA} = \text{zisková marže} \cdot \text{obrat celkových aktiv} = \text{EAT} / \text{tržby} \cdot \text{tržby} / \text{celková aktiva} \text{ [8]}$$

Obrázek č. 7: Du Pont rozklad ukazatele ROE [2]

3. Analýza problémů a návrh postupu řešení

V této části diplomové práce dojde k praktické aplikaci teoretických poznatků, především pak k výpočtům jednotlivých analýz. Na základě zhodnocení dosažených výsledků dojde k odкрыtí oblastí, kde je zapotřebí zlepšení. Potřebná data pro tyto analýzy jsem získala z výročních zpráv dotčené společnosti za časový horizont pěti let.

3. 1 Analýza rozvahy

Stavové, resp. okamžikové ukazatele zachycuje rozvaha. V následující analýze se zaměřím zvlášť na aktiva a zvlášť na pasiva. U obou stran rozvahy budu sledovat jejich vývoj v čase, a to jak absolutně, tak relativně pomocí horizontální analýzy. Důležité je i zjištění struktury aktiv a pasiv dotčené společnosti pomocí vertikální analýzy.

3. 1. 1 Horizontální analýza aktiv

Tabulka č. 13: Horizontální analýza aktiv – absolutní změny

Aktiva k 31. 12.		Absolutní změny v tis. Kč			
Položky		2005 -	2006 -	2007 -	2008 -
		2006	2007	2008	2009
	AKTIVA CELKEM	33 262	- 18 488	- 10 989	- 36 701
A.	POHLEDÁVKY ZA VLASTNÍ UPSANÝ KAPITÁL	0	0	0	0
B.	DLOUHODOBÝ MAJETEK	53 025	- 35 384	- 9 539	-19 743
B.I.	Dlouhodobý nehmotný majetek	0	0	0	0
B.II.	Dlouhodobý hmotný majetek	1 343	11 725	15 869	- 8 991
B.III.	Dlouhodobý finanční majetek	51 682	- 47 109	- 25 408	- 10 752
C.	OBĚŽNÁ AKTIVA	- 19 590	18 207	- 1 301	- 17 676
C.I.	Zásoby	741	4 379	75	587
C.II.	Dlouhodobé pohledávky	- 3 888	198	5	63
C.III.	Krátkodobé pohledávky	- 19 020	5 351	3 619	- 19 469
C.IV.	Krátkodobý finanční majetek	2 577	8 279	- 5 000	1 143
D.	OSTATNÍ AKTIVA	- 143	- 1 311	- 149	718
D.I.	Časové rozlišení	- 143	- 1 311	- 149	718

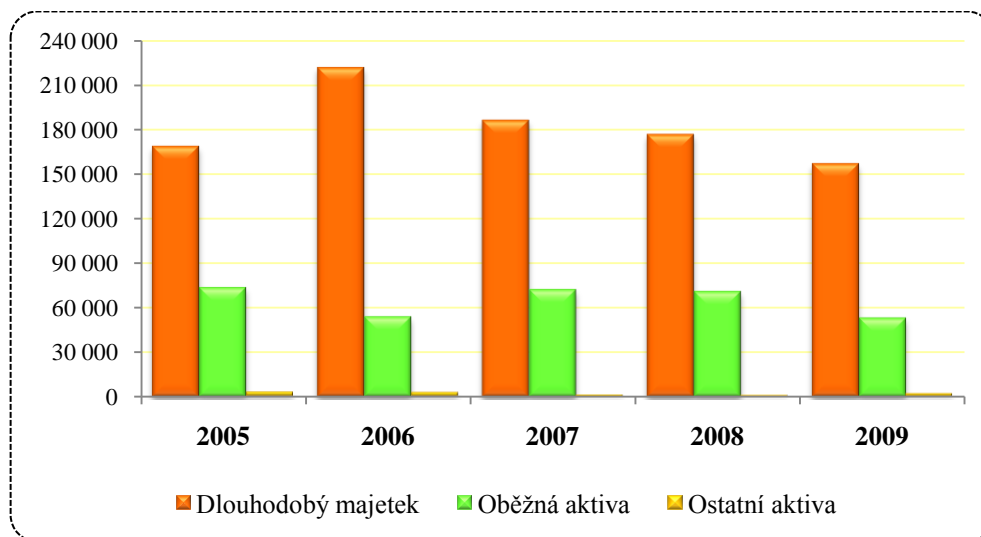
Tabulka č. 14: **Horizontální analýza aktiv – relativní změny**

Aktiva k 31. 12.		Relativní změny v %			
Položky		2005	2006	2007	2008
		-	-	-	-
		2006	2007	2008	2009
	AKTIVA CELKEM	13,6%	- 6,7%	- 4,2%	- 14,8%
A.	POHLEDÁVKY ZA VLASTNÍ UPSANÝ KAPITÁL	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
B.	DLOUHODOBÝ MAJETEK	31,4%	- 16,0%	- 5,1%	- 11,2%
B.I.	Dlouhodobý nehmotný majetek	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
B.II.	Dlouhodobý hmotný majetek	2,3%	19,4%	22,0%	- 10,2%
B.III.	Dlouhodobý finanční majetek	47,1%	- 29,2%	- 22,2%	- 12,1%
C.	OBĚŽNÁ AKTIVA	- 26,7%	33,8%	- 1,8%	- 25,0%
C.I.	Zásoby	6,4%	35,7%	0,5%	3,5%
C.II.	Dlouhodobé pohledávky	- 82,9%	24,8%	0,5%	6,3%
C.III.	Krátkodobé pohledávky	- 34,9%	15,1%	8,8%	- 43,7%
C.IV.	Krátkodobý finanční majetek	97,3%	158,4%	- 37,0%	13,4%
D.	OSTATNÍ AKTIVA	- 5,8%	- 57,0%	- 15,1%	85,6%
D.I.	Časové rozlišení	- 5,8%	- 57,0%	- 15,1%	85,6%

Celková aktiva dotčené společnosti mají tendenci za sledované období klesat. Pokles je způsoben jednak poklesem hodnoty **dlouhodobého majetku**. Na poklesu se podílí jak dlouhodobý hmotný majetek, tak i větší měrou dlouhodobý finanční majetek. Největší pokles zaznamenal rok 2007, kdy se hodnota dlouhodobého majetku snížila o 16 %. Dlouhodobý hmotný majetek měl tendenci přibývat na své hodnotě, ale rok 2009 zaznamenává pokles. K tomu od roku 2007 klesá i hodnota dlouhodobého finančního majetku, největší pokles, o 29,2 %, je zaznamenán právě v roce 2007.

Na druhou stranu, na poklesu celkových aktiv má svůj významný podíl i hodnota **oběžného majetku**. Vývoj hodnoty oběžného majetku je opět klesající. Zásoby se dotčená společnost snaží ponechávat ve stejné hladině, dlouhodobé pohledávky nezaznamenaly, až na rok 2006 (pokles o téměř 83 %), výraznější výkyvy. Hodnota krátkodobých pohledávek se výrazně snížila v roce 2009, což svědčí o zlepšení platební morálky odběratelů. Krátkodobý finanční majetek má za sledované období proměnlivý charakter. Rozhodující hodnotu časového rozlišení na straně aktiv představují náklady příštích období.

Za předpokladu, že za účelem vyhodnocení položky aktiv, jež má největší vliv na pokles celkových aktiv, vyberu poslední rok sledovaného období. Pak se největší vliv ukrývá v oběžných aktivech, konkrétně v hodnotě krátkodobých pohledávek. Přesto ale pokles v této položce aktiv je chápán pozitivně.

Graf č. 1: Horizontální analýza aktiv

3. 1. 2 Horizontální analýza pasiv

Tabulka č. 15: Horizontální analýza pasiv – absolutní změny

Pasiva k 31. 12.		Absolutní změny v tis. Kč			
Položky		2005 -	2006 -	2007 -	2008 -
		2006	2007	2008	2009
	PASIVA CELKEM	33 262	- 18 488	- 10 989	- 36 701
A.	VLASTNÍ KAPITÁL	76 483	- 3 470	- 16 374	- 3 863
A.I.	Základní kapitál	0	0	- 1 000	0
A.II.	Kapitálové fondy	51 650	- 47 127	- 4 599	- 10 751
A.III.	Rezervní fondy a ostatní fondy ze zisku	- 108	- 126	45	- 78
A.IV.	Hospodářský výsledek minulých let	- 3 834	10 141	24 383	23 080
A.V.	Výsledek hospodaření běžného účetního období	28 775	33 642	- 35 203	- 16 114
B.	CIZÍ ZDROJE	- 43 221	- 15 036	4 444	- 32 481
B.I.	Rezervy	- 1 128	- 18 315	6 498	- 687

B.II.	Dlouhodobé závazky	- 16 797	6 342	17 181	6 453
B.III.	Krátkodobé závazky	- 25 296	- 3 063	- 19 235	- 38 247
B.IV.	Bankovní úvěry a výpomoci	0	0	0	0
C.	OSTATNÍ AKTIVA	0	18	941	- 357
C.I.	Časové rozlišení	0	18	941	- 357

Tabulka č. 16: **Horizontální analýza pasiv – relativní změny**

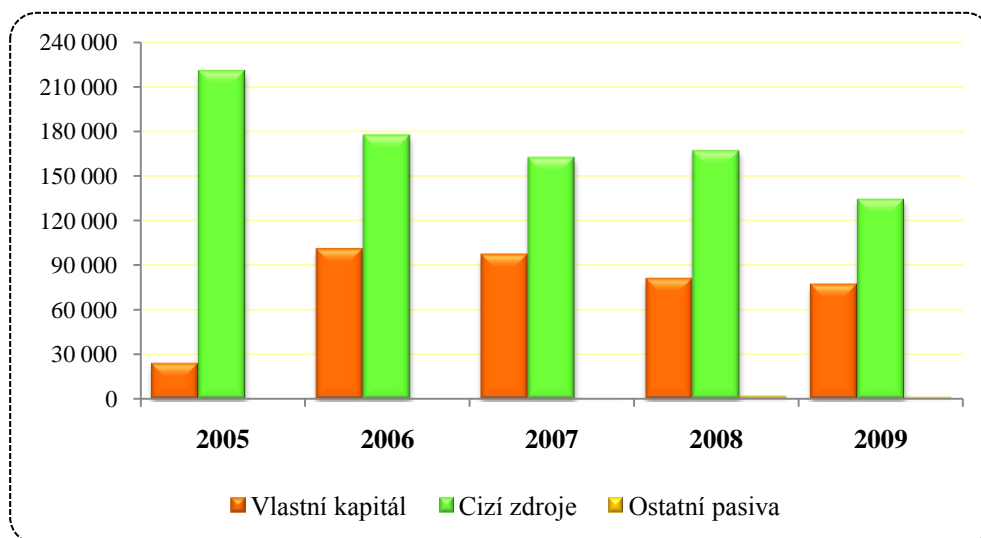
<i>Pasiva k 31. 12.</i>		Relativní změny v %			
<i>Položky</i>		2005 - 2006	2006 - 2007	2007 - 2008	2008 - 2009
	PASIVA CELKEM	13,6%	- 6,7%	- 4,2%	- 14,8%
A.	VLASTNÍ KAPITÁL	317,6%	- 3,5%	- 16,9%	- 4,8%
A.I.	Základní kapitál	0,0%	0,0%	- 16,7%	0,0%
A.II.	Kapitálové fondy	196,2%	- 60,4%	- 14,9%	- 41,0%
A.III.	Rezervní fondy a ostatní fondy ze zisku	- 5,7%	- 7,1%	2,7%	- 4,6%
A.IV.	Hospodářský výsledek minulých let	- 60,9%	100,2%	152394%	94,6%
A.V.	Výsledek hospodaření běžného účetního období	750,5%	134,9%	- 60,1%	- 68,9%
B.	CIZÍ ZDROJE	- 19,6%	- 8,5%	2,7%	- 19,5%
B.I.	Rezervy	- 5,7%	- 97,8%	1 547,1%	- 9,9%
B.II.	Dlouhodobé závazky	- 50,0%	37,8%	73,3%	16,0%
B.III.	Krátkodobé závazky	- 15,1%	- 2,2%	- 13,9%	- 32,0%
B.IV.	Bankovní úvěry a výpomoci	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
C.	OSTATNÍ PASIVA	0,0%	0,0%	5227,8%	- 37,2%
C.I.	Časové rozlišení	0,0%	0,0%	5 227,8%	- 37,2%

Vlastní kapitál dotčené společnosti od roku 2006 klesá. Největší pokles zaznamenává rok 2008, o téměř 17 %. Za sledované období došlo ke snížení **základního kapitálu** z 6 mil. Kč na 5 mil. Kč. Změna nastala v roce 2008, kdy došlo k úplatnému vzetí 2 ks akcií z oběhu.

V letech 2005 a 2006 společnost eviduje neuhrazenou ztrátu z minulých let, za rok 2006 byla tato ztráta více jak 10 mil. Kč. V roce 2007 došlo ke zlepšení, kdy společnost eviduje nerozdělený zisk z minulých let, který v roce 2009 dosáhl hodnoty téměř 47,5 mil. Kč. **Výsledek hospodaření běžného účetního období** má za sledované

období kladné výsledky kromě roku 2005, kdy byla vyčíslena ztráta. Nejlepšího výsledku hospodaření bylo dosaženo v roce 2007.

Cizí zdroje dotčené společnosti mají klesající charakter. V roce 2009 je zaznamenán pokles o 19,5 %. Společnost tvořila v rámci sledovaného období v letech 2005 a 2006 rezervy podle zvláštních právních předpisů, po té byly tyto rezervy zcela vyčerpány. Konkrétně se jednalo o rezervy na opravy autobusového nádraží. Od té doby tvoří pouze ostatní rezervy pro případ penálů. Dlouhodobé závazky, a to především dlouhodobé závazky z obchodního styku od roku 2008 významně rostou, v uvedeném roce o 73,3 %. Hodnota této položky představuje splátkový nákup autobusů. Naopak krátkodobé závazky z obchodního styku se snaží společnost od roku 2008 snižovat, v uvedeném roce o téměř 14 % a k výraznému snížení došlo i v roce 2009 o 32 %. Bankovní úvěry a výpomoci za celé sledované období společnost nečerpala. Časové rozlišení na straně pasiv začala společnost tvořit až od roku 2007. Rozhodující hodnotu časového rozlišení představují výdaje příštích období.

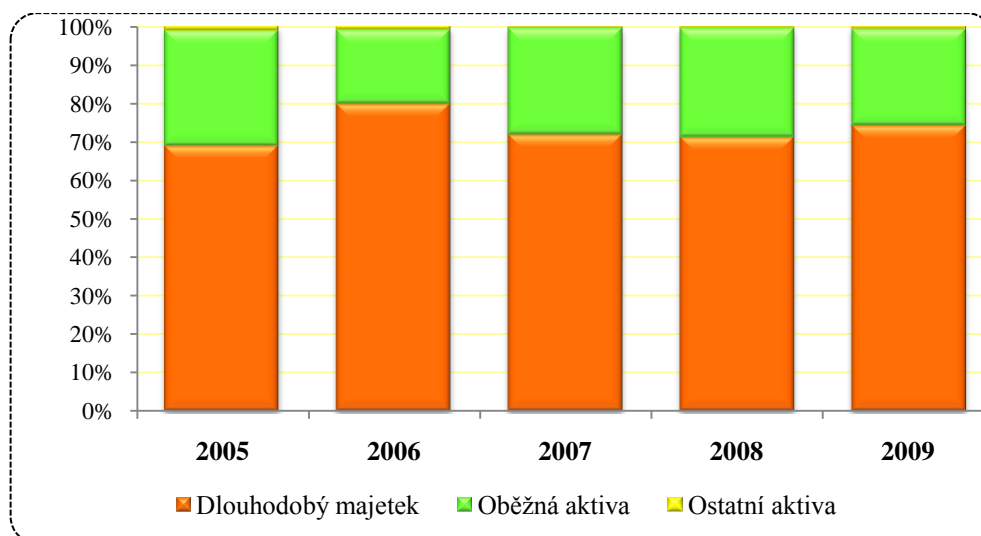
Graf č. 2: Horizontální analýza pasiv

3. 1. 3 Vertikální analýza aktiv

Tabulka č. 17: Vertikální analýza aktiv

Aktiva k 31. 12.		Podíl na bilanční sumě v %				
Položky		2005	2006	2007	2008	2009
	AKTIVA CELKEM	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %
A.	POHLEDÁVKY ZA VLASTNÍ UPSANÝ KAPITÁL	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
B.	DLOUHODOBÝ MAJETEK	69,0 %	79,8 %	71,9 %	71,2 %	74,2 %
B.I.	Dlouhodobý nehmotný majetek	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
B.II.	Dlouhodobý hmotný majetek	24,1 %	21,7 %	27,8 %	35,4 %	37,3 %
B.III.	Dlouhodobý finanční majetek	44,9 %	58,1 %	44,1 %	35,8 %	36,9 %
C.	OBĚŽNÁ AKTIVA	30,0 %	19,4 %	27,8 %	28,4 %	25,1 %
C.I.	Zásoby	4,7 %	4,4 %	6,4 %	6,7 %	8,2 %
C.II.	Dlouhodobé pohledávky	1,9 %	0,3 %	0,4 %	0,4 %	0,5 %
C.III.	Krátkodobé pohledávky	22,3 %	12,8 %	15,8 %	17,9 %	11,8 %
C.IV.	Krátkodobý finanční majetek	1,1 %	1,9 %	5,2 %	3,4 %	4,6 %
D.	OSTATNÍ AKTIVA	1,0 %	0,8 %	0,3 %	0,4 %	0,7 %
D.I.	Časové rozlišení	1,0 %	0,8 %	0,3 %	0,4 %	0,7 %

Vertikální analýza aktiv představuje majetkovou strukturu společnosti. Dlouhodobý majetek tvoří více jak dvě třetiny celkových aktiv. Z dlouhodobých aktiv má pak rozhodující podíl na celkových aktivech dlouhodobý finanční majetek. Oběžná aktiva se tedy podílí zbylou menší jednou třetinou. To dokazuje fakt, že se nejedná o výrobní společnost. Z oběžných aktiv pak mají rozhodující podíl na celkových aktivech krátkodobé pohledávky. Hodnota časového rozlišení je v majetkové struktuře společnosti zanedbatelná.

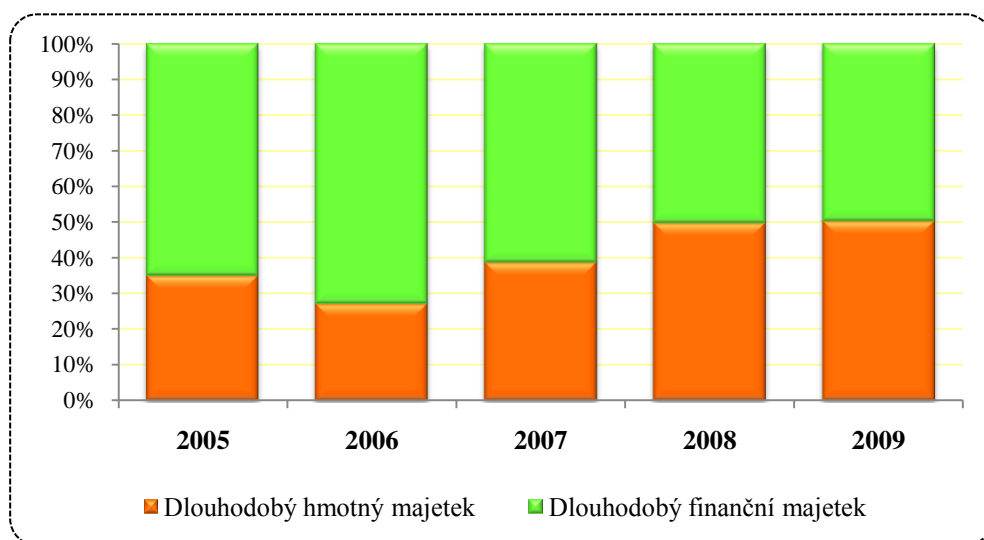
Graf č. 3: Vertikální analýza aktiv

Majetková struktura společnosti se analyzuje na základě dvou složek – dlouhodobého a oběžného majetku. Z tohoto důvodu považuji za vhodné zanalyzovat, jaká je struktura těchto složek.

Tabulka č. 18: **Struktura dlouhodobého majetku**

<i>Struktura dlouhodobého majetku:</i>		2005	2006	2007	2008	2009
B.	DLOUHODOBÝ MAJETEK	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %
B.I.	Dlouhodobý nehmotný majetek	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
B.II.	Dlouhodobý hmotný majetek	35,0 %	27,2 %	38,7 %	49,7 %	50,2 %
B.III.	Dlouhodobý finanční majetek	65,0 %	72,8 %	61,3 %	50,3 %	49,8 %

Společnost zajistí vlastní dlouhodobý nehmotný majetek, především ve formě software, ale tyto položky byly již zcela odepsány. V rámci dlouhodobého hmotného majetku má jak neodepisovaný majetek v podobě pozemků, tak i odepisovaný majetek například v podobě vozového parku. Dominantní postavení v této složce má finanční majetek, konkrétně se jedná o podíly v ovládaných a řízených osobách.

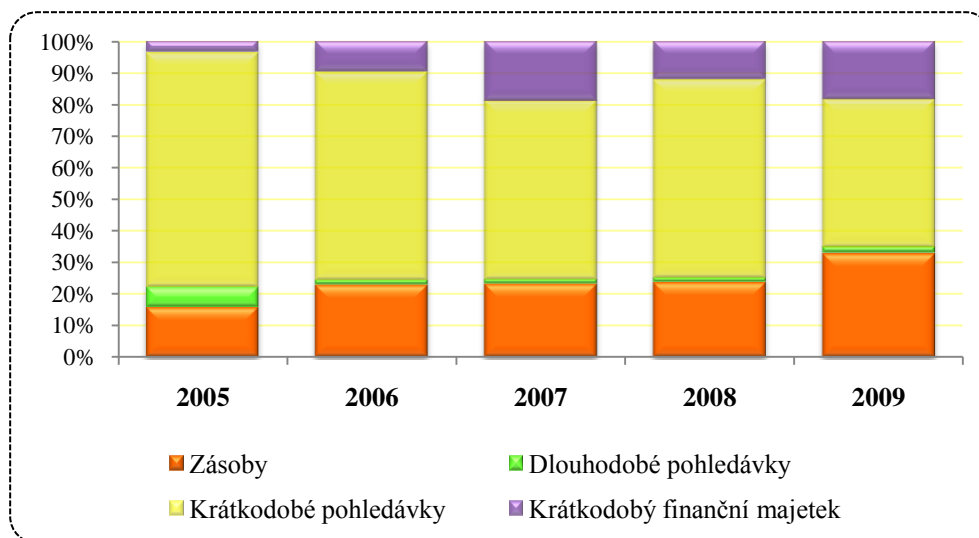
Graf č. 4: Struktura dlouhodobého majetku

Tabulka č. 19: Struktura oběžného majetku

Struktura oběžného majetku:		2005	2006	2007	2008	2009
C.	OBĚŽNÁ AKTIVA	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
C.I.	Zásoby	15,7 %	22,8 %	23,1 %	23,6 %	32,6 %
C.II.	Dlouhodobé pohledávky	6,4 %	1,5 %	1,4 %	1,4 %	2,0 %
C.III.	Krátkodobé pohledávky	74,3 %	66,0 %	56,8 %	63,0 %	47,2 %
C.IV.	Krátkodobý finanční majetek	3,6 %	9,7 %	18,7 %	12,0 %	18,2 %

Dotčená společnost není výrobní společností, proto se také zásoby nijak výrazně nepodílí na celkovém oběžném majetku. Dominantní postavení zde mají krátkodobé pohledávky, a to především ty z obchodního styku. Z grafu je patrné, že dochází ke snižování jejich podílu na struktuře na úkor zvyšování zásob a krátkodobého finančního majetku. Domnívám se, že zvyšování podílu zásob není žádoucí, naopak zvyšování podílu krátkodobého majetku vítám. Dlouhodobé závazky zde mají nevýrazné postavení.

Významným výsledkem této analýzy aktiv je především fakt, že společnost má větší část svých aktiv, více jak dvě třetiny, ve vázané formě a zbylou menší jednu třetinu v likvidní formě.

Graf č. 5: Struktura oběžného majetku

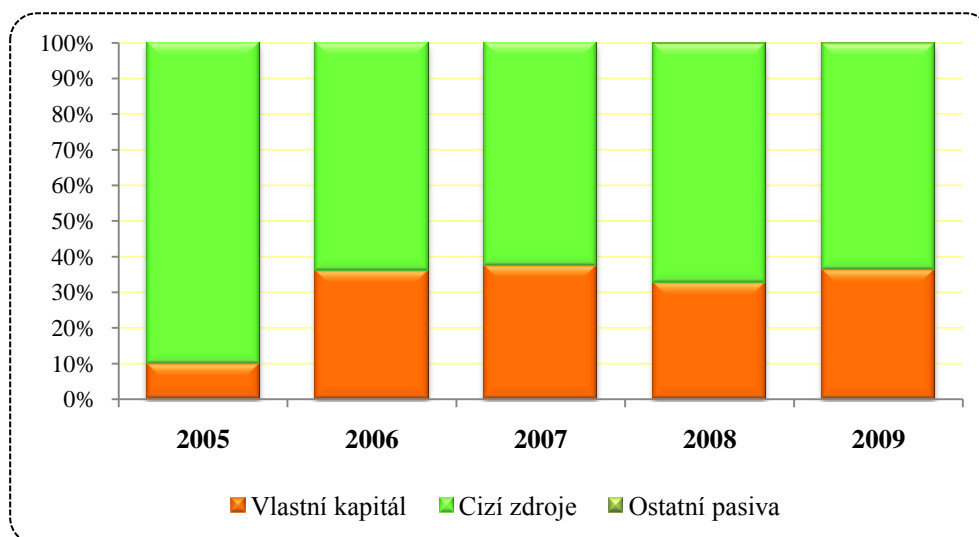
3. 1. 4 Vertikální analýza pasiv

Tabulka č. 20: Vertikální analýza pasiv

Pasiva k 31. 12.		Podíl na bilanční sumě v %				
Položky		2005	2006	2007	2008	2009
	PASIVA CELKEM	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %
A.	VLASTNÍ KAPITÁL	9,9 %	36,2 %	37,4 %	32,5 %	36,3 %
A.I.	Základní kapitál	2,5 %	2,2 %	2,3 %	2,0 %	2,4 %
A.II.	Kapitálové fondy	10,8 %	28,0 %	11,9 %	10,6 %	7,3 %
A.III.	Rezervní fond a ostatní fondy ze zisku	0,8 %	0,6 %	0,6 %	0,7 %	0,8 %
A.IV.	Hospodářský výsledek minulých let	- 2,6 %	- 3,6 %	0,0 %	9,8 %	22,4 %
A.V.	Výsledek hospodaření běžného účetního období	- 1,6 %	9,0 %	22,6 %	9,4 %	3,4 %
B.	CIZÍ ZDROJE	90,1 %	63,8 %	62,6 %	67,1 %	63,4 %
B.I.	Rezervy	8,1 %	6,7 %	0,2 %	2,8 %	2,9 %
B.II.	Dlouhodobé závazky	13,7 %	6,0 %	8,9 %	16,2 %	22,1 %
B.III.	Krátkodobé závazky	68,3 %	51,1 %	53,5 %	48,1 %	38,4 %

B.IV.	Bankovní úvěry a výpomoci	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
C.	OSTATNÍ AKTIVA	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,4 %	0,3 %
C.I.	Časové rozlišení	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,4 %	0,3 %

Vertikální analýza pasiv představuje kapitálovou strukturu společnosti. Vlastní kapitál společnosti tvoří jednu třetinu celkových pasiv a zbylé dvě třetiny představují cizí zdroje. To ale neplatí pro rok 2005, kdy hospodaření společnosti bylo na základě tohoto poměru rizikové. Za riskantní se mi jeví i fakt, že majetek společnosti je z převážné části financován krátkodobými závazky. Hodnota časového rozlišení je v majetkové struktuře společnosti zanedbatelná.

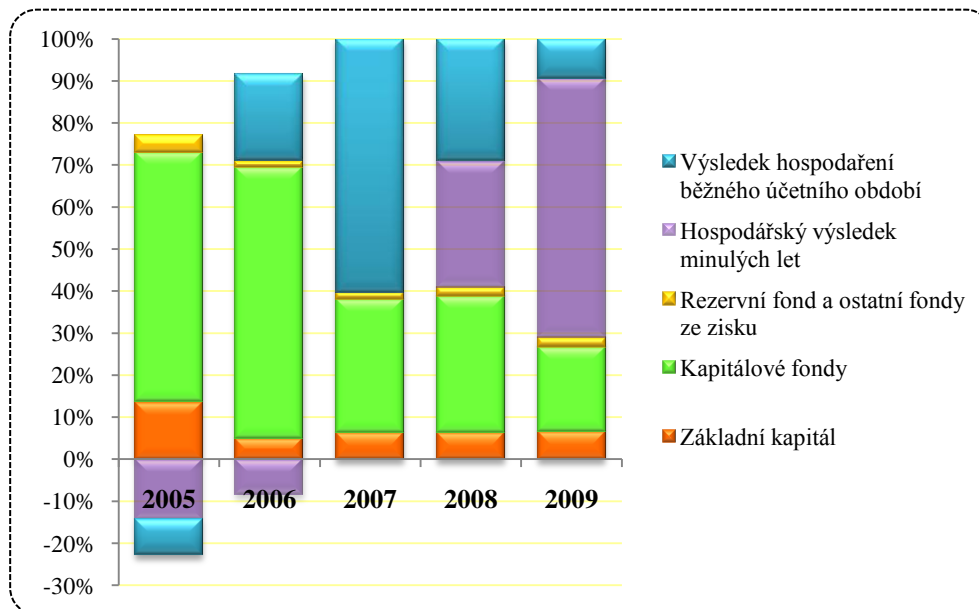
Graf č. 6: Vertikální analýza pasiv

Kapitálová struktura společnosti se analyzuje na základě dvou složek – vlastního kapitálu a cizích zdrojů. Z tohoto důvodu považuji za vhodné zanalyzovat, jaká je struktura těchto složek.

Tabulka č. 21: **Struktura vlastního kapitálu**

<i>Struktura vlastního kapitálu:</i>		2005	2006	2007	2008	2009
A.	VLASTNÍ KAPITÁL	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
A.I.	Základní kapitál	24,9 %	6,0 %	6,2 %	6,2 %	6,5 %
A.II.	Kapitálové fondy	109,3 %	77,5 %	31,8 %	32,5 %	20,2 %
A.III.	Rezervní fond a ostatní fondy ze zisku	7,8 %	1,8 %	1,7 %	2,1 %	2,1 %
A.IV.	Hospodářský výsledek minulých let	- 26,1 %	- 10,1%	0,0 %	30,2 %	61,8 %
A.V.	Výsledek hospodaření běžného účetního období	- 15,9 %	24,8 %	60,3 %	29,0 %	9,4 %

Ve struktuře vlastního kapitálu dochází k výrazným změnám díky výsledku hospodaření, a to jak za běžné účetní období, tak za minulá léta. Z grafu je patrné, že v roce 2005 a 2006 se společnost dostala do záporných čísel. V roce 2007 dochází k rovnováze a po té k zlepšení.

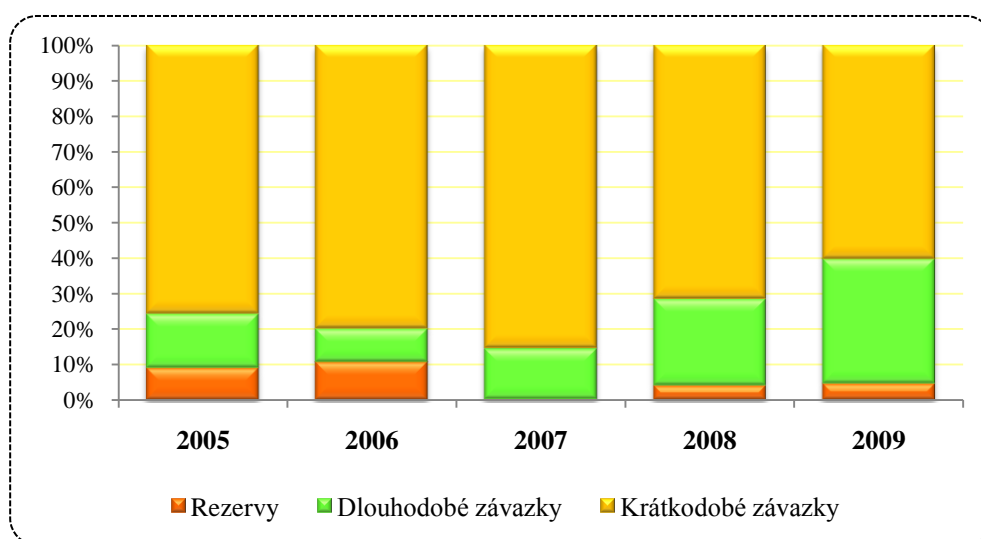

Graf č. 7: **Struktura vlastního kapitálu**

Tabulka č. 22: **Struktura cizích zdrojů**

<i>Struktura cizích zdrojů:</i>		2005	2006	2007	2008	2009
B.	CIZÍ ZDROJE	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %
B.I.	Rezervy	9,0 %	10,6 %	0,3 %	4,1 %	4,7 %
B.II.	Dlouhodobé závazky	15,2 %	9,4 %	14,2 %	24,2 %	34,8 %
B.III.	Krátkodobé závazky	75,8 %	80,0 %	85,5 %	71,7 %	60,5 %
B.IV.	Bankovní úvěry a výpomoci	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %

Nejprve bych podotkla, že společnost nevyužívá za celé sledované období cizí úvěrové zdroje. Ve struktuře cizích zdrojů dominují krátkodobé závazky, a to především krátkodobé závazky z obchodního styku. Další významnou složkou jsou dlouhodobé závazky, které jsou také z převážné části tvořeny dlouhodobými závazky z obchodního styku. U rezerv je z grafu patrné, že v roce 2007 došlo k jejich čerpání, a to za účelem oprav autobusového nádraží. V období 2008 – 2009 jsou také tvořeny rezervy, ale již za jiným účelem.

Graf č. 8: **Struktura cizích zdrojů**

Výsledkem této analýzy pasiv je především fakt, že poměr mezi vlastním kapitálem a cizími zdroji je v průměru 30:70. Což dle pravidel financování není žádoucí poměr. Za negativní pak považuji i stav krátkodobých závazků.

3. 2 Analýza výkazu zisku a ztráty

Tokové veličiny, které se kumulují, zachycuje výkaz zisku a ztráty. U tohoto účetního výkazu budu sledovat vývoj položek v čase, a to jak absolutně, tak relativně prostřednictvím horizontální analýzy. U vertikální analýzy jsem zvolila za výchozí základnu tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb. Důležité je i zjistit strukturu nákladů a výnosů dotčené společnosti.

3. 2. 1 Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty

Tabulka č. 23: Horizontální analýza VZZ – absolutní změny

Výkaz zisku a ztráty k 31. 12.		Absolutní změny v tis. Kč			
Položky		2005 -	2006 -	2007 -	2008 -
		2006	2007	2008	2009
I.	Tržby za prodej zboží	- 992	283	520	- 1 967
A.	Náklady vynaložené na prodané zboží	- 1 004	244	605	- 1 515
II.	Výkony	- 16 809	22 375	- 37 105	- 31 324
1.	Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	- 17 249	19 939	- 34 361	- 30 502
B.	Výkonová spotřeba	- 16 308	16 411	- 6 306	- 46 802
1.	Spotřeba materiálu a energie	- 4 125	11 325	1 859	- 33 185
2.	Služby	- 12 183	5 086	- 8 165	- 13 617
+	Přidaná hodnota	- 489	6 023	- 30 884	15 026
C.	Osobní náklady	3 471	6 095	5 257	- 3 232
1.	Mzdové náklady	1 591	4 507	3 725	- 1 165
E.	Odpisy dl. hmotného a nehmotného majetku	897	1 383	1 443	4 056
III.	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu	- 10 591	2 721	- 3 471	800
IV.	Ostatní provozní výnosy	6 829	26	35 487	- 7 241
H.	Ostatní provozní náklady	- 686	1 208	- 4 158	- 1 082
*	PROVOZNÍ VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ	2 634	14 621	- 20 067	8 686
*	FINANČNÍ VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ	24 489	22 589	- 13 169	- 31 640
Q.	Daň z příjmů za běžnou činnost	- 2 152	3 568	- 4 263	- 587
1.	- splatná	- 141	4 931	- 3 963	344
2.	- odložená	- 2 011	- 1 363	- 300	- 931
**	VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ ZA BĚŽNOU ČINNOST	29 275	33 642	- 28 973	- 22 367
**	MIMOŘÁDNÝ VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ	- 500	0	- 6 230	6 253

***	VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ ZA ÚČE OBDOBÍ	28 775	33 642	- 35 203	- 16 114
****	VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ PŘED ZDANĚNÍM	26 623	37 210	- 39 466	- 16 701

Tabulka č. 24: Horizontální analýza VZZ – relativní změny

Výkaz zisku a ztráty k 31. 12.		Relativní změny v %			
Položky		2005 - 2006	2006 - 2007	2007 - 2008	2008 - 2009
I.	Tržby za prodej zboží	- 21,1 %	7,6 %	13,0 %	- 43,6 %
A.	Náklady vynaložené na prodané zboží	- 26,6 %	8,1 %	20,2 %	- 42,2 %
II.	Výkony	- 5,6 %	7,9 %	- 12,1 %	- 11,6 %
1.	Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	- 5,7 %	7,1 %	- 11,3	- 11,4 %
B.	Výkonová spotřeba	- 7,9 %	8,7 %	- 3,1 %	- 23,4 %
1.	Spotřeba materiálu a energie	- 3,4 %	9,6 %	1,4 %	- 25,3 %
2.	Služby	- 14,5 %	7,1 %	- 10,6 %	- 19,8 %
+	Přidaná hodnota	- 0,5 %	6,3 %	- 30,5 %	21,3 %
C.	Osobní náklady	3,8 %	6,4 %	5,2 %	- 3 %
1.	Mzdové náklady	2,4 %	6,6 %	5,1 %	- 1,5 %
E.	Odpisy dl. hmotného a nehmotného majetku	13,4 %	48,2 %	12,8 %	32 %
III.	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu	- 89,4 %	215,2 %	- 87,4 %	159,7 %
IV.	Ostatní provozní výnosy	32,5 %	0,1 %	127,3 %	- 11,4 %
H.	Ostatní provozní náklady	- 10,6 %	20,9 %	- 59,4 %	- 38,1 %
*	PROVOZNÍ VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ	39,8 %	158 %	- 84,1 %	228,1 %
*	FINANČNÍ VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ	- 235,6 %	131,4 %	- 33,1 %	- 118,9 %
Q.	Daň z příjmů za běžnou činnost	- 58,9 %	237,2 %	- 84,1 %	- 72,6 %
1.	- splatná	- 100 %	0,0 %	- 80,4 %	35,5 %
2.	- odložená	- 57,2 %	- 90,6 %	- 112,8 %	- 485,5 %
**	VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ ZA BĚŽNOU ČINNOST	575,5 %	134,9 %	- 49,5 %	- 75,5 %
**	MIMOŘÁDNÝ VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ	- 100,0 %	0,0 %	0,0 %	100,4 %
***	VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ ZA ÚČE OBDOBÍ	650,5 %	134,9 %	- 60,1 %	- 68,9 %
****	VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ PŘED ZDANĚNÍM	14856,7%	140,7 %	- 62,0 %	- 69,1 %

V rámci horizontální analýzy se nejdříve zaměřím na provozní činnost, jejímž výsledkem je **provozní výsledek hospodaření**. Ten má za sledované období nepravidelnou rostoucí tendenci. V roce 2008 zaznamenal prudký pokles, o 84,1 %, ale

nedostal se do ztráty. Vítaný je pak prudký nárůst v roce 2009. Primární vliv na vývoj provozního výsledku hospodaření mají změny výkonů – tržeb za prodej vlastních výrobků a služeb a výkonová spotřeba.

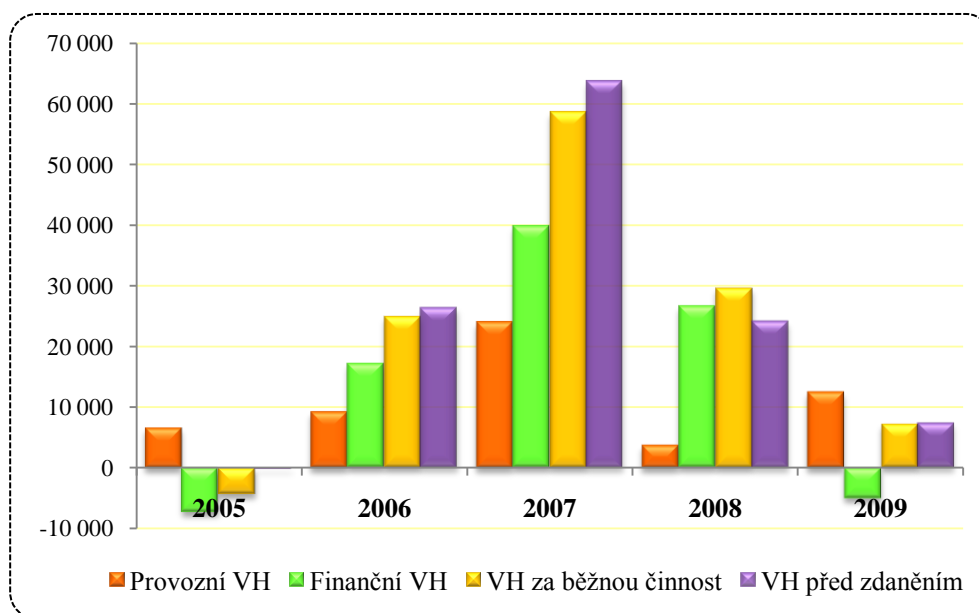
V oblasti prodeje zboží dochází v posledním sledovaném roce k poklesu, který je ale doprovázen podobným poklesem nákladů na prodej zboží, díky němuž dochází ke zpomalení snižování obchodní marže. Hodnota výkonů má klesající trend. Dochází jak k poklesu tržeb za vlastní výrobky, tak i k poklesu výkonové spotřeby. Díky tomuto jevu se snaží přidaná hodnota udržet rostoucí trend. Výrazný je rok 2008, kdy přidaná hodnota klesla o téměř 31 mil. Kč, což je o 30,5 %. Tento výrazný pokles byl zapříčiněn poklesem tržeb za prodej vlastních výrobků a služeb, kdy nedošlo k potřebnému snížení výkonové spotřeby. V následujícím roce se společnosti daří tento negativní vliv klesajících tržeb na přidanou hodnotu mírnit.

Osobní náklady se za sledované období drží ve stejné hladině. Odpisy DNM a DHM mají rostoucí trend, který vypovídá o zvyšující se míře opotřebení dlouhodobého majetku společnosti. Za sledované období došlo i k prodeji dlouhodobého majetku a materiálu, tyto prodeje se společnosti vždy podařily zrealizovat se ziskem.

Finanční výsledek hospodaření v letech 2006 – 2008 převyšuje provozní výsledek hospodaření. Těchto dobrých výsledků bylo dosaženo v roce 2006 a 2007 díky výnosům z podílů v obchodních společnostech, v nichž má dotčená společnost rozhodující vliv. V roce 2008 došlo k prodeji cenných papírů se ziskem téměř 31 mil. Kč. V ostatních letech dochází ke ztrátám ve finanční činnosti díky ostatním finančním nákladům. Nákladové úroky mají zanedbatelnou hodnotu z důvodu nečerpání bankovních úvěrů a výpomocí.

Výsledek hospodaření za běžnou činnost byl tedy v letech 2006 – 2008 ovlivněn výsledky z finanční činnosti. Je třeba zdůraznit, že v roce 2007 dosáhla jak provozní, tak finanční oblast nejlepších výsledků. Rok 2005 hodnotím jako nejslabší. Druhým nejslabším je závěr sledovaného období, kdy v provozní činnosti je dosaženo dobrých

výsledků, ale výsledná hodnota je poškozena ztrátovým hospodařením ve finanční oblasti. Roky 2006 a 2008 hodnotím s ohledem na ostatní výsledky jako průměrné.

Graf č. 9: Vývoj jednotlivých VH

3. 2. 2 Vertikální analýza výkazu zisku a ztráty

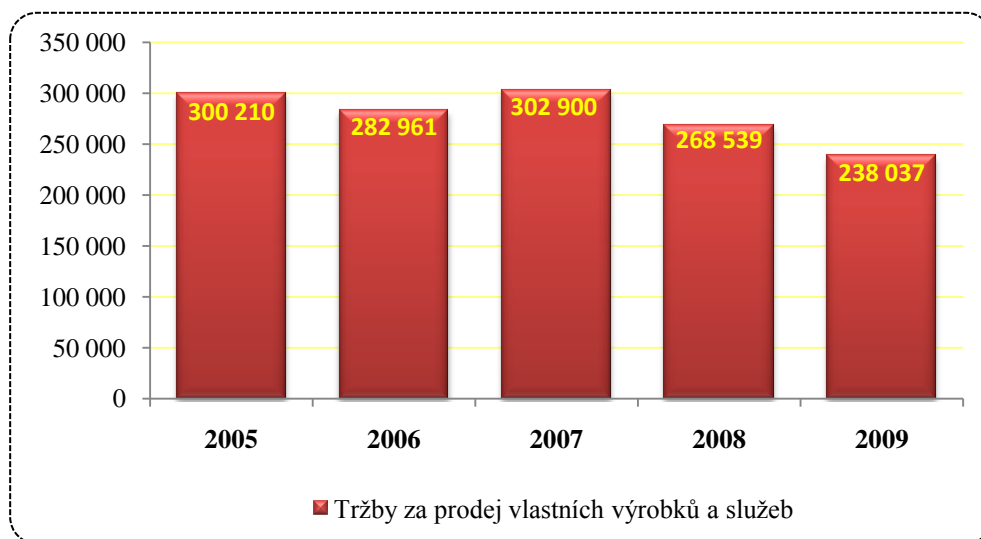
U vertikální analýzy výkazu zisku a ztráty jsem za vtažnou veličinu zvolila tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb. Za celé sledované období má největší podíl na zvolených tržbách výkonová spotřeba. Její úroveň se za celé období drží poměrně ve stejné hladině. Až v roce 2009 poklesla o 10,2 %. Výkonová spotřeba je ze dvou třetin tvořena spotřebou materiálu a energie. Zbývá jedna třetina jsou služby. Osobní náklady se za období pomalu zvyšovaly a měly přibližně stejnou hodnotu jako přidaná hodnota. Podíl hodnoty odpisů se za období také postupně zvyšuje.

Jak už bylo výše uvedeno, tak i zde, se potvrzuje, že v letech 2006 – 2008 měl pozitivní vliv na výsledek hospodaření za běžnou činnost finanční výsledek hospodaření. Podíl výsledku hospodaření za účetní období ukazuje rentabilitu, resp. ziskovou marži tržeb z prodeje vlastních výrobků a služeb. Rok 2005 byl ztrátový. Období 2006 až 2008

dosahuje dobrých výsledků, zvláště pak rok 2007 s 19,3 % podílem. Závěr sledovaného období nepřináší příliš uspokojivé výsledky s podílem 3,1 %.

Tabulka č. 25: **Vertikální analýza VZZ**

<i>Výkaz zisku a ztráty k 31. 12.</i>		<i>Podíl na vztažné veličině v %</i>				
<i>Položky</i>		2005	2006	2007	2008	2009
II.	Výkony	100,2 %	100,4 %	101,2 %	100,3 %	100,0 %
1.	Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %
B.	Výkonová spotřeba	68,6 %	67,0 %	68,0 %	74,4 %	64,2 %
1.	Spotřeba materiálu a energie	40,6 %	41,6 %	42,6 %	48,8 %	41,1 %
2.	Služby	28 %	25,4 %	25,4 %	25,6 %	23,1 %
+	<i>Přidaná hodnota</i>	<i>31,9 %</i>	<i>33,7 %</i>	<i>33,5 %</i>	<i>26,2 %</i>	<i>35,9 %</i>
C.	Osobní náklady	30,6 %	33,7 %	33,5 %	39,7 %	43,5 %
1.	Mzdové náklady	22,3 %	24,2 %	24,1 %	28,6 %	31,8 %
E.	Odpisy dl. hmotného a nehmotného majetku	2,2 %	2,7 %	3,7 %	4,7 %	7,0 %
*	PROVOZNÍ VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ	2,2 %	3,3 %	7,9 %	1,4 %	5,2 %
*	FINANČNÍ VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ	- 2,4 %	6,1 %	13,1 %	9,9 %	- 2,1 %
Q.	Daň z příjmů za běžnou činnost	1,2 %	0,5 %	1,7 %	0,3 %	0,1 %
1.	- splatná	0,0 %	0,0 %	1,6 %	0,4 %	0,6 %
2.	- odložená	1,2 %	0,5 %	0,1 %	- 0,1 %	- 0,5 %
**	VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ ZA BĚŽNOU ČINNOST	- 1,4 %	8,8 %	19,3 %	11,0 %	3,1 %
**	MIMOŘADNÝ VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ	0,2 %	0,0 %	0,0 %	- 2,3 %	0,0 %
***	VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ ZA ÚČETNÍ OBDOBÍ	- 1,2 %	8,8 %	19,3 %	8,7 %	3,1 %
****	VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ PŘED ZDANĚNÍM	0,0 %	9,3 %	21,0 %	9,0 %	3,2 %

Graf č. 10: Vývoj tržeb za prodej vlastních výrobků a služeb

3. 2. 3 Analýza struktury nákladů a výnosů

Tabulka č. 26: Analýza struktury nákladů

Náklady k 31. 12.	Absolutní hodnoty v tis. Kč				
Položky	2005	2006	2007	2008	2009
NÁKLADY CELKEM	378 791	313 853	323 619	366 368	290 845
Náklady vynaložené na prodané zboží	3 768	2 764	2 988	3 593	2 078
Výkonová spotřeba	205 918	189 610	206 021	199 715	152 913
Osobní náklady	91 843	95 314	101 409	106 666	103 434
Daně a poplatky	7 313	6 377	7 760	8 013	6 529
Odpisy DNM a DHM	6 687	7 584	11 240	12 683	16 739
ZC prodaného DM a materiálu	2 522	1 249	1 641	0	0
Změna stavu rezerv a opravných položek v provozní oblasti	7 247	- 1 111	- 19 705	340	1 981
Ostatní provozní náklady	6 475	5 789	6 997	2 839	1 757
PROVOZNÍ NÁKLADY	331 773	307 576	318 351	333 849	285 431
Prodané cenné papíry	39 985	0	0	20 809	0
Nákladové úroky	74	35	59	17	12
Ostatní finanční náklady	7 459	6 242	5 209	5 463	5 402
FINANČNÍ NÁKLADY	47 518	6 277	5 268	26 289	5 414
MIMOŘÁDNÉ NÁKLADY	- 500	0	0	6 230	0

	<i>Struktura nákladů v %</i>				
NÁKLADY CELKEM	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %
Náklady vynaložené na prodané zboží	1,00 %	0,88 %	0,92 %	0,98 %	0,71 %
Výkonová spotřeba	54,36 %	60,41 %	63,66 %	54,51 %	52,58 %
Osobní náklady	24,25 %	30,37 %	31,34 %	29,11 %	35,56 %
Daně a poplatky	1,93 %	2,03 %	2,40 %	2,19 %	2,24 %
Odpisy DNM a DHM	1,77 %	2,42 %	3,47 %	3,46 %	5,76 %
ZC prodaného DM a materiálu	0,67 %	0,40 %	0,51 %	0,00 %	0,00 %
Změna stavu rezerv a opravných položek v provozní oblasti	1,91 %	- 0,35 %	- 6,09 %	0,09 %	0,68 %
Ostatní provozní náklady	1,71 %	1,84 %	2,16 %	0,77 %	0,60 %
PROVOZNÍ NÁKLADY	87,60 %	98,00 %	98,37 %	91,12 %	98,14 %
Prodané cenné papíry	10,56 %	0,00 %	0,00 %	5,68 %	0,00 %
Nákladové úroky	0,02 %	0,01 %	0,02 %	0,00 %	0,00 %
Ostatní finanční náklady	1,97 %	1,99 %	1,62 %	1,50 %	1,86 %
FINANČNÍ NÁKLADY	12,55 %	2,00 %	1,63 %	7,18 %	1,86 %
MIMOŘÁDNÉ NÁKLADY	- 0,15 %	0,00 %	0,00 %	1,70 %	0,00 %

Sledování nákladů a výnosů je jednou z hlavních kontrolních činností managementu. Rozbory nákladů a výnosů umožňují zjistit, jak se podniku daří a co má na výchozí situaci podstatný vliv.

Na celkových nákladech se dominantně podílí provozní náklady. **Provozní náklady** za sledované období pomalu rostly a v závěru období klesly o 48,4 mil. Kč, což je o 14,5 %. Dvě třetiny provozních nákladů tvoří výkonová spotřeba. Výrazný podíl na provozních nákladech mají i osobní náklady. Hodnotu výkonové spotřeby se snaží podnik snižovat. Výrazně se podařilo snížit i položku ostatní provozní náklady. Naopak osobní náklady mají tendenci spíše růst. Ostatní položky provozních nákladů mají zanedbatelný podíl.

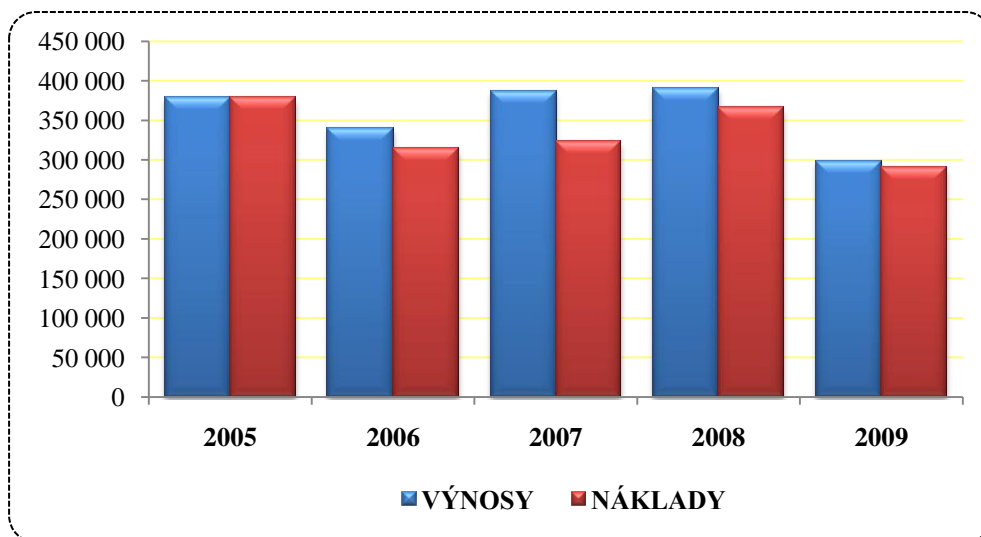
Finanční náklady se za sledované období drží průměrně pod 10 %. U finančních nákladů je třeba zmínit, že nejsou zatíženy nákladovými úroky, protože dotčená společnost nečerpá bankovní úvěry a výpomoci.

Tabulka č. 27: Analýza struktury celkových výnosů

<i>Výnosy k 31. 12.</i>		<i>Absolutní hodnoty v tis. Kč</i>				
<i>Položky</i>		2005	2006	2007	2008	2009
VÝNOSY CELKEM		378 613	340 298	387 274	390 557	298 333
Tržby za prodej zboží		4 700	3 708	3 991	4 511	2 544
Výkony		300 816	284 007	306 382	269 277	237 953
Tržby z prodeje DNM a DHM		11 851	1 260	3 972	501	1 301
Ostatní provozní výnosy		21 026	27 855	27 881	63 368	56 127
PROVOZNÍ VÝNOSY		338 393	316 830	342 226	337 657	297 925
Tržby z prodeje cenných papírů		39 985	0	0	51 713	0
Výnosy z DFM		0	22 934	44 722	0	0
Výnosové úroky		2	5	88	299	26
Ostatní finanční výnosy		233	529	238	888	359
FINANČNÍ VÝNOSY		40 220	23 468	45 048	52 900	385
MIMOŘÁDNÉ VÝNOSY		0	0	0	0	23
<i>Struktura výnosů v %</i>						
VÝNOSY CELKEM		100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %
Tržby za prodej zboží		1,24 %	1,09 %	1,03 %	1,16 %	0,85 %
Výkony		79,45 %	83,46 %	79,11 %	68,95 %	79,76 %
Tržby z prodeje DNM a DHM		3,13 %	0,37 %	1,03 %	0,13 %	0,44 %
Ostatní provozní výnosy		5,55 %	8,19 %	7,20 %	16,22 %	18,81 %
PROVOZNÍ VÝNOSY		89,38 %	93,10 %	88,37 %	86,46 %	99,86 %
Tržby z prodeje cenných papírů		10,56 %	0,00 %	0,00 %	13,24 %	0,00 %
Výnosy z DFM		0,00 %	6,74 %	11,55 %	0,00 %	0,00 %
Výnosové úroky		0,00 %	0,00 %	0,02 %	0,08 %	0,01 %
Ostatní finanční výnosy		0,06 %	0,16 %	0,06 %	0,22 %	0,12 %
FINANČNÍ VÝNOSY		10,62 %	6,90 %	11,63 %	13,54 %	0,13 %
MIMOŘÁDNÉ VÝNOSY		0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,01 %

Na celkových výnosech se převážnou měrou podílí **provozní výnosy**. Ze skladby provozních výnosů je patrné, že prodej zboží je pouze doplňkovou činností společnosti. Základní činností je prodej vlastních výrobků a služeb, přesněji potom služby. Hodnota podílů výkonů od roku 2006 klesala, ale v roce 2009 došlo ke zvýšení. Okrajově se společnost snaží prodávat nepotřebný dlouhodobý majetek a materiál. Podíl ostatních provozních výnosů se za poslední dva sledované roky výrazně zvýšil.

Podíl **finančních výnosů** na celkových výnosech je hlavně v letech 2007 a 2008 výraznější. Příčinou je, že v roce 2007 bylo dosaženo vysokých výnosů z dlouhodobého finančního majetku v rámci podílů v jiných obchodních společnostech a v roce 2008 došlo k prodeji významného množství cenných papírů – akcií. Nejslabší je v oblasti finanční činnosti rok 2009, kde jsou výnosy zaznamenány jen v položkách výnosové úroky a ostatní finanční výnosy.

Graf č. 11: Vývoj celkových nákladů a výnosů

3. 3 Analýza přehledu o peněžních tocích

U tohoto účetního výkazu je běžné, že se u hodnot vyskytují, jak kladná, tak záporná znaménka. Z tohoto důvodu se zde neprovádí kompletní horizontální a vertikální analýza.

V tabulce níže uvádím přehled o peněžních tocích dotčené společnosti za sledované období, jež byl vypočítán nepřímou metodou. Udává přehled o tvorbě finančních prostředků ve třech hlavních oblastech činnosti – provozní, investiční a finanční.

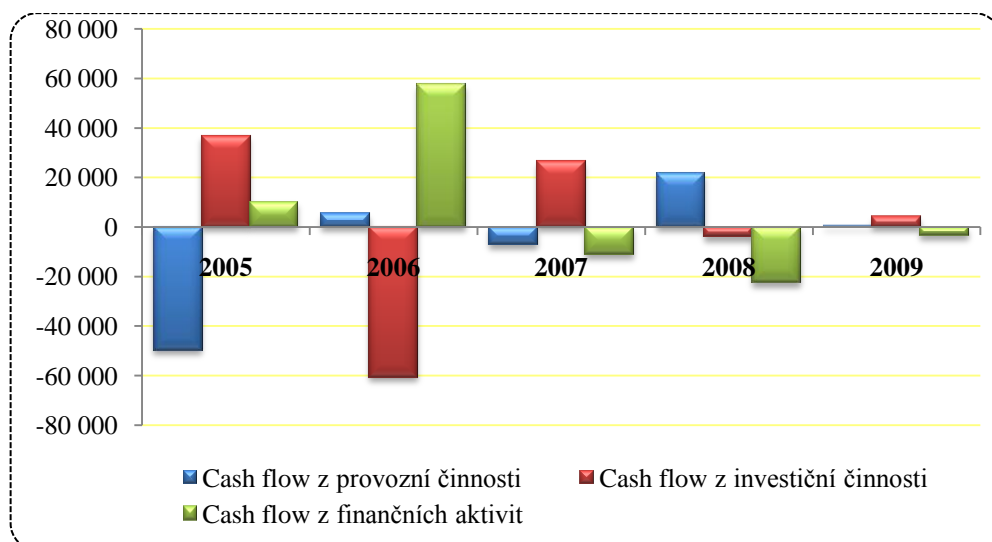
Tabulka č. 28: **Zjednodušený přehled o peněžních tocích**

<i>Zjednodušený přehled o peněžních tocích (v tis. Kč)</i>						
<i>Název</i>		<i>2005</i>	<i>2006</i>	<i>2007</i>	<i>2008</i>	<i>2009</i>
A.	Počáteční stav finančního majetku	5 461	2 649	5 226	13 505	8 505
<i>Z.</i>	<i>Zisk/Ztráta (před zdaněním)</i>	- 678	26 445	63 655	30 419	7 465
B.	Cash flow z provozní činnosti	- 49 636	5 552	- 7 206	21 537	478
C.	Cash flow z investiční činnosti	36 741	- 60 608	26 474	- 4 123	4 251
D.	Cash flow z finančních aktivit	10 083	57 633	- 10 989	-22 414	- 3 586
<i>E.</i>	<i>Přírůstek/úbytek finančního majetku</i>	- 2 812	2 577	8 279	- 5 000	1 143
F.	Konečný stav finančního majetku	2 649	5 226	13 505	8 505	9 648

Cash flow z provozní činnosti obsahuje všechny finanční transakce týkající se provozní činnosti podniku. Jedná se nejčastěji o příjmy spojené s prodejem vlastních výrobků a služeb, s prodejem zboží nebo naopak výdaje na úhradu závazků z obchodního styku a podobně. Záporné hodnoty jsou z dlouhodobého hlediska nežádoucí.

Cash flow z investiční činnosti souvisí s nákupem a prodejem dlouhodobého hmotné, nehmotného a finančního majetku. V letech, kdy je tato položka záporná, společnost investovala finanční prostředky do nákupu dlouhodobého majetku.

Cash flow z finančních aktivit je zaměřen především na změny v oblasti krátkodobých i dlouhodobých cizích zdrojů, na změnu základního kapitálu a nerozděleného zisku.

Graf č. 12: Vývoj CF

3. 4 Analýza fondů finančních prostředků

Tato analýza se zaměřuje na oblast řízení likvidity podniku. Nejznámějším a nejpoužívanějším ukazatelem, resp. finančním fondem je čistý pracovní kapitál. Pro zjištění vyšších stupňů likvidity pak slouží ukazatel čistých pohotových peněžních prostředků a ukazatel čistých peněžně-pohledávkových prostředků.

3. 4. 1 Čistý pracovní kapitál

Pro výpočet ČPK zvolím manažerský přístup a budu vycházet z položek aktiv. Krátkodobé zdroje představují krátkodobé bankovní úvěry a krátkodobé závazky. V případě dotčené společnosti se bude jednat pouze o krátkodobé závazky.

Tabulka č. 29: ČPK

<i>Položky</i>	2005	2006	2007	2008	2009
Oběžný majetek	73 411	53 821	72 028	70 727	53 051
Krátkodobé zdroje	167 155	141 859	138 796	119 561	81 314
ČPK	- 93 744	- 88 038	- 66 768	- 48 834	- 28 263

Pro tento finanční fond je žádoucí růst v kladných číslech. Čím vyšší je, tím lépe. V případě dotčené společnosti se čísla dostávají do záporných hodnot, což signalizuje problémy s platební schopností a neexistenci tzv. bezpečností marže. Tím, že krátkodobé závazky převyšují oběžný majetek, je tvořen tzv. nekrytý dluh.

3. 4. 2 Čisté pohotové peněžní prostředky

U výpočtu ČPP zvolím přísnější přístup, který umožňuje vypočítat nejvyšší stupeň likvidity podniku. Proto do pohotových peněžních prostředků zahrnu pouze peníze v hotovosti a peníze na běžných účtech. Okamžitě splatné závazky představují hodnotu krátkodobých závazků.

Tabulka č. 30: ČPP

<i>Položky</i>	2005	2006	2007	2008	2009
Pohotové peněžní prostředky	2 649	5 226	13 505	8 505	9 648
Okamžitě splatné závazky	167 155	141 859	138 796	119 561	81 314
ČPP	- 164 506	- 136 633	- 125 291	- 111 056	- 71 666

Z předchozího výpočtu ČPK se dalo očekávat, že i ČPP bude dosahovat nežádoucích záporných hodnot. Výsledky jasně dokazují, že dotčená společnost by nebyla v daném okamžiku schopna uhradit svoje splatné závazky.

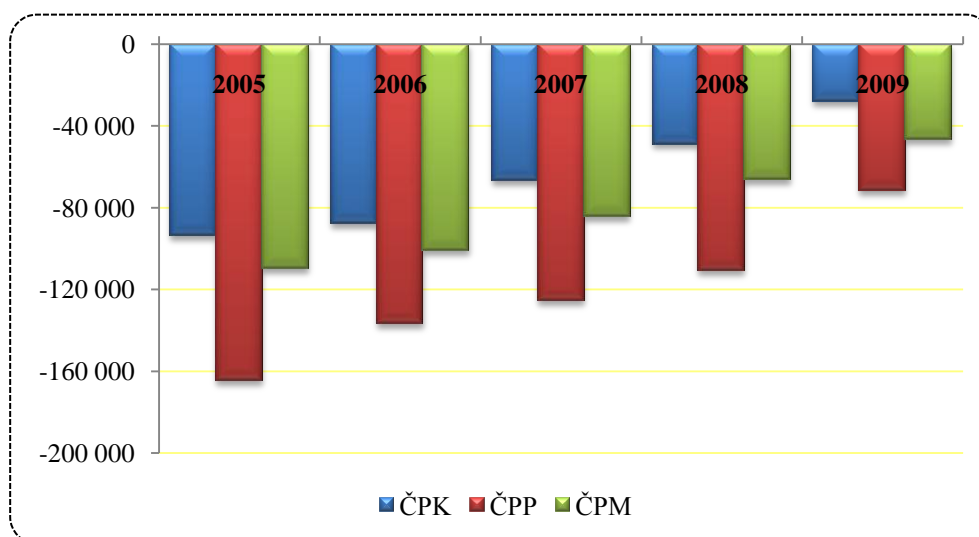
3. 4. 3 Čisté peněžně-pohledávkové prostředky

Tomuto finančnímu fondu se říká čistý peněžní majetek. Při zjišťování likvidity podniku je považován za střední cestu. Oběžný majetek je „očištěn“ o méně likvidní položky – zásoby a dlouhodobé pohledávky a poté jsou odečteny krátkodobé závazky.

Tabulka č. 31: **ČPM**

<i>Položky</i>	2005	2006	2007	2008	2009
Oběžný majetek	73 411	53 821	72 028	70 727	53 051
Zásoby	11 512	12 253	16 632	16 707	17 294
Dl. pohledávky	4 688	800	998	1 003	1 066
Krátkodobé závazky	167 155	141 859	138 796	119 561	81 314
ČPM	- 109 944	- 101 091	- 84 398	- 66 544	- 46 623

I poslední finanční fond je nedostačující a ukazuje na problémy s platební schopností dotčené společnosti.

Graf č. 13: **Vývoj fondů finančních prostředků**

Shrnutí:

Analýza fondů finančních prostředků přinesla u všech třech ukazatelů nežádoucí záporné výsledky, které varují před platební neschopností dotčené společnosti. Jediné, co je pozitivní na těchto výsledcích je jejich zlepšující se trend v čase, i když za celé sledované období se nedokázaly „přehoupnout“ do kladných hodnot. Z analýzy vyplývá, že za celé sledované období společnost nedisponuje s čistým pracovním kapitálem, ale pracuje se značně rizikovou strategií spojenou s tzv. nekrytým dluhem.

Tyto špatné výsledky se dále budou projevovat při výpočtu ukazatelů likvidity v rámci analýzy poměrových ukazatelů.

3. 5 Analýza poměrových ukazatelů

Dalším krokem po analýze rozdílových ukazatelů je výpočet poměrových ukazatelů, které se zaměřují na výkonnost podniku v jednotlivých oblastech – rentabilita, likvidita, aktivita, zadluženost a produktivita.

3. 5. 1 Ukazatele rentability

Principem ukazatelů rentability je poměrování výsledků činností, které jsou chápány jako výstupy, s vstupy, kterými jsou nejčastěji položky rozvahy.

Rentabilita investovaného kapitálu ROI

Tabulka č. 322: **ROI**

<i>Položky</i>	2005	2006	2007	2008	2009
EBIT	6 620	9 254	23 875	3 808	12 494
Celkový kapitál	244 668	277 930	259 442	248 453	211 752
ROI	2,7 %	3,3 %	9,2 %	1,5 %	5,9 %

Z pohledu investora sice investovaný kapitál přináší zisk, což dokazují kladné výsledky, ale tyto výsledky jsou velmi nízké. Za celé sledované období nebylo dosaženo dobrých výsledků, které by se měly pohybovat v rozpětí 12 % - 15 %. Za uspokojivý výsledek lze považovat jen rok 2007. V roce 2009 sice výsledek nesplňuje doporučené hodnoty, ale došlo k jeho zvýšení oproti minulému roku. Výsledky tohoto ukazatele jsou především ovlivněny EBITem, jelikož celkový kapitál se za sledované období drží v poměrně stejné hladině.

Rentabilita celkového kapitálu ROA

Tabulka č. 333: **ROA**

<i>Položky</i>	2005	2006	2007	2008	2009
EAT	- 3 834	24 941	58 583	23 380	7 266
Aktiva	244 668	277 930	259 442	248 453	211 752
ROA	- 1,6 %	9,0 %	22,6 %	9,4 %	3,4 %

V roce 2005 se společnost dostala do ztráty, tedy i ROA dosahuje záporných hodnot. Ale v následujícím období se situace zlepšuje a společnost se dostává do zisku, což příznivě působí na hodnotu ROA. Za dobrý výsledek se považuje hodnota přesahující 10 %. Nejlepšího výsledku je dosaženo v roce 2007. Příčinou tak dobrého výsledku je výrazná změna EATu, který se za dané období zvýšil více jak jedenkrát. Za uspokojivé považují i období 2006 a 2008, kdy společnost dosahuje dobrých výsledků hospodaření. Za neuspokojivé považují hodnotu v roce 2009. V tomto období došlo k poklesu jak aktiv, tak EATu. Pokles hodnoty ukazatele je ale především zapříčiněn výrazným poklesem výsledku hospodaření.

Rentabilita vlastního kapitálu ROE

Tabulka č. 34: **ROE**

<i>Položky</i>	2005	2006	2007	2008	2009
EAT	- 3 834	24 941	58 583	23 380	7 266
Vlastní kapitál	24 081	100 564	97 094	80 720	76 857
ROE	- 15,9 %	24,8 %	60,3 %	29,0 %	9,5 %

Ukazatel ROE je považován za ukazatele, který má vysokou vypovídající schopnost. Je ale třeba při posuzování výsledku zvážit, v jakém oboru podnikání se dotčená společnost nachází. Dalším důležitým kritériem je posouzení, zda kapitál investovaný akcionáři přináší dostatečný výnos. Hodnota ROE by měla být vyšší než dlouhodobý průměr úročení dlouhodobých vkladů. Z tohoto hlediska se doporučované hodnoty pohybují kolem 10 % až 15 %.

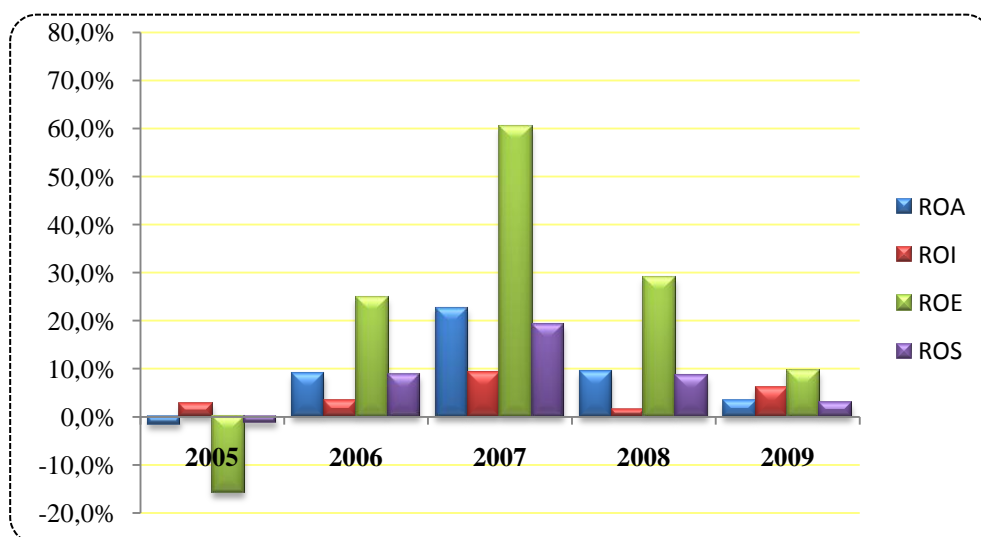
V roce 2005 se společnost dostala do ztráty, což stejně jako ROA, tak i ROE přineslo negativní výsledky. V dalších letech považují hodnoty ROE za dobré, zvláště pak rok 2007. Za nežádoucí považují výrazný pokles ROE v roce 2009. ROE, z tohoto důvodu, v roce 2008 a 2009 rozložím dle Du Pont pyramidového rozkladu.

Rentabilita tržeb ROS

Tabulka č. 35: **ROS**

<i>Položky</i>	2005	2006	2007	2008	2009
EAT	- 3 834	24 941	58 583	23 380	7 266
Tržby	304 910	286 669	306 891	273 050	240 581
ROS	- 1,3 %	8,7 %	19,1 %	8,6 %	3,0 %

V roce 2005 ROS dosahuje záporných, tedy i nežádoucích hodnot, díky ztrátovému hospodaření společnosti za toto období. Doporučované výsledky by se měly pohybovat mezi 5 % a 6 %, s tím, že je žádoucí růst těchto hodnot. Za dobré výsledky považují období 2006 a 2008 a vynikajícím výsledkem je rok 2007. Tento vynikající výsledek je dosažen hlavně díky vysokému výsledku hospodaření. V roce 2009 došlo k výraznému poklesu ROS především díky prudkém poklesu EATu. O své se ale zasloužily i tržby, které zaznamenaly největší pokles za sledované období.

Graf č. 14: Vývoj ukazatelů rentability

Shrnutí:

Začátek sledovaného období – rok 2005, je bohužel negativně ovlivněn ztrátou. Na druhou stranu v dalších letech je dosahováno zisku. Z hlediska ukazatelů rentability je nejlepším rokem rok 2007. V tomto roce společnost dosahovala vynikajících výsledků především u ROE ve výši 60,3 %, u ROA ve výši 22,6 % a u ROS ve výši 19,1 %. Tyto výsledky jsou způsobeny vysokým výsledkem hospodaření oproti ostatním létům. Roky 2006 a 2007 jsou si ve svých výsledcích velmi podobné. Ve většině případů jsou jejich výsledky považovány ještě za uspokojivé. Konec sledovaného období zaznamenal prudký pokles výsledku hospodaření včetně poklesu tržeb. Tento sestupný trend se negativně podepsal i na výsledcích rentability.

3. 5. 2 Ukazatele likvidity

Ukazatele likvidity představují skutečnost, zda je firma schopna dostát svých závazků, tedy zda je solventní. Prakticky se jedná o poměr toho, čím můžu zaplatit, s tím, co musím zaplatit.

Běžná likvidita – likvidita III. stupně

Tabulka č. 36: **Běžná likvidita**

<i>Položky</i>	2005	2006	2007	2008	2009
Oběžná aktiva	73 411	53 821	72 028	70 727	53 051
Krátkodobé cizí zdroje	167 155	141 859	138 796	119 561	81 314
Likvidita III. stupně	0,44	0,38	0,52	0,59	0,65

Ve všech sledovaných letech má dotčená společnost běžnou likviditu hluboce pod doporučené hodnoty (1,6 – 2,5). Literatura uvádí, že může být hodnota nižší jak 1,6, ale nesmí klesnout pod 1. Kdyby měla společnost v daný okamžik uspokojit všechny své věřitele, nepodařilo by se jí to. Tyto výsledky naznačují nedostatek peněžních prostředků. Jediné pozitivum spatřuji v tom, že od roku 2007 se hodnoty začínají mírně zvyšovat.

Pohotová likvidita – likvidita II. stupně

Tabulka č. 37: **Pohotová likvidita**

<i>Položky</i>	2005	2006	2007	2008	2009
Oběžná aktiva - zásoby	61 899	41 568	55 396	54 020	35 757
Krátkodobé cizí zdroje	167 155	141 859	138 796	119 561	81 314
Likvidita II. stupně	0,37	0,29	0,40	0,45	0,44

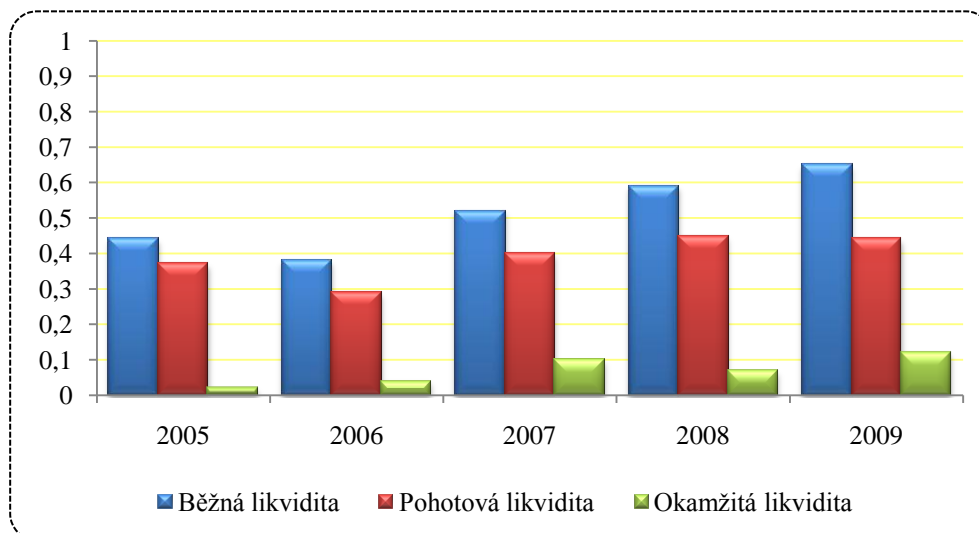
Ani pohotová likvidita za celé sledované období nedosahuje doporučených hodnot (0,7 – 1). Nízké hodnoty pohotové likvidity signalizují držení zbytečného množství zásob. Při těchto výsledcích se musí podnik spoléhat na případný prodej zásob. Jako v předchozím případě se hodnoty od roku 2007 zlepšují a dostávají se do intervalu (0,4 – 0,7), což odpovídá vysoce agresivní a riskantní strategii.

Okamžitá likvidita – likvidita I. stupně

Tabulka č. 38: **Okamžitá likvidita**

<i>Položky</i>	2005	2006	2007	2008	2009
Kr. finanční majetek	2 649	5 226	13 505	8 505	9 648
Krátkodobé cizí zdroje	167 155	141 859	138 796	119 561	81 314
Likvidita I. stupně	0,02	0,04	0,10	0,07	0,12

Ani v případě okamžité likvidity není za sledované období dosaženo doporučených hodnot, které by neměly klesnout pod 0,2. Za těchto podmínek lze považovat výsledek v roce 2009 za uspokojivý oproti minulým obdobím, protože v tomto roce došlo k nárůstu krátkodobého finančního majetku a zároveň k výraznému poklesu krátkodobých cizích zdrojů, konkrétně pak krátkodobé závazky z obchodních vztahů.

Graf č. 15: Vývoj ukazatelů likvidity

Shrnutí:

Za daných podmínek lze považovat rok 2009 za období s nejlepšími výsledky, i když ani jedna likvidita nesplňuje doporučené hodnoty. Lepších výsledků v roce 2009 bylo dosaženo z důvodů poklesu celkových oběžných aktiv, růstem krátkodobého finančního majetku a z důvodu výrazného poklesu krátkodobých závazků z obchodních vztahů, což považují za významné.

Účelem ukazatelů likvidity je zjistit zda je společnost solventní. Na základě dosažených výsledků lze usoudit, že dotčená společnost má problémy s platební schopností. Hlavní důvod těchto nepříznivých výsledků jsou vysoké hodnoty krátkodobých závazků z obchodních vztahů. Za příznivé považují pouze rostoucí trend daných ukazatelů.

3. 5. 3 Ukazatele aktivity

Účelem ukazatelů aktivity je ukázat, zda je s aktivy nakládáno efektivně. Tyto ukazatele poměřují tržby se zvolenou stavovou veličinou. Výsledky jsou vyjádřeny buď ve formě obrátkovosti, nebo ve formě doby obratu.

Obrat celkových aktiv

Tabulka č. 39: **Obrat celkových aktiv**

<i>Položky</i>	2005	2006	2007	2008	2009
Tržby	304 910	286 669	306 891	273 050	240 581
Celková aktiva	244 668	277 930	259 442	248 453	211 752
Obrat celkových aktiv	1,3	1,0	1,2	1,1	1,1

Hodnoty obratu celkových aktiv naznačují, že společnost nevyužívá svoji majetkovou vybavenost dostatečně efektivně. Za celé sledované období se drží pod doporučovanými hodnotami (1,6 – 3). Na základě těchto výsledků je vhodné doporučit snížení celkových aktiv.

Obrat stálých aktiv

Tabulka č. 40: **Obrat stálých aktiv**

<i>Položky</i>	2005	2006	2007	2008	2009
Tržby	304 910	286 669	306 891	273 050	240 581
Dlouhodobý majetek	168 785	221 810	186 426	176 887	157 144
Obrat stálých aktiv	1,8	1,3	1,6	1,5	1,5

Hodnoty za celé sledované období jsou vyšší než hodnoty obratu celkových aktiv, což je v naprostém pořádku. Platí, že čím jsou hodnoty vyšší, tím pro společnost lépe. Bohužel trend vývoje hodnot obratu stálých aktiv za poslední tři roky spíše stagnuje.

Doba obratu zásob

Tabulka č. 41: **Doba obratu zásob**

<i>Položky</i>	2005	2006	2007	2008	2009
Zásoby	11 512	12 253	16 632	16 707	17 294
Tržby/360	846,97	796,30	852,48	758,47	668,28
Doba obratu zásob [dny]	13,6	15,4	19,5	22,0	25,9

Doba obratu zásob vyjadřuje průměrný počet dnů, po které jsou zásoby vázány v podniku, než dojde k jejich spotřebě či prodeji. Délka doby obratu zásob není příliš dlouhá, což je žádoucí, ale měla by se snižovat, ta se ale naopak zvyšuje, což signalizuje negativní vývoj.

Doba obratu pohledávek

Tabulka č. 42: **Doba obratu pohledávek**

<i>Položky</i>	2005	2006	2007	2008	2009
Pohledávky	26 486	22 220	35 415	24 065	18 127
Tržby/360	846,97	796,30	852,48	758,47	668,28
Doba obratu pohledávek [dny]	31,3	27,9	41,5	31,7	27,1

Doba obratu pohledávek by měla být co nejkratší. Doba splatnosti pohledávek se drží kolem hladiny 30 dnů, což je považováno za dobrý výsledek. Ale v roce 2007 došlo k výraznému prodloužení doby splatnosti pohledávek, což naznačuje, že se v tomto roce zhoršila platební morálka odběratelů.

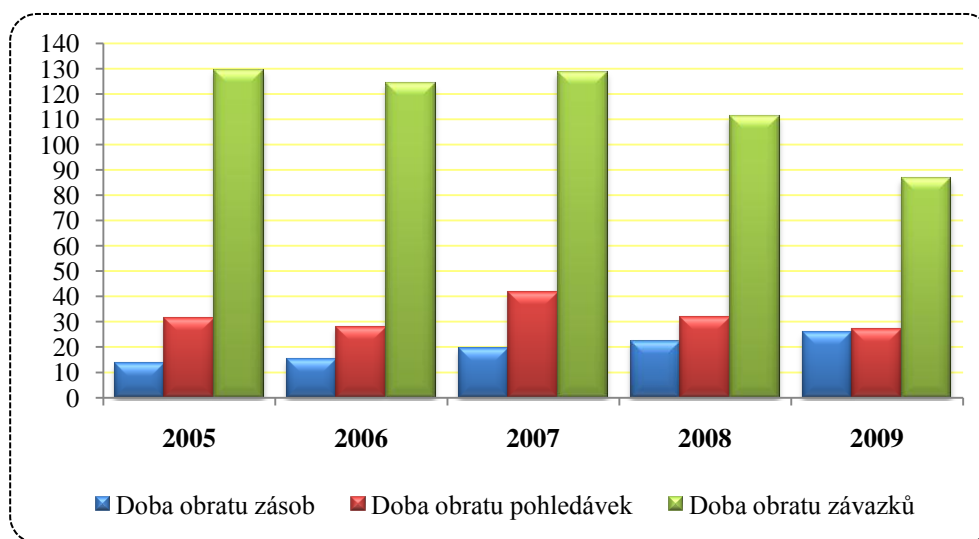
Doba obratu závazků

Tabulka č. 43: **Doba obratu závazků**

<i>Položky</i>	2005	2006	2007	2008	2009
Závazky	109 671	98 775	109 823	84 502	57 842
Tržby/360	846,97	796,30	852,48	758,47	668,28
Doba obratu závazků [dny]	129,5	124,0	128,8	111,4	86,6

Jedná se o dobu, po kterou společnost nehradí své krátkodobé závazky a tím využívá bezplatného obchodního úvěru. Je doporučováno, aby doba obratu závazků byla co nejdelší, ale v tomto případě průměrná splatnost závazků činí asi 116 dnů, což považují za příliš dlouhou dobu. Na základě této úvahy považují výrazný pokles doby obratu

závazků v roce 2009 za žádoucí. Tento stav naznačuje, že se společnost zlepšuje ve své platební morálce.

Graf č. 16: Vývoj ukazatelů aktivity

Shrnutí:

Obrat celkových i stálých aktiv se drží v hladině doporučených hodnot po celé sledované období. Dobu obratu pohledávek považují také za bezproblémovou. Ale doba obratu zásob má tendenci se prodlužovat, což naznačuje, že jsou finanční prostředky zbytečně dlouho vázány v zásobách, které by mohly být využity efektivněji a s výnosem. U doby obratu závazků spatřuji největší problém v její délce. Je sice doporučováno, aby doba obratu závazků byla delší než doba obratu pohledávek, ale s přihlédnutím na neuspokojivé výsledky likvidit dotčené společnosti, je zapotřebí dobu obratu závazků snížit.

3. 5. 4 Ukazatele zadluženosti

Principem těchto ukazatelů je poměrování vlastního kapitálu s cizími zdroji. Jde především o snahu vytvořit optimální poměr mezi nimi. Využívání cizích zdrojů je do určité výše výhodné, jelikož náklady na cizí zdroje jsou nižší než na vlastní kapitál.

Celková zadluženost

Tabulka č. 44: **Celková zadluženost**

<i>Položky</i>	2005	2006	2007	2008	2009
Cizí zdroje	220 587	177 366	162 330	166 774	134 293
Celková pasiva	244 668	277 930	259 442	248 453	211 752
Celková zadluženost	90,2 %	63,8 %	62,6 %	67,1 %	63,4 %

Celková zadluženost vyjadřuje poměr mezi cizími zdroji a celkovými pasivy, kdy doporučené hodnoty se pohybují od 30 % - 50 %. Za ideální poměr se považuje 50:50. V roce 2005 celková zadluženost přesahuje 90 %, což bylo pro dotčenou společnost velmi riskantní. Tento stav ovlivnila i dosažená ztráta v tomto roce. V následujících letech se dotčená společnost snaží držet v poměru 60:40, což je považováno za vyšší zadluženost s ještě únosným rizikem.

Koeficient samofinancování

Tabulka č. 45: **Koeficient samofinancování**

<i>Položky</i>	2005	2006	2007	2008	2009
Vlastní kapitál	24 081	100 564	97 094	80 720	76 857
Celková aktiva	244 668	277 930	259 442	248 453	211 752
Ukazatel samofinancování	9,8 %	36,2 %	37,4 %	32,5 %	36,4 %

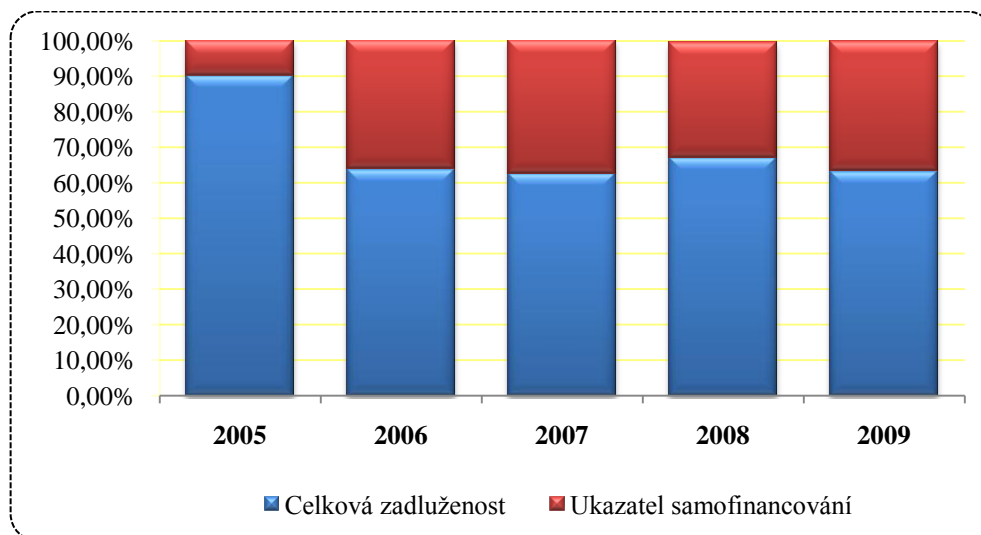
Koeficient samofinancování doplňuje předchozí celkovou zadluženost. Ukazuje, do jaké míry jsou aktiva společnosti financována vlastním kapitálem. Z doporučených hodnot se opět vymyká jen rok 2005, který je ovlivněn ztrátou tohoto roku.

Koeficient úrokového krytí

Tabulka č. 46: **Koeficient úrokového krytí**

<i>Položky</i>	2005	2006	2007	2008	2009
EBIT	6 620	9 254	23 875	3 808	12 494
Nákladové úroky	74	35	59	17	12
Koeficient úr. krytí	89,5	264,4	404,7	224	1041,2

Koeficient úrokového krytí vypovídá o schopnosti společnosti splácet úroky. Tento ukazatel dosahuje velmi vysokých hodnot a pak zvláště v roce 2009. Takto vysoké hodnoty jsou způsobeny nízkými nákladovými úroky. Konkrétně, dotčená společnost nečerpá žádné bankovní úvěry a výpomoci, z nichž by musela tyto úroky platit.

Graf č. 17: Vývoj celkové zadluženosti

Shrnutí:

V této části výpočtů je třeba zmínit, že dotčená společnost nečerpá bankovní úvěry a výpomoci za celé sledované období. To je důvod proč koeficient úrokové krytí dosahuje nadměrně vysokých hodnot. Z vývoje celkové zadluženosti je patrné, že se dotčená společnost snaží držet poměr mezi cizími zdroji a vlastním kapitálem 60:40, což je riskantnější strategie, ale únosná.

3. 5. 5 Ukazatele produktivity práce

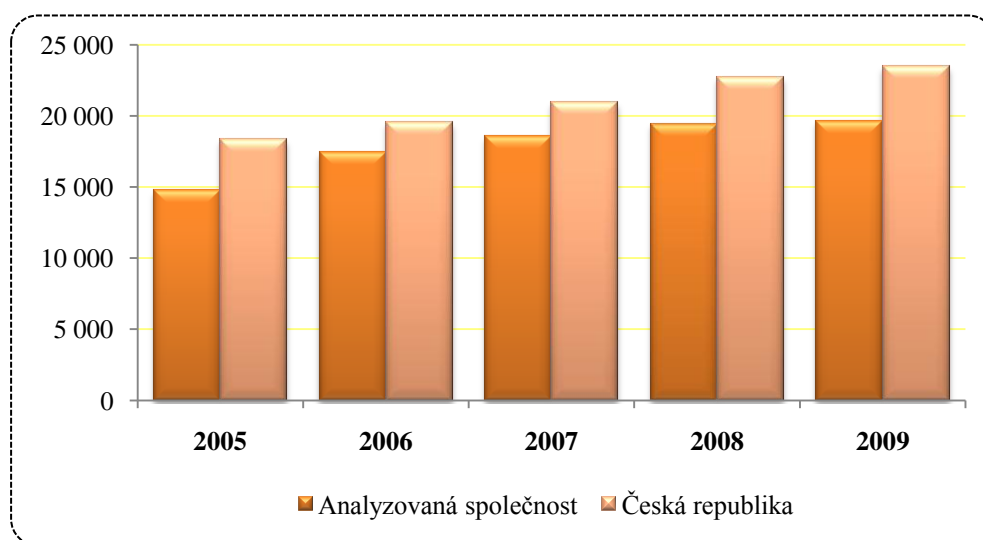
Ukazatele produktivity práce se zaměřují na jedno z nejdůležitějších aktiv společnosti, což jsou zaměstnanci. Tyto ukazatele je vhodné počítat nejen v ročních, ale i měsíčních hodnotách.

Průměrná mzda

Tabulka č. 47: **Průměrná mzda**

<i>Položky</i>	2005	2006	2007	2008	2009
Mzdové náklady [v tis. Kč]	66 972	68 563	73 070	76 795	75 630
Počet zaměstnanců	378	328	328	329	321
Průměrná roční mzda [v tis. Kč]	177,2	209,0	222,8	233,4	235,6
Průměrná měsíční mzda [v Kč]	14 765	17 420	18 565	19 452	19 634

V roce 2006 snížila společnost počet zaměstnanců o 50. Od tohoto okamžiku došlo k výraznějšímu zvýšení průměrné měsíční mzdy. V následujícím období nedocházelo k razantním výkyvům počtu zaměstnanců a hodnota průměrné měsíční mzdy má vzestupný trend, což považuji za žádoucí. Ve srovnání s průměrnou hrubou měsíční mzdou v České republice je společnost pod průměrem za celé sledované období. Ale na druhou stranu s ohledem na předmět podnikání nejsou výsledky společnosti v této oblasti špatné.

Graf č. 18: Vývoj průměrné mzdy v analyzované společnosti a v ČR [25]

Produktivita práce z přidané hodnoty

Tabulka č. 48: **Produktivita práce z přidané hodnoty**

<i>Položky</i>	2005	2006	2007	2008	2009
Přidaná hodnota	95 830	95 341	101 364	70 480	85 506
Počet pracovníků	378	328	328	329	321
PP z přidané hodnoty roční [v tis. Kč]	253,5	290,7	309,0	214,2	266,4
PP z přidané hodnoty měsíční [v Kč]	21 127	24 223	25 753	17 852	22 198

Produktivita práce z přidané hodnoty vyjadřuje, jaká část přidané hodnoty připadá na jednoho zaměstnance. Je doporučováno tento ukazatel počítat jak v roční hodnotě, tak v měsíční hodnotě. Za období 2005 až 2007 má ukazatel rostoucí tendenci, což je žádoucí. V roce 2008 došlo k výraznému poklesu, který byl způsoben prudkým snížením přidané hodnoty díky snížení výkonů, konkrétně pak díky snížení tržeb za prodej vlastních výrobků a služeb. V roce 2009 došlo ke zlepšení, kdy sice výkony šly ještě dolů, ale na druhou stranu se společnosti podařilo výrazně snížit výkonovou spotřebu.

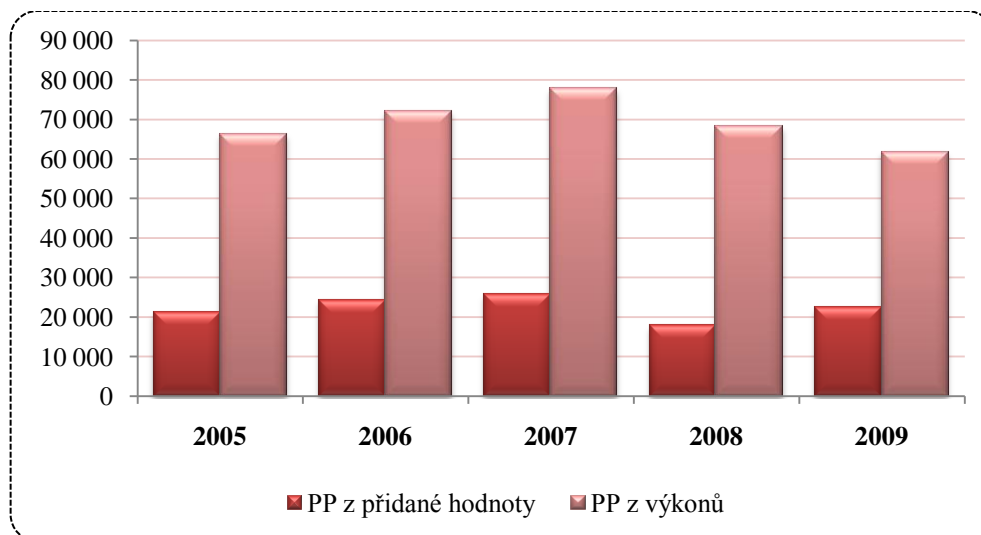
Produktivita práce z výkonů

Tabulka č. 49: **Produktivita práce z výkonů**

<i>Položky</i>	2005	2006	2007	2008	2009
Výkony	300 816	284 007	306 382	269 277	237 953
Počet pracovníků	378	328	328	329	321
PP z výkonů roční [v tis. Kč]	795,8	865,9	934,1	818,5	741,3
PP z výkonů měsíční [v Kč]	66 317	72 156	77 841	68 206	61 774

Produktivita práce z výkonů vyjadřuje, jak vysoká hodnota výkonů připadá na jednoho zaměstnance. I u tohoto ukazatele je doporučováno počítat jej v roční i měsíční hodnotě. Za období 2005 až 2007 hodnoty rostly, ale v roce 2008 je zaznamenán pokles, který trvá. Klesající trend tohoto ukazatele není žádoucí. Příčinou tohoto nechtěného jevu

jsou klesající tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb. Na druhou stranu výše výkonů připadajícího na jednoho zaměstnance, jak ročně, tak měsíčně považuji za dobré výsledky.

Graf č. 19: Vývoj měsíční produktivity práce

Shrnutí:

Výše mzdových nákladů a počet zaměstnanců nezaznamenal za sledované období, kromě roku 2006, žádné výrazné výkyvy. Průměrná měsíční mzda je v dotčené společnosti nižší než průměrná měsíční mzda v České republice, konkrétně do roku 2009 nepřesáhla částku 20 000 Kč.

Produktivita práce z přidané hodnoty i z výkonů dosahuje dobrých výsledků, i přes snížení tržeb z prodeje vlastních výrobků a služeb v roce 2009.

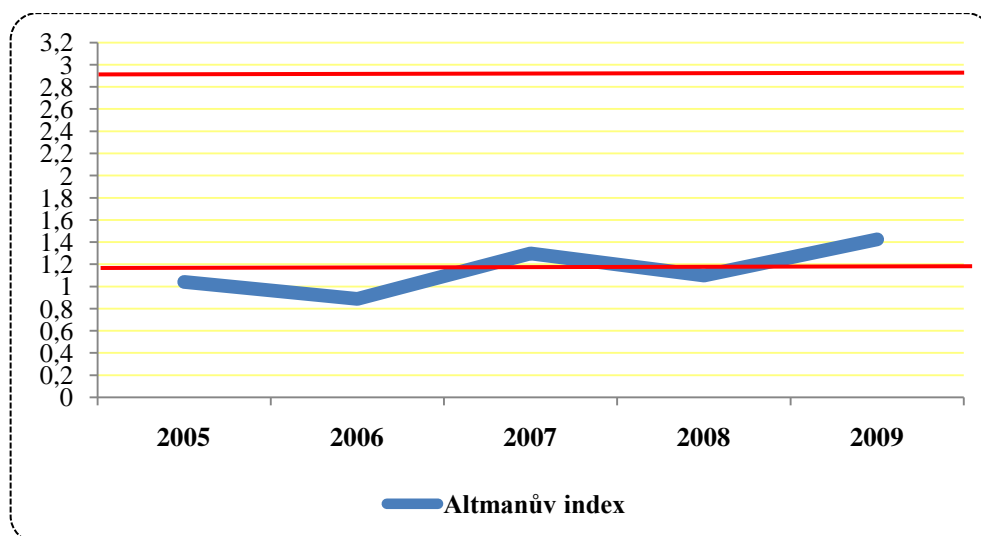
3. 6 Analýza soustav ukazatelů

3. 6. 1 Altmanův index finančního zdraví

Tabulka č. 50: Altmanův index finančního zdraví

<i>Altmanův index</i>	2005	2006	2007	2008	2009
0,717*X₁	- 0,275	- 0,227	- 0,184	- 0,141	- 0,095
0,847*X₂	- 0,022	- 0,030	0,00005	0,083	0,190
3,107*X₃	0,084	0,103	0,286	0,047	0,180
0,420*X₄	0,011	0,014	0,016	0,013	0,016
0,998*X₅	1,244	1,029	1,181	1,097	1,134
Skóre	1,042	0,889	1,299	1,099	1,425
Výsledek	ohrožení	ohrožení	šedá zóna	ohrožení	šedá zóna

V letech 2005, 2006 a 2008 se dotčená společnost nacházela v pásmu ohrožení, kdy její skóre kleslo pod hodnotu 1,2. Tyto špatné výsledky způsobily jednak záporný ČPK a jednak v letech 2005 a 2006 nerozdělená ztráta z minulých let. Zásadní problém však spatřuji v záporných hodnotách ČPK. Finanční problémy vyplývající z tohoto pásma se týkají problému v oblasti likvidity a zajištění platební schopnosti společnosti. Rok 2008 kromě uvedených problémů negativně ovlivnil prudký pokles provozního výsledku hospodaření. Léta 2007 a 2009 se nacházejí v šedé zóně (1,2; 2,9) díky zvyšující se hodnotě kumulovaného výsledku hospodaření z minulých let a díky zlepšujícím se výsledkům ČPK, i když stále ČPK nedosahuje kladných hodnot.

Graf č. 20: Vývoj Altmanova indexu

3. 6. 2 Index IN05

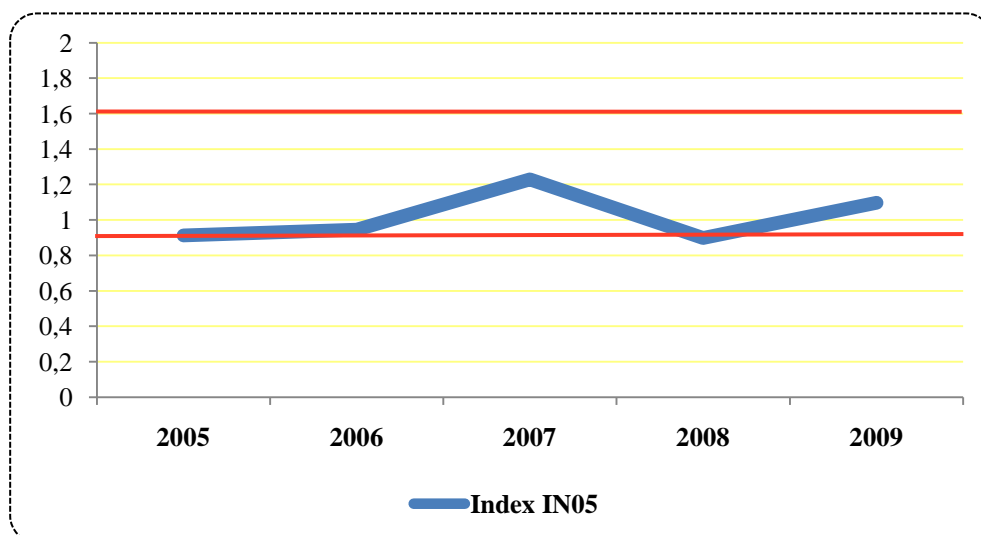
Index IN05 je uzpůsoben podmínkám českého podnikatelského prostředí. V rámci dotčené firmy se při výpočtu projevil zmiňovaný nedostatek tohoto indexu. Jedná se o to, že analyzovaná společnost za celé sledované období nečerpá bankovní úvěry a výpomoci, tudíž nákladové úroky jsou minimální. Z tohoto důvodu byla za X_2 dosazena doporučená hodnota 9.

Tabulka č. 51: Index IN05

<i>Index IN05</i>	2005	2006	2007	2008	2009
0,13* X_1	0,144	0,204	0,208	0,194	0,205
0,04* X_2	0,360	0,360	0,360	0,360	0,360
3,97* X_3	0,107	0,131	0,365	0,060	0,234
0,21* X_4	0,262	0,217	0,248	0,231	0,239
0,09* X_5	0,040	0,034	0,047	0,053	0,059
Skóre	0,913	0,946	1,228	0,898	1,097
Výsledek	šedá zóna	šedá zóna	šedá zóna	ohrožení	šedá zóna

Celé sledované období kromě roku 2008 se nachází v šedé zóně, tedy v intervalu (0,9; 1,6). Šedá zóna vypovídá o tom, že se 70 % pravděpodobností podnik tvořil

hodnotu pro majitele, ale s 50 % pravděpodobností se přibližoval k bankrotu. Jedná se o finanční situaci, kterou nelze jednoznačně označit za dobrou či špatnou. Rok 2008 se nachází v pásmu ohrožení těsně pod hodnotou 0,9. Důvodem zhoršení tohoto skóre je prudký pokles provozního výsledku hospodaření, tedy EBITu.

Graf č. 21: Vývoj indexu IN05

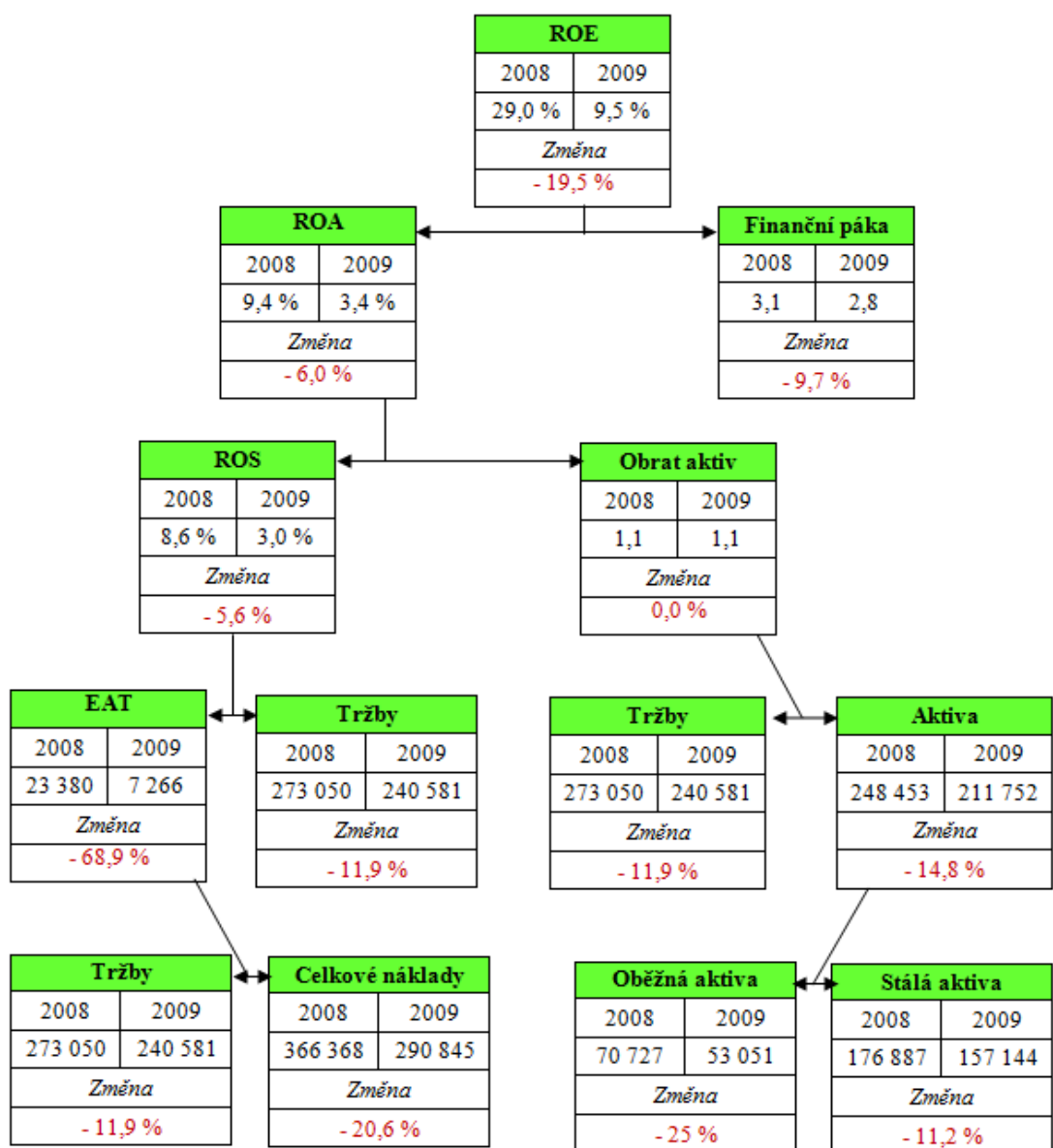
3. 6. 3 Du Pont rozklad ukazatele ROE

Tabulka č. 52: Du Pont rozklad ukazatele ROE

<i>Ukazatel</i>	<i>Vzorec</i>	2005	2006	2007	2008	2009
ROE	EAT / VK	- 15,9%	24,8 %	60,3 %	29,0 %	9,5 %
<i>I. stupeň rozkladu</i>						
ROA	EBIT / Aktiva	- 1,6 %	9,0 %	22,6 %	9,4 %	3,4 %
Finanční páka	Aktiva / VK	10,2	2,8	2,7	3,1	2,8
<i>II. stupeň rozkladu</i>						
ROS	EAT / Tržby	- 1,3 %	8,7 %	19,1 %	8,6 %	3,0 %
Obrat aktiv	Tržby / Aktiva	1,3	1,0	1,2	1,1	1,1

Při rozkladu ROE jsem se především zaměřila na konec sledovaného období. V roce 2009 došlo k poklesu všech složek kromě obratu aktiv, který zůstává stejný i přes pokles celkových aktiv, kdy poklesly, jak stálá, tak oběžná aktiva. Největší pokles je zaznamenán u EATu, který je hlavní příčinou klesající výnosnosti. U ziskové marže – rentability tržeb, je zaznamenán pokles, který je způsoben poklesem tržeb, tento sestupný trend by mohl být razantnější, ale díky klesajícím celkovým nákladům je spíše zpomalován. Na rentabilitu celkových aktiv negativně působí nežádoucí klesající trend ziskové marže. Finanční páka se také snížila, což signalizuje snižování výnosnosti vlastního kapitálu při dané míře cizích zdrojů.

První příčinou snížení rentability vlastního kapitálu je prudký pokles výsledku hospodaření za účetní období (EAT), ten byl v daném roce způsoben především ztrátovým hospodařením ve finanční činnosti. Druhou příčinou je snižující se zisková marže a třetí příčinou je snižující se finanční páka. Na druhou stranu finanční páka dosahuje kladných hodnot, díky tomu, že výnosnost vlastního kapitálu je vyšší než výnosnost celkových aktiv.

Obrázek č. 8: Du Pont rozklad ukazatele ROE [Zpracováno dle [3]]

4. Vyhodnocení výsledků a návrhy na jejich zlepšení

4. 1 Celkové zhodnocení dosažených výsledků

Z **analýzy rozvahy** je patrné, že za daný časový horizont dochází na straně aktiv ke snižování, a to jak u dlouhodobého majetku, tak i u oběžného majetku. U dlouhodobého majetku nejvíce klesá finanční majetek, u oběžného majetku nejvíce klesá hodnota krátkodobých pohledávek. Majetková struktura je tvořena ze dvou třetin dlouhodobým majetkem. Na straně pasiv došlo k významné změně v roce 2007, kdy došlo ke snížení základního kapitálu z 6 mil. Kč na 5 mil. Kč. Kapitálová struktura je tvořena ze dvou třetin cizími zdroji. V oblasti cizích zdrojů se dotčená společnost snaží snižovat hodnotu krátkodobých závazků.

Z **analýzy výkazu zisku a ztráty** je patrné, že výsledky z provozní činnosti mají tendenci růst, až na rok 2008, kdy je zaznamenán prudký pokles o 84,1 %, ale po celé období je provozní činnost zisková. Právě od roku 2008 začínají výkony společnosti klesat. Finanční výsledek hospodaření v letech 2006 – 2008 převyšuje provozní výsledek hospodaření díky vysokým výnosům z podílů v obchodních společnostech, v nichž má dotčená společnost vliv. Z hlediska výsledku hospodaření za běžnou činnost je rok 2005 nejslabší. Druhým nejslabším je rok 2009, kdy bylo sice dosaženo dobrých výsledků v provozní oblasti, ale celkový výsledek byl negativně ovlivněn ztrátou ve finanční oblasti. Období 2006 – 2008 hodnotím za průměrné, kdy rok 2007 je za sledované období nejúspěšnější.

V **analýze přehledu o peněžních tocích**, především pak cash flow z provozní činnosti, jsou nežádoucí záporné hodnoty a velmi nízká hodnota na konci sledovaného období, které signalizují problémy s likviditou.

Výsledky zbylých analýz jsou přehledně zobrazeny v následující tabulce.

Tabulka č. 53: **Zhodnocení dosažených výsledků**

	2005	2006	2007	2008	2009
<i>Analýza fondů finančních prostředků</i>					
ČPK					
ČPP					
ČPM					
<i>Ukazatele rentability</i>					
ROI					
ROA					
ROE					
ROS					
<i>Ukazatele likvidity</i>					
III. stupně					
II. stupně					
I. stupně					
<i>Ukazatele aktivity</i>					
Obrat celkových aktiv					
Obrat stálých aktiv					
Doba obratu zásob					
Doba obratu pohledávek					
Doba obratu závazků					
<i>Ukazatele zadluženosti</i>					
Celková zadluženost					
Koeficient samofinancování					
Koeficient úrokového krytí					
<i>Ukazatele produktivity práce</i>					
PP z přidané hodnoty					
PP z výkonů					
<i>Analýza soustav ukazatelů</i>					
Altmanův index					
Index IN05					

kladné hodnocení, je dosaženo dobrých výsledků, které odpovídají doporučovaným hodnotám;

stav, který je těsně mimo doporučené hodnoty; v případě analýzy soustav ukazatelů představuje „šedou zónu“;

záporné hodnocení, je dosaženo neuspokojivých výsledků, které jsou hluboce pod doporučovanými hodnotami.

4. 2 Návrhy na zlepšení

Dle výše dosažených výsledků, jsem se rozhodla zaměřit na oblast řízení krátkodobých závazků, které jsou úzce provázány s neuspokojivými výsledky v oblasti likvidity a fondů finančních prostředků (rozdílových ukazatelů). Právě tyto oblasti se ve výsledcích projeví jako slabá místa dotčené společnosti. Druhá oblast návrhů na zlepšení bude zaměřena na marketing, konkrétně zjišťování spokojenosti zákazníků.

4. 2. 1 Krátkodobé závazky

U krátkodobých závazků jde konkrétně o hodnotu závazků z obchodního styku. Dotčená společnost se snaží hodnotu závazků od roku 2008 snižovat. Cílem návrhů bude podpořit tuto snahu i v dalších letech a předcházet vzniku příliš vysokých hodnot.

V následující tabulce pro přehled uvádím celkovou hodnotu krátkodobých závazků z obchodního styku, hodnotu krátkodobých závazků z obchodního styku po lhůtě splatnosti a dobu obratu krátkodobých závazků ve dnech. Největší část z hodnoty závazků po lhůtě splatnosti tvoří závazky po splatnosti do 180 dnů.

Z vývoje hodnot je patrné, že rok 2008 zaznamenal výrazné zlepšení v dané oblasti. Úsilí o zlepšení pokračuje i nadále, ale i přesto, se společnost ještě nedostala do hodnot, které zajišťují méně riskantní strategii.

Tabulka č. 54: **Krátkodobé závazky z obchodního styku**

<i>Položky</i>	2005	2006	2007	2008	2009
Krátkodobé závazky z obchodního styku [tis. Kč]	109 671	98 775	109 823	84 502	57 842
Krátkodobé závazky po lhůtě splatnosti [tis. Kč]	70 916	70 932	78 356	51 078	43 836
Doba obratu závazků [dny]	129,5	124,0	128,8	111,4	86,6

Čistý pracovní kapitál má za celé sledované období záporné hodnoty, které se ale v průběhu času zlepšují. Přesto záporný ČPK je nežádoucí a koresponduje se silně rizikovou strategií, která není podpořena tzv. bezpečností marží. Ukazatele likvidity za celé sledované období varují před platební neschopností. Z těchto důvodů navrhuji možné varianty pro získání především krátkodobých až střednědobých zdrojů financování, které předejdou situaci: „Už musíme platit, ale nemáme z čeho.“

Nejprve zvážím možnosti, které nabízí banky. Na trhu je obrovské množství bankovních produktů. Z tohoto kvanta považuji za nejvhodnější bankovní záruky a revolvingový úvěr. Naopak doporučuji se vyhnout kontokorentním úvěrům, které jsou jednou z nejdražších forem krátkodobých zdrojů financování.

Revolvingový úvěr

Revolvingový úvěr je krátkodobý účelový úvěr s možností dalšího obnovování. Lze ho čerpat i splácet zároveň, protože po zaplacení dohodnuté části dlužné částky lze z úvěrového rámce opět znovu čerpat.

Revolvingový úvěr je poskytován na dobu jednoho roku, kdy většinou dochází k jeho automatickému prodloužení na další rok. Doba úročení začíná dnem prvního čerpání. Úročení je nejčastěji měsíční či čtvrtletní. Úrokové sazby jsou stanovovány individuálně a nejčastěji se jedná o pohyblivé úrokové sazby. Tato úroková sazba je tvořena sazbou PRIBOR nebo EURIBOR podle měny, v jaké je úvěr poskytován a dále z marže, která je odvozena z ratingu dané společnosti. Kromě úrokové sazby si většina bank účtuje

tzv. rezervační poplatek v případě nečerpaných zdrojů. Tento rezervační poplatek může dosáhnout až 1 % z hodnoty úvěru.

Revolvingový úvěr používají podniky na překlenutí krátkého období, kdy nemají dostatek finančních prostředků. Jedná se nejčastěji o období mezi fakturací za své zboží či služby a mezi splatností svých pohledávek. Podniky jej tedy používají pro financování provozních potřeb. Revolvingový úvěr je nejčastěji zajištěn pohledávkami z obchodního styku. [17]

V případě, že dotčená společnost bude zvažovat čerpání úvěru, pak jí doporučuji tuto formu úvěru. Upozorňuji ale, že tato forma úvěru se používá pro překonání krátkých období nikoli pro financování dlouhodobých investic.

Bankovní záruka

Posláním bankovní záruky je chránit smluvního partnera před rizikem nesplnění závazků ze strany druhého z účastníků obchodu. Banka se zavazuje, že na základě smlouvy mezi obchodními partnery, ručí za závazky odběratele. Banka se dostává do pozice dlužníka jen v případě, pokud nejsou splněny podmínky ze strany odběratele.

Bankovní záruky mohou mít dvě podoby. Může se jednat o směnečný aval, kdy banka podepíše směnku s doložkou „per aval“ s udáním subjektu, za který ručí. Druhou a častější podobou jsou záruční listiny, kdy se jedná o prohlášení banky, že uspokojí věřitele do určité peněžní částky, pokud dlužník tento závazek nesplní sám. [14]

Tento nástroj se používá především v rámci zahraničního obchodu. Bankovní záruky tedy doporučuji uplatnit především u zahraničních dodavatelů a také tam, kde dotčená společnost potřebuje posílit svou důvěryhodnost vůči obchodním partnerům.

Prodej majetku

Na základě obratu celkových aktiv, který nesplňuje doporučené hodnoty a na základě potřeby zlepšit likviditu navrhuji možný odprodej nepoužívaného dlouhodobého majetku a zásob.

U dlouhodobého majetku doporučuji prodávat jednak ten majetek, který není využíván a jednak ten majetek, který je z větší části či zcela odepsán. Záměrem je, aby tržby z prodeje majetku byly vyšší než případná zůstatková cena prodávaného majetku.

U zásob se pak jedná především o odprodej nevyužitého materiálu či polotovarů. V oblasti zásob je třeba, v zájmu zlepšení likvidity, držet stav zásob v nezbytně nutné míře a snažit se snižovat dobu obratu prostřednictvím zkracování dodacích lhůt.

Sale and leaseback

Sale and leaseback neboli zpětný leasing je méně známou formou leasingu. Princip této formy financování je zřízení leasingu na majetek, který je součástí obchodního majetku společnosti. Cílem této metody je získat finanční prostředky, které jsou uloženy v dlouhodobém hmotném majetku dané společnosti.

Prvním krokem je prodej dlouhodobého hmotného majetku leasingové společnosti na základě kupní smlouvy za aktuální tržní cenu stanovenou prostřednictvím znaleckého posudku. Dodavatelem i nájemcem je jedna a tatáž společnost.

V druhém kroku po „předání“ probíhá obchod stejně jako u známějšího finančního leasingu. Daná společnost plně využívá svůj majetek a splácí jej v souladu se splátkovým kalendářem, který je součástí řádné leasingové smlouvy. Po řádném splacení všech leasingových splátek přejde vlastnictví předmětu leasingu opět na danou společnost.

Tato forma získání peněžních prostředků je mnohem výhodnější než zastavení majetku či dlouhodobé bankovní úvěry. Předností je rychlé vyřízení, které trvá několik dní a nevyžadování ručitele. Je to způsob, jak se co nejrychleji dostat z nečekaných finančních problémů a přitom bezpečně zpeněžit majetek, získat kapitál a nenarušit plynulý provoz společnosti. [24]

Tento způsob financování by výrazně zlepšil cash flow a likviditu společnosti. Sice by se předmět leasingu - dlouhodobý hmotný majetek dostal mimo rozvahu, ale vrátil by se zpět ve formě chybějících peněžních prostředků. Tuto formu získání peněžních prostředků doporučuji použít v případě vozového parku, tedy autobusů, které mají před sebou ještě velkou část životnosti.

Výše navrhované zdroje finančních prostředků mají zajistit zlepšení platební schopnosti dotčené společnosti. Je třeba předcházet riziku, kdy by někteří z věřitelů mohli podat na dotčenou společnost insolvenční návrh. Zahájení insolvenčního řízení sebou totiž nese nejenom omezení plynulého chodu společnosti, ale má i nepříznivý dopad na jméno a dobrou pověst společnosti, oslabuje důvěru ostatních obchodních partnerů, zákazníků a zaměstnanců.

4. 2. 2 Spokojenost zákazníků

Z analýzy výkazu zisku a ztráty je patrné, že v roce 2008 klesly výkony o 12,1 % a tento sestupný trend pokračuje i v dalším roce. Příčinu tohoto nežádoucího sestupného trendu jsem se rozhodla hledat v oblasti spokojenosti zákazníků.

Zaměřím se především na zákazníky dotčené společnosti jakožto cestující. Obecně známým problémem v oblasti poskytování služeb je špatná měřitelnost kvality služeb, tudíž i reklamace jsou problematické. Je nutné, aby byla služba napoprvé provedena co nejlépe. Většina zákazníků v oblasti služeb považuje reklamace a stížnosti za bezúčelné. Tím vzniká většinou nedostatečná zpětná vazba a daná společnost se jen těžko dovídá o chybách, kterých se dopouští.

V oblasti služeb velmi dobře funguje osobní zkušenost, pomluva či doporučení. Obecně platí, že lidé se raději dělí o své negativní zkušenosti než o ty pozitivní. Na základě tohoto zjištění může jeden nespokojený či naštvaný zákazník odpudit desítky potenciálních zákazníků.

Spokojení zákazníci musí patřit mezi priority společnosti. Spokojený zákazník nesoucí si dobrou osobní zkušenost bude služby společnost doporučovat dál. Spokojení zákazníci jsou věrní a mají tendenci opakovaně využívat nabízené služby. Jejich věrnost a loajalita se projevuje i v menší citlivosti na cenu.

Pro zjištění spokojenosti zákazníků dotčené společnosti navrhuji využít krátký dotazník, který umístím na své internetové stránky, hned na úvodní stránku. V případě, že by návratnost byla malá, navrhuji tento dotazník umístit do sekce „Rezervace online“. V případě umístění dotazníku do rezervačního systému, je zapotřebí vypustit otázku: *Využíváte online rezervační systém?*. Na druhou stranu může být nahrazena otázkou: *Jak jste spokojen(a) s online rezervačním systémem?*.

Navrhované umístění dotazníků je třeba zvážit. V případě, že bude umístěn do online rezervačního systému, budou ho vyplňovat především ti zákazníci, kteří cestují převážně pravidelně a využívají spíše dálkové linky. Naopak umístění na úvodní stránce bude dostupné všem zákazníkům.

Dotazník doporučuji umístit na internetové stránky dotčené společnosti po dobu jednoho měsíce. Na základě zjištěných výsledků je nutné zjistit skutečný stav v oblastech, ve kterých zákazníci nejsou spokojeni, a zrealizovat zde nutná nápravná opatření.

Dotazník doporučuji používat častěji, alespoň dvakrát za rok. Nejen, že dotazník odhalí, co se dělalo a dělá špatně, ale také nám může pomoci při odhadu budoucího vývoje tržeb.

Mnou navrhovaný dotazník se nachází v příloze č. 1.

Závěr

Ve své práci jsem zhodnotila finanční zdraví vybrané společnosti a na základě zjištěných výsledků jsem navrhla možná zlepšení.

Nejprve jsem zhodnotila současný stav dotčené společnosti. Za silnou stránku společnosti považuji dobrou platební morálku odběratelů. Naopak slabou stránkou je vysoká hodnota krátkodobých závazků z obchodního styku, a to i po lhůtě splatnosti. Příležitostí pro dotčenou společnost je především rozvoj a využívání nových distribučních cest prostřednictvím internetu. Naopak hrozbou jsou neustále rostoucí ceny vstupů a silná konkurence.

Před realizací samotného zjišťování finančního zdraví bylo zapotřebí vymezit si teoretické východiska. Především vymezit nutné podklady, kterými mi byly výroční zprávy dotčené společnosti za období 2005 – 2009. A dále především metody finanční analýzy, které jsem použila v následující části práce. Po praktické aplikaci zvolených metod došlo k výpočtu a zhodnocení výsledků.

Z dosažených výsledků finanční analýzy vyplývá, že „Achillovou patou“ dotčené společnosti je její platební schopnost. Alarmující jsou výsledky analýzy fondů finančních prostředků, kdy za celé sledované období se ani jeden ukazatel nepřehoupl do kladných hodnot. Dotčená společnost financuje svá stálá aktiva z krátkodobých zdrojů, což je strategie silně riziková. Neuspokojivou platební schopnost potvrzují i výsledky ukazatelů likvidity.

Podle analýzy zadluženosti se společnost snaží dosahovat poměru cizího a vlastního kapitálu 60:40, v některých letech je tento poměr ve prospěch cizích zdrojů i vyšší, což je riskantní strategie, ale přináší dotčené společnosti zisk. To potvrzují především uspokojivé výsledky ukazatele rentability vlastního kapitálu.

Pro financování své činnosti využívá dotčená společnost nejlevnějšího způsobu, jímž je obchodní úvěr od svých dodavatelů prostřednictvím oddalování plateb svých

krátkodobých závazků z obchodního styku. Tento způsob financování je doporučován, ale pouze z hlediska financování provozních potřeb.

Z důvodů vysokých hodnot krátkodobých závazků jsem v návrhové části své práce uvedla způsoby, jak získat peněžní prostředky, a tím předejít situaci „Už musíme platit, ale nemáme z čeho.“ Z možností bankovních produktů navrhuji revolvingový úvěr a bankovní záruku, z možností prodeje navrhuji buď přímý prodej nepotřebného dlouhodobého hmotného majetku či zásob nebo tzv. zpětný leasing.

Dotčená společnost má v evidenci i krátkodobé závazky po lhůtě splatnosti, nejčastěji se jedná o kategorii 180 dnů po splatnosti. Společnost by si měla uvědomit možné riziko, že ve stejný okamžik se může začít hlásit o své platby větší počet dodavatelů, kteří už nepřistoupí na oddalování plateb a mohou dotčenou společnost navrhnout do insolvenčního řízení. V tomto případě se může „cena“ tohoto financování prodražit o dobré jméno a pověst společnosti, o dobré vztahy s obchodními partnery, se zákazníky a se zaměstnanci.

Dále v návrhové části s ohledem na klesající výkony a rentabilitu tržeb doporučuji společnosti ověřit si spokojenost zákazníků jednoduchým dotazníkem, který umístí na své internetové stránky po dobu jednoho měsíce. Toto šetření doporučuji pravidelně opakovat, protože jednak umožní zjistit, v kterých oblastech poskytování služeb se dotčená společnost dopouštěla a dopouští chyb, a jednak výsledky dotazníků umožňují odhadovat další vývoj společnosti.

Tímto považuji cíle své diplomové práce za dosažené a věřím, že mé návrhy a doporučení budou pro dotčenou společnost přínosem a inspirací.

Seznam použitých zdrojů

Odborné publikace

- [1] JAKUBÍKOVÁ, D. *Strategický marketing – Strategie a trendy*. Praha: GRADA, 2008. 267 s. IBSN 978-80-247-2690-8.
- [2] KISLINGEROVÁ, E. a spol. *Manažerské finance*. Praha: C. H. Beck, 2010. 811 s. IBSN 978-80-7400-194-9.
- [3] KISLINGEROVÁ, E., HNILICA, J. *Finanční analýza krok za krokem*. Praha: C. H. Beck, 2008. 135 s. IBSN 978-80-7179-713-5.
- [4] KNÁPKOVÁ, A., PAVELKOVÁ, D. *Finanční analýza*. Praha: GRADA, 2010. 208 s. IBSN 978-80247-3349-4.
- [5] NÝVLTOVÁ, R., MARINIČ, P. *Finanční řízení podniku*. Praha: GRADA, 2010. 208 s. IBSN 978-80-247-3158-2.
- [6] RŮČKOVÁ, P. *Finanční analýza*. Praha: GRADA, 2008. 120 s. IBSN 978-80-247-2481-2.
- [7] SEDLÁČEK, J. *Účetnictví pro manažery*. Praha: GRADA, 2005. 228 s. IBSN 80-247-1195-8.
- [8] SEDLÁČEK, J. *Účetní data v rukou manažera*. Brno: Computer Press, 1998. 195 s. IBSN 80-7226-140-1
- [9] STROUHAL, J., ŽIDLICKÁ, R. *Účetnictví – Velká kniha příkladů*. Brno: Computer Press, 2008. 501 s. IBSN 978-80-251-1910-5.
- [10] SYNEK, M. a kol. *Jak psát bakalářské, diplomové, doktorské a jiné písemné práce*. Praha: Oeconomica, 2007. 57 s. IBSN 978-80-245-1212-9.
- [11] SYNEK, M. a kol. *Manažerská ekonomika*. Praha: GRADA, 2007. 452 s. IBSN 978-80-247-1992-4.
- [12] VALACH, J. a kol. *Finanční řízení podniku*. Praha: Ekopress, 1999. 324 s. IBSN 80-86119-21-1.
- [13] VYSEKALOVÁ, J. a kol. *Marketing*. Praha: Fortuna, 2006. 247 s. IBSN 80-7168-979-3.
- [14] ZINECKER, M. *Základy financí podniku*. Brno: CERM, 2008. 194 s. IBSN 978-80-214-3704-3.

Diplomové práce

- [15] RAUS, D. *Přehled produktů dopravní firmy a vliv na přidanou hodnotu*. Brno: Vysoké učení technické v Brně, Fakulta podnikatelská, 2007. 95 s.

Nepublikované studijní materiály

- [16] BARTOŠ, V., ŽIŽLAVSKÝ, O. *Finanční analýza a plánování*. Poznámky z přednášek a cvičení. Brno: Vysoké učení technické v Brně, Fakulta podnikatelská, 2009.

Internetové zdroje

- [17] AlfaPůjčky.cz: *Revolvingový úvěr*. [online]. 2011, [cit. 2011-05-11]. Dostupný z: <<http://www.alfapujcky.cz/revolvingovy-uver/>>.
- [18] Businesscenter.cz: *Slovník pojmů*. [online]. 2010, [cit. 2010-12-04]. Dostupný z: <<http://business.center.cz/business/pojmy/p1233-financni-paka.aspx>>.
- [19] BusinessVize.cz: *IN05 – Bankrotní index z Česka, který funguje na české firmy*. [online], 2011. [cit. 2011-04-29]. Dostupný z: <<http://www.businessvize.cz/financni-analyza/in05-bankrotni-index-z-ceska-ktery-funguje-na-ceske-firmy>>.
- [20] Česká národní banka: *Repo sazba - historie*. [online], 2011. [cit. 2011-05-12]. Dostupný z: <http://www.cnb.cz/cs/faq/faq_repo_historie.html>.
- [21] Česká národní banka: *Peněžní trh*. [online], 2011. [cit. 2011-05-12]. Dostupný z: <http://www.cnb.cz/cs/financni_trhy/penezni_trh/pribor/denni.jsp>.
- [22] Česká národní banka: *Devizový trh*. [online], 2011. [cit. 2011-05-02]. Dostupný z: <http://www.cnb.cz/cs/financni_trhy/devizovy_trh/kurzy_devizoveho_trhu/denni_kurz.jsp>.
- [23] Český statistický úřad: *Aktuální informace*. [online], 2010. [cit. 2010-12-04]. Dostupný z: <<http://www.czso.cz/csu/csu.nsf/aktualniinformace>>.
- [24] DSLeasing.cz: *Nedostatek peněz může vyřešit zpětný leasing*. [online], 2011. [cit. 2011-05-12]. Dostupný z: <<http://www.dsleasing.cz/nedostatek-penez-vyresit-zpetny-leasing/>>.

- [25] Finance.cz: *Vývoj průměrné a minimální mzdy*. [online], 2011. [cit. 2011-04-01]. Dostupný z: <<http://www.finance.cz/ekonomika/prace/mzda/>>.
- [26] Jezdimautobusem.cz: *Znáte výhody hromadné dopravy?* [online], 2011. [cit. 2011-01-06]. Dostupný z: <<http://www.jezdimautobusem.cz/>>.
- [27] Kurzy.cz: *Makroekonomie - HDP*. [online], 2011. [cit. 2011-05-12]. Dostupný z: <<http://www.kurzy.cz/makroekonomika/hdp/?G=3&A=2&page=1>>.
- [28] Kurzy.cz: *Makroekonomie - Inflace*. [online], 2011. [cit. 2011-05-12]. Dostupný z: <<http://www.kurzy.cz/makroekonomika/inflace/?G=4&A=2&page=4>>.
- [29] Kurzy.cz: *Makroekonomie - Nezaměstnanost*. [online], 2011. [cit. 2011-05-12]. Dostupný z: <<http://www.kurzy.cz/makroekonomika/nezamestnanost/?G=4&A=2&page=1>>.
- [30] Ministerstvo dopravy: *Veřejná doprava*. [online], 2011. [cit. 2011-01-12]. Dostupný z: <<http://www.mdcr.cz/cs/verejna-doprava/Legislativa/>>.

Firemní zdroje

- [31] Výroční zprávy „Dotčené“ společnosti.

Seznam tabulek, grafů a obrázků

Seznam tabulek

Tabulka č. 1: Vývoj HDP.....	19
Tabulka č. 2: Vývoj inflace.....	19
Tabulka č. 3: Vývoj úrokových sazeb.....	20
Tabulka č. 4: Vývoj devizových kurzů	20
Tabulka č. 5: Vývoj nezaměstnanosti	20
Tabulka č. 6: Vývoj sazby daně z příjmů právnických osob	21
Tabulka č. 7: Struktura rozvahy	31
Tabulka č. 8: Zjednodušená struktura výkazu zisku a ztráty	33
Tabulka č. 9: Zjednodušená struktura CF	34
Tabulka č. 10: Vyjádření podnikového zisku a způsob jeho výpočtu.....	39
Tabulka č. 11: Interpretace hodnot Altmanova modelu	48
Tabulka č. 12: Interpretace hodnot indexu IN05.....	49
Tabulka č. 13: Horizontální analýza aktiv – absolutní změny	51
Tabulka č. 14: Horizontální analýza aktiv – relativní změny	52
Tabulka č. 15: Horizontální analýza pasiv – absolutní změny.....	53
Tabulka č. 16: Horizontální analýza pasiv – relativní změny	54
Tabulka č. 17: Vertikální analýza aktiv	56
Tabulka č. 18: Struktura dlouhodobého majetku	57
Tabulka č. 19: Struktura oběžného majetku.....	58
Tabulka č. 20: Vertikální analýza pasiv	59
Tabulka č. 21: Struktura vlastního kapitálu	61
Tabulka č. 22: Struktura cizích zdrojů	62
Tabulka č. 23: Horizontální analýza VZZ – absolutní změny	63
Tabulka č. 24: Horizontální analýza VZZ – relativní změny.....	64
Tabulka č. 25: Vertikální analýza VZZ.....	67
Tabulka č. 26: Analýza struktury nákladů	68
Tabulka č. 27: Analýza struktury celkových výnosů	70
Tabulka č. 28: Zjednodušený přehled o peněžních tocích	72
Tabulka č. 29: ČPK.....	73
Tabulka č. 30: ČPP.....	74
Tabulka č. 31: ČPM	75
Tabulka č. 32: ROI.....	76

Tabulka č. 33: ROA	77
Tabulka č. 34: ROE.....	77
Tabulka č. 35: ROS.....	78
Tabulka č. 36: Běžná likvidita	79
Tabulka č. 37: Pohotová likvidita	80
Tabulka č. 38: Okamžitá likvidita.....	80
Tabulka č. 39: Obrat celkových aktiv	82
Tabulka č. 40: Obrat stálých aktiv	82
Tabulka č. 41: Doba obratu zásob.....	82
Tabulka č. 42: Doba obratu pohledávek	83
Tabulka č. 43: Doba obratu závazků.....	83
Tabulka č. 44: Celková zadluženost.....	85
Tabulka č. 45: Koeficient samofinancování.....	85
Tabulka č. 46: Koeficient úrokového krytí	85
Tabulka č. 47: Průměrná mzda.....	87
Tabulka č. 48: Produktivita práce z přidané hodnoty.....	88
Tabulka č. 49: Produktivita práce z výkonů.....	88
Tabulka č. 50: Altmanův index finančního zdraví.....	90
Tabulka č. 51: Index IN05	91
Tabulka č. 52: Du Pont rozklad ukazatele ROE.....	92
Tabulka č. 53: Zhodnocení dosažených výsledků.....	96
Tabulka č. 54: Krátkodobé závazky z obchodního styku.....	98

Seznam grafů

Graf č. 1: Horizontální analýza aktiv	53
Graf č. 2: Horizontální analýza pasiv.....	55
Graf č. 3: Vertikální analýza aktiv	57
Graf č. 4: Struktura dlouhodobého majetku.....	58
Graf č. 5: Struktura oběžného majetku	59
Graf č. 6: Vertikální analýza pasiv.....	60
Graf č. 7: Struktura vlastního kapitálu	61
Graf č. 8: Struktura cizích zdrojů.....	62
Graf č. 9: Vývoj jednotlivých VH.....	66
Graf č. 10: Vývoj tržeb za prodej vlastních výrobků a služeb	68
Graf č. 11: Vývoj celkových nákladů a výnosů	71

Graf č. 12: Vývoj CF.....	73
Graf č. 13: Vývoj fondů finančních prostředků	75
Graf č. 14: Vývoj ukazatelů rentability.....	78
Graf č. 15: Vývoj ukazatelů likvidity.....	81
Graf č. 16: Vývoj ukazatelů aktivity	84
Graf č. 17: Vývoj celkové zadluženosti	86
Graf č. 18: Vývoj průměrné mzdy v analyzované společnosti a v ČR	87
Graf č. 19: Vývoj měsíční produktivity práce.....	89
Graf č. 20: Vývoj Altmanova indexu	91
Graf č. 21: Vývoj indexu IN05	92

Seznam obrázků

Obrázek č. 1: Organizační struktura společnosti.....	16
Obrázek č. 2: Porterův model konkurenčních sil	24
Obrázek č. 3: SWOT	27
Obrázek č. 4: Uživatelé finanční analýzy.....	29
Obrázek č. 5: Zdroje finanční analýzy	30
Obrázek č. 6: Čistý pracovní kapitál	36
Obrázek č. 7: Du Pont rozklad ukazatele ROE	50
Obrázek č. 8: Du Pont rozklad ukazatele ROE	94

Přílohy

Příloha č. 1: Dotazník

<i>Do jaké kategorie patříte?</i>		
☐ Pracující	☐ Student	☐ Důchodce
☐ V domácnosti	☐ Nezaměstnaný	
<i>Využíváte online rezervační systém?</i>		
☐ Ano.	☐ Ano, ale nepoužívám.	☐ Ne, nevím o něm.
<i>Jak jste spokojen(a) s dodržováním jízdních řádů?</i>		
☐ Velmi spokojen(a).	☐ Spokojen(a).	☐ Nespokojen(a).
<i>Jak jste spokojen(a) s časy pravidelných linek?</i>		
☐ Velmi spokojen(a).	☐ Spokojen(a).	☐ Nespokojen(a).
<i>Jak jste spokojen(a) s chováním a prací řidičů?</i>		
☐ Velmi spokojen(a).	☐ Spokojen(a).	☐ Nespokojen(a).
<i>Jak jste spokojen(a) s čistotou v autobusech?</i>		
☐ Velmi spokojen(a).	☐ Spokojen(a).	☐ Nespokojen(a).
<i>Jak jste spokojen(a) s obsazeností autobusů?</i>		
☐ Velmi spokojen(a).	☐ Spokojen(a).	☐ Nespokojen(a).
<i>Jak jste spokojen(a) s cenou jízdného?</i>		
☐ Velmi spokojen(a).	☐ Spokojen(a).	☐ Nespokojen(a).

Příloha č. 2: **Rozvaha**

<i>Rozvaha v plném rozsahu</i>						
<i>Aktiva k 31. 12. (tis. Kč)</i>		<i>2005</i>	<i>2006</i>	<i>2007</i>	<i>2008</i>	<i>2009</i>
	AKTIVA CELKEM	244 668	277 930	259 442	248 453	211 752
A.	POHLEDÁVKY ZA VLASTNÍ UPSANÝ KAPITÁL	0	0	0	0	0
B.	DLOUHODOBÝ MAJETEK	168 785	221 810	186 426	176 887	157 144
B.I.	Dlouhodobý nehmotný majetek	0	0	0	0	0
1.	Zřizovací výdaje	0	0	0	0	0
2.	Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	0	0	0	0	0
3.	Software	0	0	0	0	0
4.	Ocenitelná práva	0	0	0	0	0
5.	Goodwill	0	0	0	0	0
6.	Jiný dlouhodobý nehmotný majetek	0	0	0	0	0
7.	Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	0	0	0	0	0
8.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek	0	0	0	0	0
B.II.	Dlouhodobý hmotný majetek	59 008	60 351	72 076	87 945	78 954
1.	Pozemky	8 157	8 157	6 516	6 516	6 516
2.	Stavby	5 384	5 329	5 153	4 977	4 801
3.	Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	44 478	46 013	60 407	76 452	67 637
4.	Pěstitelské celky trvalých porostů	0	0	0	0	0
5.	Základní stádo a tažná zvířata	0	0	0	0	0
6.	Jiný dlouhodobý majetek	0	0	0	0	0
7.	Nedokončený dlouhodobý majetek	989	852	0	0	0
8.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý majetek	0	0	0	0	0
9.	Oceňovací rozdíl k nabytému majetku	0	0	0	0	0
B.III.	Dlouhodobý finanční majetek	109 777	161 459	114 350	88 942	78 190
1.	Podíly v ovládaných a řízených osobách	109 776	161 459	114 350	88 942	78 190
2.	Podíly v účetních jednotkách pod podstatným vlivem	0	0	0	0	0
3.	Ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly	1	0	0	0	0
4.	Půjčky a úvěry – ovládající a řídící osoba, podstatný vliv	0	0	0	0	0
5.	Jiný dlouhodobý finanční majetek	0	0	0	0	0
6.	Pořizovaný dlouhodobý finanční majetek	0	0	0	0	0
7.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý finanční majetek	0	0	0	0	0
C.	OBĚŽNÁ AKTIVA	73 411	53 821	72 028	70 727	53 051
C.I.	Zásoby	11 512	12 253	16 632	16 707	17 294
1.	Materiál	5 953	4 994	5 087	4 115	5 107

2.	Nedokončená výroba a polotovary	634	1 680	5 228	5 778	5 694
3.	Výrobky	0	0	0	0	0
4.	Zvířata	0	0	0	0	0
5.	Zboží	4 925	5 579	6 317	6 814	6 493
6.	Poskytnuté zálohy na zásoby	0	0	0	0	0
C.II.	Dlouhodobé pohledávky	4 688	800	998	1 003	1 066
1.	Pohledávky z obchodních vztahů	0	0	0	0	0
2.	Pohledávky za ovládanými a řízenými osobami	0	0	0	0	0
3.	Pohledávky za účetními jednotkami pod podstatným vliv	0	0	0	0	0
4.	Pohl. za společníky, členy družstva a za účastníky sdruž.	0	0	0	0	0
5.	Dlouhodobé poskytnuté zálohy	4 688	800	998	1 003	1 066
6.	Dohadné účty aktivní	0	0	0	0	0
7.	Jiné pohledávky	0	0	0	0	0
8.	Odložená daňová pohledávka	0	0	0	0	0
C.III	Krátkodobé pohledávky	54 562	35 542	40 893	44 512	25 043
1.	Pohledávky z obchodních vztahů	26 486	22 220	35 415	24 065	18 127
2.	Pohledávky za ovládanými a řízenými osobami	16 998	535	0	9 289	0
3.	Pohledávky za účetními jednotkami pod podstatným vliv	0	0	0	0	0
4.	Pohl. za společníky, členy družstva a za účastníky sdruž.	0	0	0	0	0
5.	Sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	0	0	0	0	0
6.	Stát – daňové pohledávky	5 220	4 547	1 625	6 627	2 997
7.	Krátkodobé poskytnuté zálohy	3 285	6 509	737	697	539
8.	Dohadné účty aktivní	809	409	273	143	1 380
9.	Jiné pohledávky	1 764	1 322	2 843	3 691	2 000
C.IV.	Krátkodobý finanční majetek	2 649	5 226	13 505	8 505	9 648
1.	Peníze	1 293	1 651	1 459	1 299	1 341
2.	Účty v bankách	1 356	3 575	12 046	7 206	8 307
3.	Krátkodobé cenné papíry a podíly	0	0	0	0	0
4.	Pořizovaný krátkodobý finanční majetek	0	0	0	0	0
D.	OSTATNÍ AKTIVA	2 472	2 299	988	839	1 557
D.I.	Časové rozlišení	2 472	2 299	988	839	1 557
1.	Náklady příštích období	2 472	2 299	988	684	1 557
2.	Komplexní náklady příštích období	0	0	0	0	0
3.	Příjmy příštích období	0	0	0	155	0

Rozvaha v plném rozsahu						
Pasiva k 31. 12. (tis. Kč)		2005	2006	2007	2008	2009
	PASIVA CELKEM	244 668	277 930	259 442	248 453	211 752
A.	VLASTNÍ KAPITÁL	24 081	100 564	97 094	80 720	76 857
A.I.	Základní kapitál	6 000	6 000	6 000	5 000	5 000
1.	Základní kapitál	6 000	6 000	6 000	5 000	5 000
2.	Vlastní akcie a vlastní obchodní podíly (-)	0	0	0	0	0
3.	Změny základního kapitálu	0	0	0	0	0
A.II.	Kapitálové fondy	26 327	77 977	30 850	26 251	15 500
1.	Emisní ážio	0	0	0	0	0
2.	Ostatní kapitálové fondy	1 247	1 247	1 247	1 247	1 247
3.	Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků (+/-)	54 129	105 779	58 652	54 053	43 302
4.	Oceňovací rozdíly z přecenění při přeměnách (+/-)	- 29 049	- 29 049	- 29 049	- 29 049	- 29 049
A.III.	Rezervní fondy a ostatní fondy ze zisku	1 879	1 771	1 645	1 690	1 612
1.	Zákonný rezervní fond	1 600	1 600	1 600	1 600	1 600
2.	Statutární a ostatní fondy	279	171	45	90	12
A.IV.	Hospodářský výsledek minulých let	- 6 291	- 10 125	16	24 399	47 479
1.	Nerozdělený zisk minulých let	0	0	16	24 399	47 479
2.	Neuhrazená ztráta minulých let (-)	- 6 291	- 10 125	0	0	0
A.V.	Výsledek hospodaření běžného účetního období	- 3 834	24 941	58 583	23 380	7 266
B.	CIZÍ ZDROJE	220 587	177 366	162 330	166 774	134 293
B.I.	Rezervy	19 863	18 735	420	6 918	6 231
1.	Rezervy podle zvláštních právních předpisů	19 500	18 315	0	0	0
2.	Rezervy na důchody a podobné závazky	0	0	0	0	0
3.	Rezerva na daň z příjmů	0	0	0	0	0
4.	Ostatní rezervy	363	420	420	6 918	6 231
B.II.	Dlouhodobé závazky	33 569	16 772	23 114	40 295	46 748
1.	Závazky z obchodních vztahů	10 131	11 831	18 031	35 372	42 915
2.	Závazky k ovládaným a řízeným osobám	20 000	0	0	0	0
3.	Závazky k účetním jednotkám pod podstatným vlivem	0	0	0	0	0
4.	Závazky ke společníkům, členům druž. a k účast. sdružení	0	0	0	0	0
5.	Dlouhodobé přijaté zálohy	0	0	0	0	0
6.	Vydané dluhopisy	0	0	0	0	0
7.	Dlouhodobé směnky k úhradě	0	0	0	0	0
8.	Dohadné účty pasivní	0	0	0	0	0
9.	Jiné závazky	0	0	0	0	0

10.	Odložený daňový závazek	3 438	4 941	5 083	4 923	3 833
B.III.	Krátkodobé závazky	167 155	141 859	138 796	119 561	81 314
1.	Závazky z obchodních vztahů	109 671	98 775	109 823	84 502	57 842
2.	Závazky k ovládaným a řízeným osobám	23 335	20 000	12 800	0	0
3.	Závazky k účetním jednotkám pod podstatným vlivem	0	0	0	0	0
4.	Závazky ke společníkům, členům druž. a k účast. sdružení	0	0	0	12 200	3 400
5.	Závazky k zaměstnancům	4 655	5 420	5 347	5 615	5 475
6.	Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	5 799	3 730	2 686	7 494	8 529
7.	Stát – daňové závazky a dotace	2 321	1 855	5 695	9 165	3 436
8.	Krátkodobé přijaté zálohy	821	240	235	291	2 441
9.	Vydané dluhopisy	0	0	0	0	0
10.	Dohadné účty pasivní	1 841	1 156	1 326	108	0
11.	Jiné závazky	18 712	10 683	884	186	191
B.IV.	Bankovní úvěry a výpomoci	0	0	0	0	0
1.	Bankovní úvěry dlouhodobé	0	0	0	0	0
2.	Krátkodobé bankovní úvěry	0	0	0	0	0
3.	Krátkodobé finanční výpomoci	0	0	0	0	0
C.	OSTATNÍ PASIVA	0	0	18	959	602
C.I.	Časové rozlišení	0	0	18	959	602
1.	Výdaje příštích období	0	0	18	959	544
2.	Výnosy příštích období	0	0	0	0	58

Příloha č. 3: Výkaz zisku a ztráty

Výkaz zisku a ztráty v plném rozsahu k 31. 12. (tis. Kč)						
Položky		2005	2006	2007	2008	2009
I.	Tržby za prodej zboží	4 700	3 708	3 991	4 511	2 544
A.	Náklady vynaložené na prodané zboží	3 768	2 764	2 988	3 593	2 078
+	Obchodní marže	932	944	1 003	918	466
II.	Výkony	300 816	284 007	306 382	269 277	237 953
1.	Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	300 210	282 961	302 900	268 539	238 037
2.	Změna stavu zásob vlastní činnosti	0	1 046	3 482	738	- 84
3.	Aktivace	606	0	0	0	0
B.	Výkonová spotřeba	205 918	189 610	206 021	199 715	152 913
1.	Spotřeba materiálu a energie	121 890	117 765	129 090	130 949	97 764
2.	Služby	84 028	71 845	76 931	68 766	55 149
+	Přidaná hodnota	95830	95 341	101 364	70 480	85 506
C.	Osobní náklady	91 843	95 314	101 409	106 666	103 434
1.	Mzdové náklady	66 972	68 563	73 070	76 795	75 630
2.	Odměny členům orgánů společnosti a družstva	1 214	2 546	2 548	2 544	2 544
3.	Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	23 403	23 948	25 532	27 036	25 002
4.	Sociální náklady	254	257	259	291	258
D.	Daně a poplatky	7 313	6 377	7 760	8 013	6 529
E.	Odpisy dl. nehmotného a hmotného majetku	6 687	7 584	11 240	12 683	16 739
III.	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu	11 851	1 260	3 972	501	1 301
1.	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku	11 850	1 250	3 971	477	1 247
2.	Tržby z prodeje materiálu	1	10	1	24	54
F.	Zůstatková cena prodaného dl. majetku a materiálu	2 522	1 249	1 641	0	0
1.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku	2 522	1 249	1 641	0	0
2.	Prodaný materiál	0	0	0	0	0
G.	Změna stavu rezerv a opravných položek v provozní oblasti a komplexních nákladů příštích období	7 247	- 1 111	- 19 705	340	1 981
IV.	Ostatní provozní výnosy	21 026	27 855	27 881	63 368	56 127
H.	Ostatní provozní náklady	6 475	5 789	6 997	2 839	1 757
V.	Převod provozních výnosů	0	0	0	0	0
I.	Převod provozních nákladů	0	0	0	0	0
*	PROVOZNÍ VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ	6 620	9 254	23 875	3 808	12 494
VI.	Tržby z prodeje cenných papírů a podílů	39 985	0	0	51 713	0
J.	Prodané cenné papíry	39 985	0	0	20 809	0

VII.	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku	0	22 934	44 722	0	0
1.	Výnosy z podílů v ovládaných a řízených osobách a v účetních jednotkách pod podstatným vlivem	0	22 934	44 722	0	0
2.	Výnosy z ostatních dlouhodobých cenných papírů a podílů	0	0	0	0	0
3.	Výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku	0	0	0	0	0
VIII.	Výnosy z krátkodobého finančního majetku	0	0	0	0	0
K.	Náklady z finančního majetku	0	0	0	0	0
IX.	Výnosy z přecenění cenných papírů a derivátů	0	0	0	0	0
L.	Náklady z přecenění cenných papírů a derivátů	0	0	0	0	0
M.	Změna stavu rezerv a opravných položek ve finanční oblasti (+/-)	0	0	0	0	0
X.	Výnosové úroky	2	5	88	299	26
N.	Nákladové úroky	74	35	59	17	12
XI.	Ostatní finanční výnosy	233	529	238	888	359
O.	Ostatní finanční náklady	7 459	6 242	5 209	5 463	5 402
XII.	Převod finančních výnosů	0	0	0	0	0
P.	Převod finančních nákladů	0	0	0	0	0
*	FINANČNÍ VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ	- 7 298	17 191	39 780	26 611	- 5 029
Q.	Daň z příjmů za běžnou činnost	3 656	1 504	5 072	809	222
1.	- splatná	141	0	4 931	968	1 312
2.	- odložená	3 515	1 504	141	- 159	- 1 090
**	VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ ZA BĚŽNOU ČINNOST	- 4 334	24 941	58 583	29 610	7 243
XIII.	Mimořádné výnosy	0	0	0	0	23
R.	Mimořádné náklady	- 500	0	0	6 230	0
S.	Daň z příjmů z mimořádné činnosti	0	0	0	0	0
1.	- splatná	0	0	0	0	0
2.	- odložená	0	0	0	0	0
*	MIMOŘÁDNÝ VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ	500	0	0	- 6 230	23
T.	Převod podílu na výsledku hospodaření společníkům	0	0	0	0	0
***	VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ ZA ÚČETNÍ OBDOBÍ	- 3 834	24 941	58 583	23 380	7 266
****	VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ PŘED ZDANĚNÍM	- 178	26 445	63 655	24 189	7 488